Dz.U. 2015 poz. 133

OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 16 stycznia 2015 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 i Nr 232, poz. 1378) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 427), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

1) ustawą z dnia 10 maja 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. poz. 662),

2) ustawą z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1165),

3) ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247),

4) wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 listopada 2013 r. sygn. akt K 31/12 (Dz. U. poz. 1433),

5) ustawą z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1623),

6) ustawą z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 31),

7) ustawą z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. poz. 481),

8) ustawą z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o prokuraturze, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy o Sądzie Najwyższym (Dz. U. poz. 504),

9) ustawą z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 512),

10) ustawą z dnia 21 marca 2014 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 619),

11) ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. poz. 1071),

12) ustawą z dnia 26 września 2014 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1626)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 12 stycznia 2015 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

1) art. 2–4 ustawy z dnia 10 maja 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. poz. 662), które stanowią:

„Art. 2. Do osób zatrudnionych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowisku asystenta sędziego:

1) mają zastosowanie dotychczasowe wymogi dotyczące przystąpienia do egzaminu sędziowskiego;

2) nie mają zastosowania art. 155ca i art. 155cb ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3. Przewidziane przepisami niniejszej ustawy wymogi dotyczące powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego nie mają zastosowania do osób, o których mowa w art. 65 ust. 1–4 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2012 r. poz. 1230), z uwzględnieniem warunku określonego w art. 65 ust. 7 tej ustawy.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”;

2) art. 4 i art. 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1165), które stanowią:

„Art. 4. 1. Do postępowań w sprawach nieletnich wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, z wyłączeniem postępowań wykonawczych, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Czynności procesowe dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są skuteczne, jeżeli zostały dokonane z zachowaniem przepisów dotychczasowych.”

„Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 23, który wchodzi w życie z dniem 8 października 2013 r.”;

3) odnośnika nr 1 oraz art. 27–29, art. 55 i art. 56 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247), które stanowią:

„[1)] Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji częściowego wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE z dnia 20 października 2010 r. w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w postępowaniu karnym (Dz. Urz. UE L 280 z 26.10. 2012, str. 1) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/13/UE z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie prawa do informacji w postępowaniu karnym (Dz. Urz. UE L 142 z 01.06.2012, str. 1).”

„Art. 27. Przepisy ustaw wymienionych w art. 1–26 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do spraw wszczętych przed dniem jej wejścia w życie, jeżeli przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

Art. 28. Czynności procesowe dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są skuteczne, jeżeli dokonano ich z zachowaniem przepisów dotychczasowych.

Art. 29. W razie wątpliwości, czy stosować prawo dotychczasowe, czy przepisy niniejszej ustawy, stosuje się niniejszą ustawę.”

„Art. 55. Rada Ministrów przedkłada Sejmowi i Senatowi informację z wykonania ustawy oraz o skutkach jej stosowania, po 2 latach obowiązywania ustawy, do dnia 31 grudnia 2017 r.

Art. 56. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2015 r., z wyjątkiem:

1) art. 1 pkt 18, pkt 19, pkt 38, pkt 63 w zakresie art. 232a § 1, art. 1 pkt 104 w zakresie art. 335, art. 1 pkt 112 lit. b i pkt 204 lit. a, art. 2, art. 12 pkt 3, art. 50, art. 53 i art. 54, które wchodzą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;

2) art. 1 pkt 45 lit. c w zakresie art. 156 § 5 i 5a, art. 1 pkt 65 lit. b, pkt 79 lit. b, pkt 88 oraz pkt 204 lit. b, które wchodzą w życie z dniem 2 czerwca 2014 r.”;

4) art. 14 ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1623), który stanowi:

„Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 2014 r., z wyjątkiem art. 9 pkt 1–3 i art. 10–13, które wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.”;

5) art. 2 ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 31), który stanowi:

„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

6) art. 2–6 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. poz. 481), które stanowią:

„Art. 2. 1. Minister Sprawiedliwości, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy wyda akty wykonawcze dostosowujące strukturę organizacyjną sądownictwa powszechnego do kryteriów określonych w art. 10 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w zakresie zmian w tej strukturze, wprowadzonych z dniem 1 stycznia 2013 r. W tym przypadku za rok kalendarzowy, o którym mowa w art. 10 § 1a i 1b ustawy wskazanej w art. 1, przyjmuje się rok 2012.

2. Minister Sprawiedliwości może powołać pełnomocników do podejmowania działań organizacyjnych i administracyjnych związanych z utworzeniem sądów rejonowych.

Art. 3. 1. Sądy rejonowe utworzone na podstawie aktów wykonawczych, o których mowa w art. 2 ust. 1, dla gmin stanowiących obszar właściwości miejscowej wydziałów zamiejscowych sądów rejonowych, z dniem ich utworzenia stają się sądami właściwymi dla spraw, które wpłynęły do tych wydziałów.

2. Sprawy, o których mowa w ust. 1, podlegają przekazaniu do właściwego sądu na podstawie zarządzenia prezesa sądu.

Art. 4. 1. Minister Sprawiedliwości, dokonując po raz pierwszy po wejściu w życie ustawy zmian w organizacji sądownictwa, polegających na dostosowaniu istniejącej struktury sądownictwa do kryteriów wprowadzonych niniejszą ustawą, może przenieść w drodze decyzji sędziego wydziału zamiejscowego sądu rejonowego, który w wyniku zmian wprowadzonych niniejszą ustawą zostanie zniesiony, do sądu tworzonego w wyniku dostosowania struktury sądów do kryteriów wprowadzonych niniejszą ustawą, bez jego zgody.

2. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do Sądu Najwyższego.

Art. 5. Do urzędników sądowych oraz innych pracowników wydziałów zamiejscowych sądów rejonowych, które w wyniku zmian w organizacji sądownictwa, polegających na dostosowaniu istniejącej struktury sądownictwa do kryteriów wprowadzonych niniejszą ustawą zostaną zniesione, stosuje się art. 4a ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2011 r. Nr 109, poz. 639, z późn. zm.[a)]).

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.";

7) art. 4 i art. 5 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o prokuraturze, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy o Sądzie Najwyższym (Dz. U. poz. 504), które stanowią:

„Art. 4. Sędziowie Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, wojskowych i administracyjnych oraz prokuratorzy, którzy w dniu wejścia w życie ustawy są nieobecni w pracy z powodu choroby, zachowują prawo do wynagrodzenia na dotychczasowych zasadach, do dnia oznaczonego w zaświadczeniu o niezdolności do pracy z powodu choroby.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.";

8) art. 5–8 i art. 10 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 512), które stanowią:

„Art. 5. 1. Powoływanie na wolne stanowiska sędziego sądu powszechnego, o których obwieszczono przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, odbywa się na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Przepis art. 57aa § 4 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ma zastosowanie do postępowań w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim, dotyczących stanowisk, o których obwieszczono po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 6. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 57 § 6 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 57 § 10 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 7. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 57i § 4 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tego przepisu, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 8. Do czasu wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych uprawnienia sędziów wizytatorów w zakresie oceny kwalifikacji kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie wykonują sędziowie wyznaczeni przez prezesa właściwego sądu."

„Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2014 r.";

9) art. 13 ustawy z dnia 21 marca 2014 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 619), który stanowi:

„Art. 13. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 12, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.";

[a)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 113, poz. 659 i Nr 203, poz. 1192 oraz z 2013 r. poz. 829.

10) art. 5 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. poz. 1071), który stanowi:

„Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

11) art. 9 ustawy z dnia 26 września 2014 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1626), który stanowi:

„Art. 9. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r., z wyjątkiem art. 7 i art. 8 ust. 5 i 6, które wchodzą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *R. Sikorski*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 stycznia 2015 r. (poz. 133)

USTAWA

z dnia 27 lipca 2001 r.

Prawo o ustroju sądów powszechnych

DZIAŁ I

Sądy powszechne

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. § 1. Sądami powszechnymi są sądy rejonowe, sądy okręgowe oraz sądy apelacyjne.

§ 2. Sądy powszechne sprawują wymiar sprawiedliwości w zakresie nienależącym do sądów administracyjnych, sądów wojskowych oraz Sądu Najwyższego.

§ 3. Sądy powszechne wykonują również inne zadania z zakresu ochrony prawnej, powierzone w drodze ustaw.

§ 4. Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa o sądach bez bliższego ich określenia, rozumie się przez to sądy powszechne.

Art. 2. § 1. Zadania z zakresu wymiaru sprawiedliwości wykonują sędziowie.

§ 2. Zadania z zakresu ochrony prawnej, inne niż wymiar sprawiedliwości, wykonują w sądach referendarze sądowi i starsi referendarze sądowi. Ilekroć w przepisach jest mowa o referendarzach sądowych, rozumie się przez to także starszych referendarzy sądowych.

§ 2a. Zadania, o których mowa w § 2, mogą wykonywać sędziowie, jeżeli ich wykonywanie przez referendarzy sądowych nie jest możliwe.

§ 3. (uchylony)

Art. 3. § 1. Sędziowie tworzą samorząd sędziowski.

§ 2. Organami samorządu sędziowskiego są:

1) zgromadzenie ogólne sędziów apelacji;

2) zgromadzenie ogólne sędziów okręgu;

3) zebranie sędziów danego sądu.

Art. 4. § 1. W sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości obywatele biorą udział przez uczestnictwo ławników w rozpoznawaniu spraw przed sądami w pierwszej instancji, chyba że ustawy stanowią inaczej.

§ 2. Przy rozstrzyganiu spraw ławnicy mają równe prawa z sędziami.

Art. 5. § 1. Językiem urzędowym przed sądami jest język polski.

§ 2. Osoba niewładająca w wystarczającym stopniu językiem polskim ma prawo do występowania przed sądem w znanym przez nią języku i bezpłatnego korzystania z pomocy tłumacza.

§ 3. O przyznaniu tłumacza osobie, o której mowa w § 2, orzeka sąd właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji. Wniosek o przyznanie tłumacza zgłoszony w toku sprawy rozpoznaje sąd tej instancji, w której sprawa się toczy.

Art. 6. Osoby pozostające ze sobą w stosunku pokrewieństwa w linii prostej lub powinowactwa w linii prostej albo w stosunku przysposobienia, małżonkowie oraz rodzeństwo nie mogą być sędziami ani referendarzami sądowymi w tym samym wydziale sądu.

Art. 7. Nadzór nad działalnością sądów w zakresie orzekania sprawuje Sąd Najwyższy, w trybie określonym ustawami.

Art. 8. Działalność administracyjna sądów polega na:

1) zapewnieniu odpowiednich warunków techniczno-organizacyjnych oraz majątkowych funkcjonowania sądu i wykonywania przez sąd zadań, o których mowa w art. 1 § 2 i 3;

2) zapewnieniu właściwego toku wewnętrznego urzędowania sądu, bezpośrednio związanego z wykonywaniem przez sąd zadań, o których mowa w art. 1 § 2 i 3.

Art. 9. Nadzór administracyjny nad działalnością sądów, o której mowa w art. 8 pkt 1, sprawuje Minister Sprawiedliwości, na zasadach określonych w dziale I rozdziale 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.[1)]).

Art. 9a. § 1. Wewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością sądów, o której mowa w art. 8 pkt 2, sprawują prezesi sądów.

§ 2. Zewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością sądów, o której mowa w art. 8 pkt 2, sprawuje Minister Sprawiedliwości przez służbę nadzoru, którą stanowią sędziowie delegowani do Ministerstwa Sprawiedliwości w trybie art. 77.

Art. 9b. Czynności z zakresu nadzoru administracyjnego nie mogą wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie są niezawiśli.

Rozdział 2

Organizacja sądów

Art. 10. § 1. Sąd rejonowy tworzy się dla jednej lub większej liczby gmin; w uzasadnionych przypadkach może być utworzony więcej niż jeden sąd rejonowy w obrębie tej samej gminy.

§ 1a.[2)] Sąd rejonowy tworzy się dla obszaru jednej lub większej liczby gmin zamieszkałych przez co najmniej 50 000 mieszkańców, jeżeli łączna liczba spraw cywilnych, karnych oraz rodzinnych i nieletnich wpływających do istniejącego sądu rejonowego z obszaru tej gminy lub kilku gmin wynosi co najmniej 5000 w ciągu roku kalendarzowego, z zastrzeżeniem § 1b–1d.

§ 1b.[2)] Sąd rejonowy może być utworzony dla jednej lub większej liczby gmin zamieszkałych przez mniejszą niż 50 000 liczbę mieszkańców, jeżeli łączna liczba spraw cywilnych, karnych oraz rodzinnych i nieletnich wpływających do istniejącego sądu rejonowego z obszaru tej gminy lub kilku gmin wynosi co najmniej 5000 w ciągu roku kalendarzowego.

§ 1c.[2)] Sąd rejonowy może być utworzony według kryteriów określonych w § 1b tylko wtedy, gdy zmiana obszaru właściwości sądu rejonowego właściwego dla tej gminy lub gmin nie spowoduje, że istniejący sąd rejonowy nie będzie spełniał kryteriów określonych w § 1a lub 1b.

§ 1d.[2)] Sąd rejonowy może zostać zniesiony, jeżeli łączna liczba spraw cywilnych, karnych oraz rodzinnych i nieletnich wpływających w ciągu kolejnych 3 lat nie przekracza 5000 w każdym roku kalendarzowym.

§ 2. Sąd okręgowy tworzy się dla obszaru właściwości co najmniej dwóch sądów rejonowych, zwanego dalej „okręgiem sądowym".

§ 3. Sąd apelacyjny tworzy się dla obszaru właściwości co najmniej dwóch okręgów sądowych, zwanego dalej „obszarem apelacji".

Art. 11. § 1. Sądy dzielą się na wydziały.

§ 2. Wydziałem kieruje przewodniczący wydziału, którym jest prezes albo wiceprezes sądu lub inny sędzia.

§ 2a. Przewodniczącym wydziału ksiąg wieczystych oraz wydziału gospodarczego do spraw rejestru zastawów jest referendarz sądowy. W wypadkach szczególnie uzasadnionych, biorąc pod uwagę racjonalne wykorzystanie kadr sądownictwa powszechnego oraz potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami, funkcję przewodniczącego wydziału ksiąg wieczystych można powierzyć sędziemu.

§ 3. Funkcję przewodniczącego wydziału w sądzie apelacyjnym i okręgowym powierza prezes tego sądu, a w sądzie rejonowym, na wniosek prezesa tego sądu, prezes przełożonego sądu okręgowego. Przed powierzeniem funkcji przewod-

[1)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646 oraz z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877.

[2)] Dodany przez art. 1 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. poz. 481), która weszła w życie z dniem 15 lipca 2014 r.

niczącego wydziału prezes zasięga opinii właściwego kolegium sądu. Negatywna opinia kolegium jest dla prezesa sądu wiążąca.

§ 3a. Funkcję przewodniczącego wydziału powierza się na czas określony, nie dłuższy niż trzy lata. Zwolnienie z funkcji przewodniczącego wydziału, przed upływem tego okresu, może nastąpić po zasięgnięciu opinii kolegium właściwego sądu. Przed zasięgnięciem opinii prezes sądu poucza o możliwości złożenia wyjaśnień na piśmie, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania pouczenia. Posiedzenie kolegium odbywa się nie wcześniej niż po wpłynięciu wyjaśnień lub bezskutecznym upływie terminu do ich złożenia.

§ 3b. W przypadku łączenia funkcji przewodniczącego wydziału z funkcją prezesa albo wiceprezesa sądu, funkcję przewodniczącego wydziału powierza się na okres odpowiadający kadencji prezesa albo wiceprezesa sądu.

§ 4. (uchylony)

§ 5. Prezes sądu może powierzyć sędziemu funkcję zastępcy przewodniczącego wydziału, jeżeli przemawiają za tym wielkość lub zakres zadań wydziału. W wydziale ksiąg wieczystych oraz w wydziale gospodarczym do spraw rejestrowych funkcję zastępcy przewodniczącego powierza się referendarzowi sądowemu. Przepisy § 3 i 3a stosuje się odpowiednio.

Art. 12. § 1. Sąd rejonowy dzieli się na wydziały:

1) cywilny – do spraw z zakresu prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, spraw dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych oraz spraw należących do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw;

2) karny – do spraw z zakresu prawa karnego.

§ 1a. W sądzie rejonowym może zostać utworzony wydział:

1) rodzinny i nieletnich – do spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, spraw dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych oraz spraw należących do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw;

2) pracy, ubezpieczeń społecznych albo pracy i ubezpieczeń społecznych – do spraw odpowiednio z zakresu prawa pracy lub z zakresu ubezpieczeń społecznych;

3) gospodarczy – do spraw gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw;

4) ksiąg wieczystych – do prowadzenia ksiąg wieczystych.

§ 1b. Rozpoznawanie spraw z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych, spraw gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw lub prowadzenie ksiąg wieczystych, należących do właściwości sądu rejonowego, w którym nie utworzono wydziału do tych spraw, Minister Sprawiedliwości przekazuje innemu sądowi rejonowemu, w trybie określonym w art. 20.

§ 2. (uchylony)

§ 3. (uchylony)

§ 4. (uchylony)

§ 5. (uchylony)

Art. 13. (uchylony)

Art. 14. (uchylony)

Art. 15. (uchylony)

Art. 16. § 1.[3)] Sąd okręgowy dzieli się na wydziały:

1) cywilny – do spraw z zakresu prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, spraw dotyczących leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych, spraw należących do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw oraz spraw dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich;

2) karny – do spraw z zakresu prawa karnego oraz spraw zgodności z prawdą oświadczeń lustracyjnych.

[3)] W brzmieniu ustalonym przez art. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1165), która weszła w życie z dniem 2 stycznia 2014 r.

§ 2. (uchylony)

§ 3. (uchylony)

§ 4. (uchylony)

§ 4a. W sądzie okręgowym może zostać utworzony wydział:

1) pracy, ubezpieczeń społecznych albo pracy i ubezpieczeń społecznych – do spraw odpowiednio z zakresu prawa pracy lub z zakresu ubezpieczeń społecznych;

2) gospodarczy – do spraw gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw.

§ 4b. Rozpoznawanie spraw z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych oraz spraw gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw, należących do właściwości sądu okręgowego, w którym nie utworzono odrębnego wydziału do tych spraw, Minister Sprawiedliwości przekazuje innemu sądowi okręgowemu, działającemu na obszarze tej samej apelacji, w trybie określonym w art. 20.

§ 5. W Sądzie Okręgowym w Warszawie działają ponadto jako wydziały:

1) odrębna jednostka organizacyjna do spraw z zakresu ochrony konkurencji, regulacji energetyki, telekomunikacji i transportu kolejowego (sąd ochrony konkurencji i konsumentów);

2) odrębna jednostka organizacyjna do spraw rejestrowych powierzonych temu sądowi na podstawie odrębnych przepisów;

3) odrębna jednostka organizacyjna do spraw z zakresu ochrony wspólnotowych znaków towarowych i wspólnotowych wzorów przemysłowych (sąd wspólnotowych znaków towarowych i wzorów przemysłowych).

§ 6. Minister Sprawiedliwości, w drodze zarządzenia, wskazuje wydział sądu okręgowego rozpoznający środki odwoławcze w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Art. 17. (uchylony)

Art. 18. § 1. Sąd apelacyjny dzieli się na wydziały:

1) cywilny – do spraw z zakresu prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, jak również spraw gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw;

2) karny – do spraw z zakresu prawa karnego oraz spraw zgodności z prawdą oświadczeń lustracyjnych;

3) pracy i ubezpieczeń społecznych – do spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.

§ 2. (uchylony)

Art. 18a. W sądach mogą być tworzone wydziały inne niż wymienione w art. 12, 16 lub art. 18.

Art. 18b. Poza siedzibą sądu mogą być tworzone wydziały zamiejscowe, a poza siedzibą sądu okręgowego także ośrodki zamiejscowe.

Art. 19. § 1. Minister Sprawiedliwości tworzy i znosi wydziały oraz wydziały i ośrodki zamiejscowe sądów w drodze zarządzenia, mając na względzie potrzebę zapewnienia racjonalnej organizacji sądownictwa, w szczególności przez dostosowanie liczby, rodzaju i wielkości wydziałów do obciążenia wpływem spraw, ekonomię postępowania sądowego oraz konieczność prawidłowego wykonywania czynności nadzorczych, w celu zagwarantowania realizacji prawa obywatela do rozpoznania jego sprawy w rozsądnym terminie; w zarządzeniu o utworzeniu wydziału oraz wydziału lub ośrodka zamiejscowego należy określić jego siedzibę, obszar właściwości oraz zakres spraw przekazanych do rozpoznawania.

§ 2. W przypadku zniesienia wydziału lub ośrodka zamiejscowego sądu, pracownicy zatrudnieni w zniesionej jednostce przechodzą do odpowiedniego sądu.

Art. 20. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, w drodze rozporządzeń:

1) tworzy i znosi sądy oraz ustala ich siedziby i obszary właściwości,

2) może przekazać jednemu sądowi okręgowemu rozpoznawanie spraw z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych z właściwości lub części obszarów właściwości innych sądów okręgowych, działających na obszarze tej samej apelacji, a jednemu sądowi rejonowemu – rozpoznawanie spraw z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń spo-

łecznych z właściwości lub części obszarów właściwości innych sądów rejonowych, działających w tym samym okręgu sądowym,

3) może przekazać jednemu sądowi okręgowemu rozpoznawanie spraw gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego, należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw, z właściwości lub części obszarów właściwości innych sądów okręgowych, działających na obszarze tej samej apelacji, a jednemu sądowi rejonowemu – rozpoznawanie spraw gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego, należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw, z właściwości lub części obszarów właściwości innych sądów rejonowych,

4) może przekazać jednemu sądowi okręgowemu rozpoznawanie spraw zgodności z prawdą oświadczeń lustracyjnych z właściwości innych sądów okręgowych, działających na obszarze tej samej apelacji,

5) może przekazać jednemu sądowi rejonowemu rozpoznawanie spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, spraw dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich, leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych oraz spraw należących do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw, z właściwości lub części obszarów właściwości innych sądów rejonowych, działających w tym samym okręgu sądowym,

6) może przekazać jednemu sądowi rejonowemu prowadzenie ksiąg wieczystych z właściwości lub części obszarów właściwości innych sądów rejonowych, działających w tym samym okręgu sądowym,

7) może przekazać jednemu sądowi rejonowemu rozpoznawanie spraw w elektronicznym postępowaniu upominawczym z właściwości innych sądów rejonowych,

8) może przekazać jednemu sądowi rejonowemu rozpoznawanie wniosków o nadanie klauzuli wykonalności decyzjom wydanym przez Radę, Komisję Europejską, Europejski Bank Centralny, Urząd Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego oraz wyrokom Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z właściwości innych sądów rejonowych

– kierując się potrzebą zapewnienia racjonalnej organizacji sądownictwa, przez dostosowanie liczby sądów, ich wielkości i obszarów właściwości do zakresu obciążenia wpływem spraw, a także uwzględniając ekonomię postępowania sądowego, w celu zagwarantowania realizacji prawa obywatela do rozpoznania jego sprawy w rozsądnym terminie.

Rozdział 3

Organy sądów

Art. 21. § 1. Organami sądów są:

1) w sądzie rejonowym – prezes sądu i dyrektor sądu, z zastrzeżeniem § 1a;

2) w sądzie okręgowym – prezes sądu, kolegium sądu i dyrektor sądu;

3) w sądzie apelacyjnym – prezes sądu, kolegium sądu i dyrektor sądu.

§ 1a.[4)] Dyrektora sądu powołuje się w sądzie rejonowym, w którym jest co najmniej dziesięć stanowisk sędziowskich. W sądach rejonowych, w których nie powołano dyrektora sądu, zadania dyrektora sądu wykonują dyrektorzy przełożonych sądów okręgowych.

§ 1b. (uchylony)[5)]

§ 2. (uchylony)

§ 3. Prezes sądu jest zwierzchnikiem służbowym dyrektora sądu, z zastrzeżeniem art. 177 § 4, wykonuje w stosunku do dyrektora sądu czynności z zakresu prawa pracy, z wyjątkiem czynności zastrzeżonych dla Ministra Sprawiedliwości, oraz co najmniej raz w roku określa potrzeby sądu konieczne dla zapewnienia warunków prawidłowego funkcjonowania i sprawnego wykonywania przez sąd zadań, o których mowa w art. 1 § 2 i 3, biorąc pod uwagę przewidywany ich zakres; nie może jednak wydawać dyrektorowi sądu poleceń, dotyczących kompetencji określonych w art. 31a § 1 pkt 1–3 i 5.

Art. 22. § 1. Prezes sądu:

1) kieruje sądem i reprezentuje sąd na zewnątrz, z wyjątkiem spraw należących do kompetencji dyrektora sądu, a w szczególności:

   a) kieruje działalnością administracyjną sądu, w zakresie wskazanym w art. 8 pkt 2,

[4)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 31), która weszła w życie z dniem 24 stycznia 2014 r.

[5)] Przez art. 1 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

b) jest zwierzchnikiem służbowym sędziów, referendarzy sądowych oraz asystentów sędziów danego sądu,

c) powierza sędziom i referendarzom sądowym pełnienie funkcji i zwalnia z ich pełnienia, chyba że ustawa stanowi inaczej;

2) dokonuje analizy orzecznictwa w kierowanym sądzie pod względem poziomu jego jednolitości i informuje sędziów o wynikach tej analizy, a w razie stwierdzenia istotnych rozbieżności w orzecznictwie informuje o nich Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego;

3) pełni inne czynności przewidziane w ustawie oraz przepisach odrębnych.

§ 1a. (uchylony)

§ 2. W zakresie kierowania działalnością administracyjną sądu, prezes sądu podlega prezesowi sądu przełożonego oraz Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 3. (uchylony)

§ 4. (uchylony)

§ 5. (uchylony)

§ 6. (uchylony)

Art. 22a. § 1. Prezes sądu apelacyjnego w sądzie apelacyjnym, a prezes sądu okręgowego w sądzie okręgowym i w sądach rejonowych, działających w okręgu sądowym, ustala, po zasięgnięciu opinii kolegium właściwego sądu, najpóźniej do końca listopada każdego roku, podział czynności, który obejmuje:

1) decyzje w przedmiocie przydziału sędziów i referendarzy sądowych do wydziałów sądu oraz zakresu ich obowiązków,

2) określenie zasad przydziału spraw poszczególnym sędziom i referendarzom sądowym, chyba że zasady te określają przepisy odrębne,

3) określenie zasad zastępstw sędziów i referendarzy sądowych

– przy uwzględnieniu specjalizacji sędziów w rozpoznawaniu poszczególnych rodzajów spraw, konieczności zapewnienia właściwego rozmieszczenia sędziów i referendarzy sądowych w wydziałach sądu i równomiernego rozłożenia ich obowiązków oraz potrzeby zagwarantowania sprawnego postępowania sądowego.

§ 2. Do wydziału ksiąg wieczystych oraz wydziału gospodarczego do spraw rejestru zastawów przydziela się wyłącznie referendarzy sądowych, chyba że nie jest to możliwe.

§ 3. Jeżeli do wydziałów, o których mowa w § 2, przydzielono wyłącznie referendarzy sądowych, czynności, do których referendarze nie są uprawnieni, włącza się do zakresu obowiązków sędziów orzekających w innych wydziałach.

§ 4. Prezes sądu może ustalić nowy podział czynności w całości lub w części w każdym czasie, jeżeli przemawiają za tym względy, o których mowa w § 1.

§ 5. Sędzia, w przypadku zmiany podziału czynności skutkującej zmianą zakresu jego obowiązków, w szczególności przeniesieniem do innego wydziału sądu, może odwołać się do kolegium sądu apelacyjnego, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania nowego zakresu obowiązków.

§ 6. Kolegium sądu niezwłocznie podejmuje uchwałę uwzględniającą albo oddalającą odwołanie sędziego, mając na uwadze względy, o których mowa w § 1. Przed podjęciem uchwały kolegium wysłucha sędziego, jeżeli odwołanie zawiera taki wniosek i sędzia może stawić się na posiedzenie kolegium. Do czasu podjęcia uchwały sędzia wykonuje obowiązki dotychczasowe.

Art. 22b. § 1. Prezesa sądu zastępuje wiceprezes sądu, a w razie jego nieobecności – wyznaczony sędzia.

§ 2. Jeżeli prezes sądu nie został powołany, funkcję prezesa sądu wykonuje, przez okres nie dłuższy niż sześć miesięcy, wiceprezes sądu. W sądzie, w którym powołano więcej niż jednego wiceprezesa sądu, funkcję prezesa sądu wykonuje wiceprezes sądu najstarszy służbą. Jeżeli w sądzie nie został powołany wiceprezes sądu, funkcję prezesa sądu, przez okres nie dłuższy niż sześć miesięcy, wykonuje najstarszy służbą sędzia pełniący funkcję przewodniczącego wydziału w tym sądzie.

§ 3. Liczbę wiceprezesów sądu apelacyjnego ustala Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii prezesa tego sądu, biorąc pod uwagę liczbę stanowisk sędziowskich w tym sądzie, liczbę nadzorowanych sądów okręgowych i rejonowych oraz liczbę stanowisk sędziowskich i referendarskich w tych sądach.

§ 4. Liczbę wiceprezesów sądu okręgowego ustala Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii prezesa tego sądu oraz prezesa przełożonego sądu apelacyjnego, biorąc pod uwagę liczbę stanowisk sędziowskich i referendarskich w tym sądzie, liczbę nadzorowanych sądów rejonowych oraz liczbę stanowisk sędziowskich i referendarskich w tych sądach.

§ 5. Liczbę wiceprezesów sądu rejonowego ustala prezes sądu apelacyjnego, po zasięgnięciu opinii prezesa sądu rejonowego oraz opinii prezesa przełożonego sądu okręgowego, biorąc pod uwagę liczbę stanowisk sędziowskich i referendarskich w sądzie rejonowym.

§ 6. W przypadku zmiany liczby stanowisk sędziowskich lub referendarskich w danym sądzie lub liczby i wielkości nadzorowanych sądów okręgowych lub rejonowych, liczba wiceprezesów danego sądu może być ustalona ponownie.

Art. 23. § 1. Prezesa sądu apelacyjnego powołuje Minister Sprawiedliwości spośród sędziów sądu apelacyjnego, po zasięgnięciu opinii zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji.

§ 2. Minister Sprawiedliwości przedstawia zgromadzeniu ogólnemu kandydata na prezesa, w celu wydania opinii.

§ 3. Jeżeli opinia nie zostanie wydana w terminie dwóch miesięcy od dnia przedstawienia kandydata, Minister Sprawiedliwości może powołać prezesa sądu apelacyjnego bez opinii.

§ 4. W razie wydania przez zgromadzenie ogólne negatywnej opinii o kandydacie, Minister Sprawiedliwości może go powołać po uzyskaniu pozytywnej opinii Krajowej Rady Sądownictwa. Negatywna opinia Krajowej Rady Sądownictwa jest dla Ministra Sprawiedliwości wiążąca.

§ 5. Jeżeli Krajowa Rada Sądownictwa w terminie trzydziestu dni od dnia przedstawienia przez Ministra Sprawiedliwości zamiaru powołania prezesa, mimo negatywnej opinii zgromadzenia ogólnego, nie wyda opinii, uważa się, że opinia jest pozytywna.

§ 6. Wiceprezesa sądu apelacyjnego powołuje Minister Sprawiedliwości spośród sędziów danego sądu apelacyjnego, na wniosek prezesa tego sądu i po zasięgnięciu opinii kolegium tego sądu.

Art. 24. § 1. Prezesa sądu okręgowego powołuje Minister Sprawiedliwości spośród sędziów sądu okręgowego albo sądu apelacyjnego, po zasięgnięciu opinii zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu i opinii prezesa przełożonego sądu apelacyjnego.

§ 2. Do powołania prezesa sądu okręgowego stosuje się odpowiednio przepisy art. 23 § 2–5.

§ 3. Wiceprezesa sądu okręgowego powołuje Minister Sprawiedliwości spośród sędziów danego sądu okręgowego, na wniosek prezesa tego sądu, po zasięgnięciu opinii kolegium tego sądu i opinii prezesa przełożonego sądu apelacyjnego.

Art. 25. § 1. Prezesa sądu rejonowego powołuje prezes sądu apelacyjnego spośród sędziów sądu rejonowego albo sądu okręgowego, po zasięgnięciu opinii zebrania sędziów danego sądu rejonowego i prezesa przełożonego sądu okręgowego.

§ 2. Do powołania prezesa sądu rejonowego stosuje się odpowiednio przepisy art. 23 § 2–5, z tym że termin do wydania opinii przez zebranie wynosi trzydzieści dni.

§ 3. Wiceprezesa sądu rejonowego powołuje prezes sądu apelacyjnego spośród sędziów danego sądu rejonowego, na wniosek prezesa tego sądu, po zasięgnięciu opinii kolegium i prezesa przełożonego sądu okręgowego.

Art. 25a. (utracił moc)[6)]

Art. 26. § 1. Prezes sądu apelacyjnego oraz prezes sądu okręgowego są powoływani na okres sześciu lat i nie mogą być ponownie powołani do pełnienia funkcji prezesa lub wiceprezesa sądu w tym sądzie przed upływem sześciu lat od zakończenia kadencji.

§ 2. Wiceprezes sądu apelacyjnego oraz wiceprezes sądu okręgowego są powoływani na okres sześciu lat i nie mogą być ponownie powołani do pełnienia tej samej funkcji w tym sądzie przed upływem sześciu lat od zakończenia kadencji.

§ 3. Prezes sądu rejonowego jest powoływany na okres czterech lat, najwyżej na dwie kolejne kadencje, i nie może być powołany do pełnienia funkcji prezesa lub wiceprezesa sądu rejonowego przed upływem czterech lat od zakończenia pełnienia tej funkcji.

§ 4. Wiceprezes sądu rejonowego jest powoływany na okres czterech lat, najwyżej na dwie kolejne kadencje.

6) Z dniem 1 sierpnia 2007 r. na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lipca 2007 r. sygn. akt K 25/07 (Dz. U. Nr 138, poz. 976).

§ 5. W przypadku podziału sądu lub połączenia sądów, przy obejmowaniu funkcji prezesa lub wiceprezesa w sądzie utworzonym wskutek podziału lub połączenia, do okresu kadencji zalicza się okres pełnienia takiej samej funkcji w sądzie, który uległ podziałowi lub połączeniu.

Art. 27. § 1. Prezes i wiceprezes sądu apelacyjnego oraz prezes i wiceprezes sądu okręgowego może być odwołany przez Ministra Sprawiedliwości w toku kadencji w przypadku:

1) rażącego niewywiązywania się z obowiązków służbowych;

2) gdy dalsze pełnienie funkcji z innych powodów nie da się pogodzić z dobrem wymiaru sprawiedliwości.

§ 2. Odwołanie prezesa albo wiceprezesa sądu apelacyjnego bądź prezesa albo wiceprezesa sądu okręgowego następuje po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa. Zamiar odwołania, wraz z pisemnym uzasadnieniem, Minister Sprawiedliwości przedstawia Krajowej Radzie Sądownictwa w celu uzyskania opinii. Negatywna opinia Krajowej Rady Sądownictwa jest dla Ministra Sprawiedliwości wiążąca.

§ 3. Jeżeli Krajowa Rada Sądownictwa, w terminie trzydziestu dni od przedstawienia zamiaru odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu apelacyjnego bądź prezesa albo wiceprezesa sądu okręgowego, nie wyda opinii, uważa się, że opinia jest pozytywna.

§ 4. W przypadku złożenia przez prezesa albo wiceprezesa sądu apelacyjnego bądź prezesa albo wiceprezesa sądu okręgowego rezygnacji z pełnionej funkcji w toku kadencji, Minister Sprawiedliwości odwołuje go bez zasięgania opinii, o której mowa w § 2.

§ 5. Przepisy § 1–4 stosuje się do odwołania prezesa i wiceprezesa sądu rejonowego, z tym że określone w tych przepisach uprawnienia i czynności Ministra Sprawiedliwości wykonuje prezes sądu apelacyjnego.

Art. 28. § 1. Kolegium sądu apelacyjnego składa się z pięciu członków, wybieranych przez zebranie sędziów sądu apelacyjnego spośród sędziów tego sądu, a także z prezesa sądu apelacyjnego. Wybory odbywają się w głosowaniu tajnym; do ważności wyborów wymagany jest udział w głosowaniu co najmniej połowy wszystkich członków zebrania.

§ 2. Przewodniczącym kolegium sądu apelacyjnego jest prezes tego sądu, a w razie jego nieobecności – najstarszy służbą członek kolegium.

§ 3. Kadencja kolegium sądu apelacyjnego trwa trzy lata.

§ 4. Uchwały zapadają większością głosów. Do podjęcia uchwał jest wymagana obecność co najmniej połowy wszystkich członków kolegium sądu apelacyjnego. Prezes sądu nie bierze udziału w podejmowaniu uchwał w przypadku wyrażania przez kolegium opinii w sprawach, w których decyzje należą do jego kompetencji. W przypadku równej liczby głosów, przesądza głos najstarszego służbą członka kolegium.

§ 5. Głosowanie jest tajne, jeżeli żądanie takie zgłosi chociażby jeden z obecnych członków kolegium sądu apelacyjnego.

§ 6. Kolegium sądu apelacyjnego zbiera się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał. Posiedzenia kolegium zwołuje prezes sądu apelacyjnego z własnej inicjatywy lub na wniosek jednej trzeciej liczby członków kolegium.

§ 7. W posiedzeniach kolegium sądu apelacyjnego uczestniczy z głosem doradczym dyrektor sądu apelacyjnego w przypadku, o którym mowa w art. 29 § 1 pkt 3.

§ 8. Kadencja członka kolegium wygasa przed jej upływem w przypadku:

1) rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku służbowego sędziego;

2) przejścia albo przeniesienia sędziego w stan spoczynku;

3) przeniesienia sędziego na inne miejsce służbowe albo powołania na inne stanowisko sędziowskie;

4) złożenia przez sędziego rezygnacji z członkostwa w kolegium.

§ 9. W przypadkach, o których mowa w § 8, przeprowadza się wybory uzupełniające. Kadencja nowo wybranego członka trwa do czasu upływu kadencji pozostałych członków kolegium.

Art. 29. § 1. Kolegium sądu apelacyjnego realizuje zadania określone w ustawie, a ponadto:

1) wyraża opinię o kandydatach do pełnienia w sądzie apelacyjnym funkcji kierownika szkolenia oraz funkcji albo stanowiska rzecznika prasowego oraz wyraża opinię w sprawie zwolnienia z pełnienia tych funkcji;

2) rozpatruje wnioski wynikające z wizytacji i lustracji sądów;

3) wyraża opinię o projekcie planu finansowego, o którym mowa w art. 178 § 1;

4) wyraża opinię w sprawach osobowych sędziów;

5) wypowiada się w przypadkach zachowań sędziów naruszających zasady etyki;

6) wyraża opinię w innych sprawach przedstawionych przez prezesa sądu apelacyjnego, Krajową Radę Sądownictwa oraz Ministra Sprawiedliwości.

§ 2. (uchylony)

Art. 30. § 1. Kolegium sądu okręgowego składa się z ośmiu członków, wybieranych przez zgromadzenie ogólne sędziów okręgu, w tym czterech sędziów sądu okręgowego i czterech sędziów sądów rejonowych, działających w okręgu sądowym, a także z prezesa sądu okręgowego.

§ 2. Do kolegium sądu okręgowego stosuje się odpowiednio przepisy art. 28.

Art. 31. § 1. Kolegium sądu okręgowego realizuje zadania określone w ustawie, a ponadto:

1) wyraża opinię o kandydatach do pełnienia w sądzie okręgowym funkcji kierownika szkolenia oraz funkcji albo stanowiska rzecznika prasowego oraz wyraża opinię w sprawie zwolnienia z pełnienia tych funkcji;

2) rozpatruje wnioski wynikające z wizytacji i lustracji sądów;

3) wyraża opinię o projektach planów finansowych, o których mowa w art. 178 § 1;

4) wyraża opinię w sprawach osobowych sędziów sądu okręgowego oraz sędziów sądów rejonowych, działających w okręgu sądowym;

5) wypowiada się w przypadkach zachowań sędziów naruszających zasady etyki;

6) wyraża opinię w innych sprawach przedstawionych przez prezesa sądu okręgowego, prezesa sądu apelacyjnego, Krajową Radę Sądownictwa oraz Ministra Sprawiedliwości.

§ 2. W sprawach istotnych dla danego sądu rejonowego kolegium sądu okręgowego może zasięgnąć opinii sędziów tego sądu, wyrażonej na zebraniu sędziów.

§ 3. (uchylony)

Art. 31a. § 1. Dyrektor sądu:

1) kieruje działalnością administracyjną sądu, w zakresie wskazanym w art. 8 pkt 1;

2) wykonuje zadania przypisane, na podstawie odrębnych przepisów, kierownikowi jednostki w zakresie finansowym, gospodarczym, kontroli finansowej, gospodarowania mieniem Skarbu Państwa oraz audytu wewnętrznego w tych obszarach;

3) jest zwierzchnikiem służbowym i dokonuje czynności z zakresu prawa pracy oraz reprezentuje sąd w tym zakresie wobec pracowników sądu, z wyłączeniem sędziów, referendarzy sądowych oraz asystentów sędziów;

4) określa, w porozumieniu z prezesem sądu, rozmieszczenie i liczbę poszczególnych stanowisk, na których są zatrudniani pracownicy sądu, z wyłączeniem sędziów, referendarzy sądowych oraz asystentów sędziów, w wydziałach sądu;

5) reprezentuje Skarb Państwa w zakresie powierzonego mienia i zadań sądu;

6)[7)] dysponuje rachunkami depozytowymi Ministra Finansów, o których mowa w art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z zastrzeżeniem art. 83a ust. 2 tej ustawy.

§ 2. Dyrektor sądu apelacyjnego sporządza roczne sprawozdanie z działalności sądów działających na obszarze apelacji, w zakresie powierzonych mu zadań, na podstawie sprawozdań z działalności sądów okręgowych lub rejonowych, sporządzonych przez dyrektorów tych sądów, w zakresie powierzonych im zadań.

§ 3. W terminie do końca kwietnia każdego roku dyrektor sądu apelacyjnego, za pośrednictwem prezesa sądu apelacyjnego, po zasięgnięciu opinii zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji, przedkłada Ministrowi Sprawiedliwości sprawozdanie za rok poprzedni.

Art. 32. § 1. Dyrektora sądu zatrudnia się na podstawie powołania. Dyrektora sądu powołuje Minister Sprawiedliwości na wniosek prezesa danego sądu.

§ 2. We wniosku, o którym mowa w § 1, prezes danego sądu przedstawia Ministrowi Sprawiedliwości kandydata do objęcia stanowiska, który został wyłoniony w drodze konkursu na pierwszym miejscu według kolejności.

[7)] Dodany przez art. 3 ustawy z dnia 26 września 2014 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1626), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

§ 3. Przed powołaniem dyrektora sądu Minister Sprawiedliwości zasięga informacji o kandydacie z Krajowego Rejestru Karnego.

§ 4. (uchylony)

§ 5. (uchylony)

§ 6. (uchylony)

§ 7. W przypadku odmowy powołania na stanowisko dyrektora sądu kandydata, o którym mowa w § 2:

1) Minister Sprawiedliwości wyznacza, spośród pracowników sądu, osobę pełniącą obowiązki dyrektora sądu do czasu jego powołania;

2) prezes sądu może złożyć wniosek o powołanie na stanowisko dyrektora sądu wyłonionego w drodze konkursu kandydata z kolejnego miejsca albo ponownie zarządzić konkurs.

§ 8. (uchylony)

§ 9. Minister Sprawiedliwości może powołać zastępcę dyrektora sądu, jeżeli przemawiają za tym szczególne względy, w tym wielkość sądu i rozmiar jego zadań. Przepisy § 1–3 i 7 stosuje się odpowiednio.

§ 10. Jeżeli nie powołano zastępcy dyrektora sądu, dyrektor sądu, po uzyskaniu zgody Ministra Sprawiedliwości, wyznacza spośród pracowników sądu osobę upoważnioną do wykonywania zadań dyrektora sądu w określonym czasie i zakresie.

§ 11. (uchylony)

Art. 32a. § 1. Na stanowisko dyrektora sądu lub zastępcy dyrektora sądu może być powołana osoba, która spełnia następujące warunki:

1) korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;

2) posiada tytuł zawodowy magistra albo tytuł równorzędny, o których mowa w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.[8)]);

3) posiada wiedzę w zakresie zarządzania instytucjami publicznymi, finansów publicznych, prowadzenia inwestycji i gospodarowania mieniem Skarbu Państwa;

4) posiada co najmniej pięcioletni staż pracy, w tym co najmniej dwuletni na stanowisku kierowniczym;

5) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;

6) nie była karana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 168 oraz z 2012 r. poz. 1529);

7) nie jest przeciwko niej prowadzone postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

§ 2. W celu wyłonienia kandydatów na stanowiska, o których mowa w art. 32 § 1 i 9, konkurs zarządza i przeprowadza prezes danego sądu apelacyjnego, okręgowego albo rejonowego.

§ 3. Prezes danego sądu publikuje ogłoszenie o konkursie na wolne stanowisko dyrektora sądu lub zastępcy dyrektora sądu w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Ogłoszenie powinno zawierać oznaczenie stanowiska, wymagane kwalifikacje, wykaz niezbędnych dokumentów, miejsce i termin składania wniosków, zakres konkursu i kryteria oceny.

§ 4. Informacje o kandydatach, którzy zgłosili się do konkursu, stanowią informację publiczną, w zakresie objętym wymaganiami określonymi w ogłoszeniu o konkursie.

§ 5. Po upływie terminu do składania dokumentów, określonego w ogłoszeniu o konkursie, prezes danego sądu niezwłocznie publikuje na stronie internetowej danego sądu oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie danego sądu listę kandydatów, którzy spełniają wymagania formalne określone w tym ogłoszeniu. Lista ta zawiera imię i nazwisko kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego.

[8)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198.

§ 6. Konkurs przeprowadza komisja konkursowa powołana przez prezesa danego sądu. Członkiem komisji konkursowej może być wyłącznie osoba dająca rękojmię bezstronnego pełnienia tej funkcji w interesie sądu. Komisji przewodniczy prezes danego sądu.

§ 7. Do komisji konkursowej nie może być powołana osoba kandydująca na stanowisko, którego konkurs dotyczy, albo osoba pozostająca z kandydatem w stosunku:

1) małżeństwa lub we wspólnym pożyciu;

2) pokrewieństwa albo powinowactwa do trzeciego stopnia;

3) przysposobienia, opieki lub kurateli;

4) zależności służbowej;

5) osobistym tego rodzaju, że mógłby wywołać wątpliwości co do jej obiektywizmu.

Powody wyłączające powołanie do komisji konkursowej trwają pomimo ustania małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.

§ 8. W toku konkursu sprawdzeniu podlegają kwalifikacje, wiedza, predyspozycje oraz umiejętności niezbędne do wykonywania zadań na stanowisku dyrektora sądu albo zastępcy dyrektora sądu.

§ 9. Członkowie komisji konkursowej mają obowiązek zachowania w tajemnicy uzyskanych w czasie konkursu informacji dotyczących kandydatów.

§ 10. Po przeprowadzeniu konkursu komisja konkursowa:

1) ustala wynik konkursu, wskazując kolejność kandydatów albo podając przyczyny nierozstrzygnięcia konkursu;

2) przekazuje dokumentację z przebiegu konkursu prezesowi danego sądu.

§ 11. Informację o wyniku konkursu prezes sądu umieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej. Informacja obejmuje imiona i nazwiska kandydatów biorących udział w konkursie oraz ustalenia komisji, o których mowa w § 10 pkt 1.

§ 12. W przypadku nierozstrzygnięcia konkursu prezes sądu ponownie zarządza konkurs, zawiadamiając Ministra Sprawiedliwości. Przepis art. 32 § 7 pkt 1 stosuje się.

§ 13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

1) organizację, sposób i tryb przeprowadzania konkursu,

2) skład komisji konkursowej,

3) kryteria oceny kwalifikacji, wiedzy, predyspozycji oraz umiejętności kandydatów na stanowisko dyrektora sądu albo zastępcy dyrektora sądu,

4) zakres informacji udostępnianych kandydatom i sposób ich udostępniania

– uwzględniając potrzebę zapewnienia obiektywności wyboru, sprawnego przeprowadzenia konkursu, wszechstronnej oceny kwalifikacji kandydatów, powszechnego dostępu do konkursu oraz jawności prac komisji konkursowej.

Art. 32b. § 1.[9)] Minister Sprawiedliwości może odwołać dyrektora sądu, jeżeli zgromadzenie ogólne sędziów apelacji negatywnie zaopiniuje sprawozdanie, o którym mowa w art. 31a § 2, w części odnoszącej się do działalności danego sądu. Uchwała zgromadzenia zostaje podjęta po wysłuchaniu dyrektora tego sądu.

§ 2. Prezes sądu apelacyjnego przedstawia Ministrowi Sprawiedliwości uchwałę zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji, o której mowa w § 1, wraz ze swoim stanowiskiem w przedmiocie odwołania dyrektora sądu.

§ 3.[10)] Minister Sprawiedliwości może odwołać dyrektora sądu także na wniosek prezesa sądu lub z własnej inicjatywy w przypadku stwierdzenia naruszenia przez dyrektora sądu obowiązków.

§ 4. Minister Sprawiedliwości odwołuje zastępcę dyrektora sądu na wniosek właściwego dyrektora sądu.

---

9) Utraci moc z dniem 5 czerwca 2015 r. w zakresie, w jakim nie określa skutków, jakie wywołuje dla Ministra Sprawiedliwości uchwała zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji negatywnie opiniująca sprawozdanie dyrektora sądu, na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 listopada 2013 r. sygn. akt K 31/12 (Dz. U. poz. 1433).

10) Utraci moc z dniem 5 czerwca 2015 r. w zakresie, w jakim nie określa skutków wniosku prezesa sądu do Ministra Sprawiedliwości o odwołanie dyrektora sądu, na podstawie wyroku, o którym mowa w odnośniku 9.

Art. 32c. § 1. Dyrektorowi sądu i zastępcy dyrektora sądu przysługuje wynagrodzenie zasadnicze, którego wysokość ustala Minister Sprawiedliwości.

§ 2. Minister Sprawiedliwości może przyznać dyrektorowi sądu lub zastępcy dyrektora sądu dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków lub zadań, a także nagrodę za szczególne osiągnięcia w pracy.

§ 3. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia:

1) wysokość wynagrodzenia zasadniczego dyrektora sądu oraz zastępcy dyrektora sądu,

2) sposób ustalania wysokości dodatku specjalnego oraz nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy, które mogą być przyznane dyrektorowi sądu lub zastępcy dyrektora sądu

– uwzględniając rodzaj i zakres powierzanych im zadań, w szczególności wielkość jednostki organizacyjnej, w której zadania są wykonywane.

Art. 32d. § 1. Ze stanowiskiem dyrektora sądu oraz zastępcy dyrektora sądu nie można łączyć przynależności do partii politycznych ani pełnienia funkcji publicznych.

§ 2.[11)] Do dyrektora sądu oraz zastępcy dyrektora sądu stosuje się odpowiednio przepisy art. 6–7, art. 9–11 oraz art. 14a–18 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2011 r. Nr 109, poz. 639, z późn. zm.[12)]). Do ustalania uprawnień do dodatku za wieloletnią pracę i nagrody jubileuszowej stosuje się zasady określone w przepisach wydanych na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury.

Rozdział 4

Samorząd sędziowski

Art. 33. § 1. Zgromadzenie ogólne sędziów apelacji składa się z sędziów sądu apelacyjnego, przedstawicieli sędziów sądów okręgowych działających na obszarze apelacji, w liczbie odpowiadającej liczbie sędziów sądu apelacyjnego, oraz przedstawicieli sędziów sądów rejonowych działających na obszarze apelacji, w tej samej liczbie. Liczbę przedstawicieli sędziów poszczególnych sądów okręgowych oraz liczbę przedstawicieli sędziów sądów rejonowych, działających w poszczególnych okręgach sądowych, ustala kolegium sądu apelacyjnego, proporcjonalnie do liczby sędziów, odpowiednio, w danym sądzie okręgowym lub w sądach rejonowych działających w danym okręgu.

§ 2. Przewodniczącym zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji jest prezes sądu apelacyjnego. W razie nieobecności prezesa sądu obowiązki przewodniczącego pełni najstarszy służbą wiceprezes sądu apelacyjnego.

§ 3. Członkowie zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji są obowiązani brać udział w posiedzeniach zgromadzenia. Delegowanie na podstawie art. 77 nie zwalnia członka zgromadzenia od tego obowiązku.

§ 4. Sędziowie niebędący członkami zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji mogą brać udział w posiedzeniach zgromadzenia, bez prawa głosu i wyboru.

§ 5. Do podjęcia uchwał zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji jest wymagana obecność co najmniej połowy wszystkich członków zgromadzenia. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów. Głosowanie jest tajne w sprawach, o których mowa w art. 34 pkt 1, 2 i 4 i art. 112 § 3, a ponadto jeżeli żądanie takie zgłosi chociażby jeden z obecnych członków zgromadzenia.

§ 6. Zgromadzenie ogólne sędziów apelacji zbiera się co najmniej raz w roku; posiedzenia zgromadzenia zwołuje prezes sądu apelacyjnego z własnej inicjatywy lub na wniosek kolegium sądu apelacyjnego, kolegium sądu okręgowego, jednej piątej liczby członków zgromadzenia albo na wniosek Ministra Sprawiedliwości. O terminie zgromadzenia prezes sądu apelacyjnego zawiadamia z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem, przedstawiając planowany porządek obrad, a jeżeli w porządku obrad przewidziano ocenę kandydatów na stanowiska sędziowskie, jednocześnie zarządza wyłożenie sporządzonych ocen kwalifikacji kandydatów w sekretariacie prezesa sądu apelacyjnego oraz w sekretariatach prezesów sądów okręgowych na obszarze apelacji, do zapoznania się przez członków zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji.

§ 7. Przedstawicieli sędziów sądów okręgowych oraz przedstawicieli sędziów sądów rejonowych wybierają, na okres trzech lat, zgromadzenia ogólne sędziów okręgu z obszaru apelacji.

---

11) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

12) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy został ogłoszony w Dz. U. z 2011 r. Nr 113, poz. 659 i Nr 203, poz. 1192 oraz z 2013 r. poz. 829.

§ 8. Kadencja członka zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji wygasa w przypadku:

1) rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku służbowego sędziego;

2) przejścia albo przeniesienia sędziego w stan spoczynku;

3) przeniesienia sędziego na inne miejsce służbowe albo powołania na inne stanowisko sędziowskie;

4) złożenia przez sędziego, o którym mowa w § 7, rezygnacji z członkostwa w zgromadzeniu.

§ 9. W przypadkach, o których mowa w § 8, przeprowadza się wybory uzupełniające. Kadencja nowo wybranego członka trwa do czasu upływu kadencji pozostałych wybranych członków zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji.

§ 10. Jeżeli zgromadzenie ogólne sędziów apelacji, utworzone na podstawie § 1, miałoby liczyć więcej niż stu dwudziestu sześciu członków, jego funkcje wykonuje zgromadzenie przedstawicieli sędziów apelacji, w skład którego wchodzi czterdziestu przedstawicieli sędziów sądu apelacyjnego, czterdziestu przedstawicieli sędziów sądów okręgowych i czterdziestu przedstawicieli sędziów sądów rejonowych, działających na obszarze apelacji. Liczbę przedstawicieli sędziów poszczególnych sądów okręgowych oraz liczbę przedstawicieli sędziów sądów rejonowych, działających w poszczególnych okręgach sądowych, ustala kolegium sądu apelacyjnego, proporcjonalnie do liczby sędziów, odpowiednio, w danym sądzie okręgowym i w poszczególnych sądach rejonowych, działających w danym okręgu.

§ 11. Do zgromadzenia przedstawicieli sędziów apelacji stosuje się odpowiednio przepisy § 2–9, z tym że wyboru przedstawicieli sędziów sądu apelacyjnego dokonuje zebranie sędziów danego sądu apelacyjnego.

§ 12. Wybory przedstawicieli, o których mowa w § 7 i 11, odbywają się w głosowaniu tajnym. Do ważności wyborów jest wymagany udział w głosowaniu co najmniej połowy wszystkich członków zgromadzenia lub zebrania.

Art. 34. Zgromadzenie ogólne sędziów apelacji realizuje zadania określone w ustawach, a w szczególności:

1)[13] opiniuje kandydatów na stanowiska sędziów sądu apelacyjnego oraz sędziów sądów okręgowych, działających na obszarze apelacji;

2) wyraża opinię o kandydatach na prezesa sądu apelacyjnego;

3) wyraża opinię o informacji rocznej o działalności sądów, o której mowa w art. 37h § 1, sporządzonej przez prezesa sądu apelacyjnego;

4) wyraża opinię o rocznym sprawozdaniu, o którym mowa w art. 31a § 2.

Art. 35. § 1. Zgromadzenie ogólne sędziów okręgu składa się z sędziów sądu okręgowego oraz przedstawicieli sędziów sądów rejonowych, działających w okręgu sądowym, w liczbie odpowiadającej liczbie sędziów sądu okręgowego. Liczbę przedstawicieli sędziów poszczególnych sądów rejonowych ustala kolegium sądu okręgowego, proporcjonalnie do liczby sędziów w danym sądzie.

§ 2. (uchylony)

§ 3. (uchylony)

§ 4. Przewodniczącym zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu jest prezes sądu okręgowego. W razie nieobecności prezesa sądu obowiązki przewodniczącego pełni najstarszy służbą wiceprezes tego sądu.

§ 5. Członkowie zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu są obowiązani brać udział w posiedzeniach zgromadzenia. Delegowanie do pełnienia czynności na podstawie art. 77 nie zwalnia członka zgromadzenia od tego obowiązku.

§ 6. Sędziowie niebędący członkami zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu mogą brać udział w posiedzeniu tego zgromadzenia, bez prawa głosu i wyboru.

§ 7. Do podjęcia uchwał zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu jest wymagana obecność co najmniej połowy wszystkich członków zgromadzenia. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów. Głosowanie jest tajne w sprawach, o których mowa w art. 24 § 1, art. 33 § 7 i art. 58 § 2, a ponadto jeżeli żądanie takie zgłosi chociażby jeden z obecnych członków zgromadzenia.

§ 8. Zgromadzenie ogólne sędziów okręgu zbiera się co najmniej raz w roku; posiedzenia zgromadzenia zwołuje prezes sądu okręgowego z własnej inicjatywy lub na wniosek prezesa sądu apelacyjnego, kolegium sądu okręgowego, jednej piątej liczby członków zgromadzenia albo na wniosek Ministra Sprawiedliwości. O terminie zgromadzenia prezes sądu okręgowego zawiadamia z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem, przedstawiając planowany porządek obrad,

[13] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 512), która weszła w życie z dniem 1 października 2014 r.

a jeżeli w porządku obrad przewidziano ocenę kandydatów na stanowiska sędziowskie, jednocześnie zarządza wyłożenie sporządzonych ocen kwalifikacji kandydatów w sekretariacie prezesa sądu okręgowego oraz w sekretariatach prezesów sądów rejonowych w okręgu sądowym, do zapoznania się przez członków zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu.

§ 8a. Przedstawicieli sędziów sądów rejonowych wybierają, na okres trzech lat, zebrania sędziów sądów rejonowych, działających w okręgu sądowym.

§ 8b. Wybory przedstawicieli, o których mowa w § 8a, odbywają się w głosowaniu tajnym. Do ważności wyborów jest wymagany udział w głosowaniu co najmniej połowy wszystkich członków zebrania.

§ 8c. Kadencja członka zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu wygasa przed jej upływem w przypadku:

1) rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku służbowego sędziego;

2) przejścia albo przeniesienia sędziego w stan spoczynku;

3) przeniesienia sędziego na inne miejsce służbowe albo powołania na inne stanowisko sędziowskie;

4) złożenia przez sędziego, o którym mowa w § 8a, rezygnacji z członkostwa w zgromadzeniu.

§ 8d. W przypadkach, o których mowa w § 8c, przeprowadza się wybory uzupełniające. Kadencja nowo wybranego członka trwa do czasu upływu kadencji pozostałych wybranych członków zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu.

§ 9. Jeżeli zgromadzenie ogólne sędziów okręgu, utworzone na podstawie § 1, miałoby liczyć więcej niż stu dwudziestu sześciu członków, jego funkcje wykonuje zgromadzenie przedstawicieli sędziów okręgu, w skład którego wchodzi sześćdziesięciu przedstawicieli sędziów sądu okręgowego i sześćdziesięciu przedstawicieli sędziów sądów rejonowych, działających w okręgu sądowym. Liczbę przedstawicieli sędziów poszczególnych sądów ustala kolegium sądu okręgowego, proporcjonalnie do liczby sędziów w danym sądzie. Przepisy § 4–8d stosuje się odpowiednio.

Art. 36. Zgromadzenie ogólne sędziów okręgu realizuje zadania określone w ustawach, a ponadto wysłuchuje informacji prezesa sądu okręgowego o działalności sądów oraz wyraża opinię w tym zakresie.

Art. 36a. § 1. Zebranie sędziów danego sądu składa się z wszystkich sędziów tego sądu. Zebraniu przewodniczy prezes sądu. W razie nieobecności prezesa sądu obowiązki przewodniczącego zebrania pełni najstarszy służbą wiceprezes sądu, a jeżeli w sądzie nie został powołany wiceprezes sądu – najstarszy służbą przewodniczący wydziału w tym sądzie.

§ 2. Zebranie sędziów danego sądu zwołuje prezes sądu z własnej inicjatywy lub na wniosek jednej piątej liczby sędziów tego sądu.

§ 3. Zebranie sędziów danego sądu realizuje zadania określone w ustawach, wysłuchuje informacji prezesa sądu o działalności sądu oraz wyraża opinię w tym zakresie.

§ 4. Do podjęcia uchwał zebrania sędziów danego sądu wymagana jest obecność co najmniej połowy wszystkich członków zebrania. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów. Głosowanie jest tajne w sprawach, o których mowa w art. 25 § 1, a ponadto, jeżeli żądanie takie zgłosi chociażby jeden z obecnych członków zgromadzenia.

Rozdział 5

Wewnętrzny i zewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną sądów w zakresie zapewnienia właściwego toku wewnętrznego urzędowania sądu związanego bezpośrednio ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości oraz wykonywaniem innych zadań z zakresu ochrony prawnej

Art. 37. § 1. Czynności z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego prezes sądu może powierzyć sędziemu wizytatorowi, a także, z zastrzeżeniem art. 37c, wiceprezesowi sądu, przewodniczącemu wydziału, a także, w uzasadnionych przypadkach, innemu wyznaczonemu sędziemu lub referendarzowi sądowemu. Osoby sprawujące wewnętrzny nadzór administracyjny mają prawo wglądu w czynności sądów, mogą żądać wyjaśnień oraz usunięcia uchybień oraz być obecne na rozprawie toczącej się z wyłączeniem jawności.

§ 2. Czynności z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego, o których mowa w art. 37b § 1 pkt 2, prezes sądu może powierzyć inspektorowi do spraw biurowości.

§ 3. Prezes sądu uchyla czynności administracyjne niezgodne z prawem, naruszające sprawność postępowania sądowego lub z innych przyczyn niecelowe.

§ 4. W przypadku stwierdzenia uchybienia w zakresie sprawności postępowania sądowego, prezes sądu niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie trzydziestu dni od dnia powzięcia wiadomości o uchybieniu, może zwrócić na nie

uwagę na piśmie i żądać usunięcia skutków tego uchybienia. Sędzia, którego dotyczy zwrócona uwaga, może w terminie siedmiu dni złożyć prezesowi sądu pisemne zastrzeżenie. Przepis art. 108 § 1 stosuje się odpowiednio.

§ 5. W przypadku złożenia zastrzeżenia prezes sądu w terminie czternastu dni uchyla uwagę albo przekazuje sprawę do rozpoznania sądowi dyscyplinarnemu, zawiadamiając sędziego o sposobie rozpatrzenia zastrzeżenia.

§ 6. Do akt osobowych sędziego dołącza się odpis pisma zawierającego stwierdzenie uchybienia i zwrócenie uwagi, jednak nie wcześniej niż po bezskutecznym upływie terminu do złożenia zastrzeżenia, a w przypadku jego złożenia – po uprawomocnieniu się uchwały sądu dyscyplinarnego odmawiającej uwzględnienia zastrzeżenia. W takim przypadku do akt osobowych sędziego dołącza się także odpis pisma obejmującego zastrzeżenie oraz odpis uchwały sądu dyscyplinarnego odmawiającej uwzględnienia zastrzeżenia. Jeżeli zastrzeżenie sędziego zostało uwzględnione, dokumentów dotyczących zwrócenia uwagi nie dołącza się do akt osobowych sędziego i nie dokonuje się wzmianki w wykazie służbowym, o którym mowa w art. 67 § 1.

§ 7. Po upływie pięciu lat od dnia zwrócenia uwagi, na wniosek sędziego, prezes sądu zarządza usunięcie z akt osobowych sędziego dokumentów, o których mowa w § 6. Jednocześnie z usunięciem dokumentów z akt osobowych, wszelkie dane dotyczące zwrócenia uwagi usuwa się z wykazu służbowego, o którym mowa w art. 67 § 1. Jeżeli jednak w tym okresie stwierdzono kolejne uchybienie w zakresie sprawności postępowania sądowego, skutkujące zwróceniem uwagi lub wytknięto uchybienie w trybie art. 40 § 1, jest dopuszczalne tylko jednoczesne usunięcie wszystkich dokumentów i danych.

§ 8. Prezes sądu przełożonego niezwłocznie zawiadamia prezesa sądu podlegającego jego nadzorowi o stwierdzonych uchybieniach w działaniu tego sądu. W razie stwierdzenia istotnych uchybień w działaniu sądu, prezes tego sądu niezwłocznie zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach prezesa sądu przełożonego, a prezes sądu apelacyjnego – Ministra Sprawiedliwości; równocześnie prezes sądu informuje o działaniach podjętych w celu usunięcia uchybień.

Art. 37a. § 1. Prezes sądu apelacyjnego sprawuje wewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną sądu apelacyjnego oraz sądów okręgowych i rejonowych, działających na obszarze apelacji.

§ 2. Prezes sądu okręgowego sprawuje wewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną sądu okręgowego oraz sądów rejonowych, działających w okręgu sądowym.

§ 3. Prezes sądu rejonowego sprawuje wewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną sądu rejonowego.

Art. 37b. § 1. Prezes sądu, w ramach wewnętrznego nadzoru administracyjnego, w szczególności:

1) bada sprawność postępowania w poszczególnych sprawach;

2) kontroluje działalność sekretariatu wydziału;

3) bada prawidłowość przydzielania sędziom i referendarzom sądowym spraw oraz równomiernego obciążenia ich pracą.

§ 2. Czynnościami z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego wykonywanymi przez prezesa sądu apelacyjnego i prezesa sądu okręgowego są ponadto:

1) wizytacja, obejmująca pełną działalność administracyjną sądu lub wydziału sądu;

2) lustracja, obejmująca wybrane zagadnienia z działalności administracyjnej sądu lub wydziału sądu.

§ 3. Prezes sądu apelacyjnego, w ramach wewnętrznego nadzoru administracyjnego:

1) ustala kierunki wewnętrznego nadzoru administracyjnego wykonywanego przez prezesów sądów działających na obszarze apelacji;

2) koordynuje czynności z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego wykonywanego przez prezesów sądów działających na obszarze apelacji;

3) kontroluje wykonywanie obowiązków nadzorczych przez prezesów sądów działających na obszarze apelacji oraz wydaje stosowne zarządzenia.

Art. 37c. § 1. Wizytacje poszczególnych wydziałów sądów przeprowadza się co cztery lata.

§ 2. Wizytacje wydziałów sądu apelacyjnego lub sądu okręgowego przeprowadzają sędziowie wizytatorzy zajmujący stanowisko sędziego sądu apelacyjnego.

§ 3. Wizytacje wydziałów sądu rejonowego przeprowadzają sędziowie wizytatorzy zajmujący stanowisko sędziego sądu okręgowego.

§ 4. Wizytacji wydziału sądu nie może przeprowadzać sędzia wizytator, będący małżonkiem, krewnym albo powinowatym jednego z sędziów przydzielonych do wydziału lub pozostający z jednym z sędziów w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności sędziego wizytatora.

§ 5. Ten sam sędzia wizytator nie może przeprowadzać dwóch kolejnych wizytacji tego samego wydziału.

§ 6. O planowanej wizytacji zawiadamia się prezesa sądu i przewodniczącego wydziału co najmniej na trzydzieści dni przed przystąpieniem do jej przeprowadzenia.

Art. 37d. § 1. Sędziego wizytatora powołuje prezes sądu apelacyjnego, na okres czterech lat, spośród sędziów sądu apelacyjnego lub okręgowego. Przed powołaniem sędziego do pełnienia funkcji wizytatora prezes sądu apelacyjnego zasięga opinii kolegium tego sądu. Negatywna opinia kolegium jest dla prezesa wiążąca.

§ 2. Kandydatów do pełnienia funkcji sędziów wizytatorów spośród sędziów sądu okręgowego przedstawiają prezesi sądów okręgowych, działających na obszarze apelacji, po zasięgnięciu opinii kolegium sądu okręgowego. Negatywna opinia kolegium jest dla prezesa wiążąca.

Art. 37e. § 1. Prezes sądu apelacyjnego może zwrócić prezesowi lub wiceprezesowi sądu, działającego na obszarze apelacji, uwagę na piśmie, jeżeli stwierdzi uchybienia w zakresie kierowania sądem albo sprawowania wewnętrznego nadzoru administracyjnego.

§ 2. Prezes sądu apelacyjnego, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości lub nieracjonalności podziału czynności ustalonego przez prezesa sądu okręgowego, wydaje zalecenie zmiany podziału czynności. Zalecenie nie może jednak naruszać uchwały kolegium sądu apelacyjnego, podjętej w trybie art. 22a § 6. Do ustalenia podziału czynności w wyniku zalecenia prezesa sądu apelacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 22a.

§ 3. Uprawnienie, o którym mowa w § 1, przysługuje również prezesowi sądu okręgowego wobec prezesa lub wiceprezesa sądu rejonowego, działającego w okręgu sądowym.

Art. 37f. § 1. Zewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną sądów obejmuje analizę i ocenę prawidłowości oraz skuteczności wykonywania przez prezesów sądów wewnętrznego nadzoru administracyjnego.

§ 2. Zewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną sądów obejmuje ponadto wykonywanie czynności niezbędnych ze względu na wystąpienie uchybień w działalności administracyjnej sądów, a także czynności koniecznych do wykonywania zadań związanych z reprezentowaniem Rzeczypospolitej Polskiej przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka, w zakresie spraw dotyczących działalności sądów.

Art. 37g. § 1. Minister Sprawiedliwości, w ramach zewnętrznego nadzoru administracyjnego:

1) analizuje informacje roczne o działalności sądów, o których mowa w art. 37h § 1;
2) ustala ogólne kierunki wewnętrznego nadzoru administracyjnego, wykonywanego przez prezesów sądów apelacyjnych;
3) kontroluje wykonywanie obowiązków nadzorczych przez prezesów sądów apelacyjnych oraz wydaje stosowne zarządzenia.

§ 2. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności administracyjnej sądu lub niewykonania przez prezesa sądu apelacyjnego zarządzeń, o których mowa w § 1 pkt 3, Minister Sprawiedliwości może zarządzić:

1) przeprowadzenie lustracji sądu lub wydziału sądu;
2) przeprowadzenie lustracji działalności nadzorczej prezesa sądu.

§ 3. Zarządzając przeprowadzenie czynności, o których mowa w § 2, Minister Sprawiedliwości wyznacza prezesowi sądu apelacyjnego zakres i termin ich przeprowadzenia. W uzasadnionych przypadkach Minister Sprawiedliwości może zarządzić przeprowadzenie czynności przez sędziów wizytatorów z obszaru innej apelacji.

§ 4. W czynnościach, o których mowa w § 2, jako przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości, może brać udział sędzia delegowany do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości.

§ 5.[14)] Minister Sprawiedliwości może zwrócić prezesowi lub wiceprezesowi sądu uwagę na piśmie, jeżeli stwierdzi uchybienia w kierowaniu sądem albo w sprawowaniu wewnętrznego nadzoru administracyjnego.

Art. 37h. § 1. Prezes sądu apelacyjnego sporządza informację roczną o działalności sądów, działających na obszarze apelacji, w zakresie powierzonych mu zadań, którą po zaopiniowaniu przez zgromadzenie ogólne sędziów apelacji przedkłada Ministrowi Sprawiedliwości, nie później niż do końca kwietnia każdego roku.

[14)] Utraci moc z dniem 5 czerwca 2015 r. przez to, że nie przewiduje możliwości wniesienia zastrzeżeń przez prezesa lub wiceprezesa sądu do uwagi na piśmie sporządzonej przez Ministra Sprawiedliwości, na podstawie wyroku, o którym mowa w odnośniku 9.

§ 2.[15)] Jeżeli z informacji, o której mowa w § 1, wynika, że prezes sądu apelacyjnego nie podejmował w okresie sprawozdawczym niezbędnych czynności zmierzających do usunięcia uchybień w działalności administracyjnej sądów, Minister Sprawiedliwości odmawia przyjęcia informacji rocznej i zawiadamia o tym prezesa, wskazując przyczyny odmowy.

§ 3. Niewykonanie w terminie obowiązku, o którym mowa w § 1, jest równoznaczne z odmową przyjęcia informacji.

§ 4. Dwukrotna odmowa przyjęcia informacji przez Ministra Sprawiedliwości oznacza rażące niewywiązywanie się przez prezesa z obowiązków służbowych, w rozumieniu art. 27 § 1 pkt 1.

Art. 37i. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb sprawowania nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów, o której mowa w art. 8 pkt 2, a także sposób dokumentowania czynności nadzorczych i sporządzania informacji rocznych o działalności sądów, mając na uwadze zapewnienie sprawności i skuteczności nadzoru oraz zapewnienie prawidłowego wykonywania czynności nadzorczych.

Art. 38. (uchylony)

Art. 39. (uchylony)

Art. 40. § 1. Sąd apelacyjny lub sąd okręgowy jako sąd odwoławczy, w razie stwierdzenia przy rozpoznawaniu sprawy oczywistej obrazy przepisów, niezależnie od innych uprawnień, wytyka uchybienie właściwemu sądowi. Przed wytknięciem uchybienia poucza się sędziego lub sędziów wchodzących w skład sądu orzekającego w pierwszej instancji o możliwości złożenia na piśmie wyjaśnień w terminie siedmiu dni. Stwierdzenie i wytknięcie uchybienia nie wpływa na rozstrzygnięcie sprawy.

§ 2. O wytknięciu uchybienia sąd apelacyjny lub sąd okręgowy, o którym mowa w § 1, zawiadamia prezesa właściwego sądu, a w przypadkach poważniejszych uchybień – także Ministra Sprawiedliwości.

§ 3. Odpis postanowienia sądu apelacyjnego lub sądu okręgowego jako sądu odwoławczego, zawierającego wytknięcie uchybienia, dołącza się do akt osobowych sędziego. Do akt osobowych dołącza się także złożone przez sędziego wyjaśnienia.

§ 4. Po upływie pięciu lat od wytknięcia uchybienia w trybie określonym w § 1, na wniosek sędziego, prezes sądu zarządza usunięcie z akt osobowych sędziego dokumentów, o których mowa w § 3. Jednocześnie z usunięciem dokumentów z akt osobowych wszelkie dane dotyczące wytknięcia uchybienia usuwa się z wykazu służbowego, o którym mowa w art. 67 § 1. Jeżeli jednak w tym okresie stwierdzono kolejną oczywistą obrazę przepisów przy rozpoznawaniu sprawy przez sąd odwoławczy, skutkującą wytknięciem uchybienia, lub zwrócono uwagę w trybie art. 37 § 4, dopuszczalne jest tylko jednoczesne usunięcie wszystkich dokumentów i danych.

Art. 41. § 1. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, wydaje, w drodze rozporządzenia, regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych określający wewnętrzną organizację i porządek funkcjonowania sądów, porządek czynności w sądach, porządek urzędowania organów sądów i wykonywania zadań sędziów pełniących funkcje kierownicze, tok czynności administracyjnych w sprawach należących do właściwości sądów, dopuszczalne systemy i rozkład czasu urzędowania oraz szczegółowe warunki udostępniania pomieszczeń dla uczestników postępowania, świadków i innych osób przebywających w sądach. Wydając rozporządzenie, należy brać pod uwagę zasady sprawności, racjonalności, ekonomicznego i szybkiego działania, uwzględniając potrzeby zapewnienia rzetelnego wykonywania zadań powierzonych sądom.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych, w tym: uwierzytelnianie dokumentów przeznaczonych do użytku za granicą, sposób wykonywania czynności dotyczących osób korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych i konsularnych oraz czynności z udziałem tych osób, czynności związane ze stawiennictwem przed sądami, tryb ustalania obywatelstwa, szczegółowy tryb występowania o pomoc prawną i udzielania takiej pomocy sądom i innym organom państw obcych oraz szczegółowy tryb występowania o wydanie osób ściganych lub skazanych oraz inne formy współpracy w sprawach karnych.

[15)] Utraci moc z dniem 5 czerwca 2015 r. przez to, że nie przewiduje możliwości wniesienia zastrzeżeń przez prezesa sądu apelacyjnego do odmowy przyjęcia przez Ministra Sprawiedliwości informacji rocznej o działalności sądów, działających na obszarze apelacji, w zakresie powierzonych prezesowi sądu zadań, na podstawie wyroku, o którym mowa w odnośniku 9.

Rozdział 5a

Tryb rozpatrywania skarg i wniosków

Art. 41a. § 1. Skargi i wnioski rozpatruje się bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie miesiąca od daty ich wpływu.

§ 2. Skargi, w zakresie dotyczącym działalności sądów, w dziedzinie, w której sędziowie są niezawiśli, nie podlegają rozpatrzeniu. Organ sądu, do którego taka skarga lub wniosek zostały skierowane, zawiadamia skarżącego o przyczynach odmowy rozpatrzenia skargi. Jeżeli jednak skarga dotyczy czynności sądu podlegającej zaskarżeniu w toku instancji, organ ten jest obowiązany niezwłocznie przekazać skargę do akt sprawy, której skarga dotyczy, zawiadamiając o tym skarżącego.

§ 3. Skargi lub wnioski dotyczące treści czynności sądu jeszcze niedokonanych, należących do dziedziny, o której mowa w § 2, podlegają niezwłocznemu przekazaniu do akt postępowania, którego dotyczą.

§ 4. Skargi lub wnioski zawierające treści znieważające lub słowa powszechnie uznawane za obelżywe pozostawia się bez rozpatrzenia, zawiadamiając o tym skarżącego lub wnioskodawcę, z podaniem przyczyny pozostawienia skargi lub wniosku bez rozpatrzenia.

Art. 41b. § 1. Organem właściwym do rozpatrzenia skargi lub wniosku, dotyczących działalności sądu, jest prezes sądu.

§ 2. Jeżeli skarga lub wniosek dotyczą działalności sądu okręgowego i sądu rejonowego, organem właściwym do rozpatrzenia jest prezes sądu okręgowego. Jeżeli skarga lub wniosek dotyczą działalności sądu apelacyjnego i sądu okręgowego, organem właściwym do rozpatrzenia jest prezes sądu apelacyjnego.

§ 3. Organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej działalności prezesa sądu rejonowego jest prezes sądu okręgowego, działalności prezesa sądu okręgowego – prezes sądu apelacyjnego, a działalności prezesa sądu apelacyjnego – Krajowa Rada Sądownictwa.

§ 4. Prezes sądu apelacyjnego, w terminie do końca kwietnia każdego roku, informuje Ministra Sprawiedliwości o nieprawidłowościach stwierdzonych w wyniku rozpatrzenia skarg przez prezesów sądów działających na obszarze apelacji.

Art. 41c. § 1. Skarga dotycząca działalności sądów, skierowana do innych organów władzy publicznej, podlega przekazaniu do rozpatrzenia organom, o których mowa w art. 41b § 1–3.

§ 2. Jeżeli skarga lub wniosek dotyczy działalności administracyjnej sądu, organ właściwy do ich rozpatrzenia, uznając skargę lub wniosek za uzasadniony, podejmuje lub zleca czynności z zakresu nadzoru nad działalnością administracyjną sądów.

Art. 41d. Skarga w zakresie w jakim zawiera wniosek o pociągnięcie sędziów do odpowiedzialności dyscyplinarnej podlega niezwłocznie przekazaniu właściwemu rzecznikowi dyscyplinarnemu albo zastępcy rzecznika dyscyplinarnego. Rzecznik, po wstępnym wyjaśnieniu okoliczności podniesionych w skardze, może podjąć czynności dyscyplinarne z własnej inicjatywy. O sposobie załatwienia skargi rzecznik dyscyplinarny zawiadamia skarżącego oraz organ, który przekazał mu skargę. Przepisów art. 114 § 5–7 nie stosuje się.

Art. 41e. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb i organizację przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków, dotyczących działalności sądów, mając na względzie konieczność zapewnienia realizacji prawa do składania skarg i wniosków oraz rzetelności i wszechstronności ich rozpatrywania.

Rozdział 6

Ogólne przepisy o czynnościach sądów

Art. 42. § 1. Sądy wydają wyroki w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Sądy rozpoznają i rozstrzygają sprawy w postępowaniu jawnym.

§ 3. Rozpoznanie sprawy w postępowaniu niejawnym lub wyłączenie jawności postępowania jest dopuszczalne jedynie na podstawie przepisów ustaw.

Art. 43. § 1. Sąd może pełnić czynności poza swoją siedzibą, a w razie konieczności także poza obszarem swojej właściwości, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości lub jeżeli przez to nastąpi znaczne zmniejszenie kosztów.

§ 2. (uchylony)

Art. 44. § 1. W przypadkach przewidzianych w ustawach sądy są obowiązane wykonywać poszczególne czynności sądowe na żądanie innych sądów oraz innych organów.

§ 2. Sądy są obowiązane udzielać pomocy sądowej również na żądanie sądów zagranicznych, jeżeli wzajemność jest zapewniona; żądanie pomocy sądowej, skierowane przez Ministra Sprawiedliwości, jest wiążące dla sądu wezwanego.

§ 3. Sądy są obowiązane wykonywać czynności dowodowe, w zakresie przewidzianym w przepisach o postępowaniu cywilnym, na wniosek organów orzekających w przypadkach innych niż wymienione w § 1 i 2, jeżeli wniosek został skierowany przez Ministra Sprawiedliwości.

§ 4. O wykonanie czynności wymienionych w § 3 należy zwrócić się do sądu rejonowego, w którego obszarze właściwości czynność ma być wykonana.

Art. 45. § 1. Sędziego w jego czynnościach może zastąpić sędzia tego samego sądu, a także sędzia innego sądu, delegowany na podstawie art. 77 § 1 lub 8.

§ 2. Zastąpienie, o którym mowa w § 1, może nastąpić na podstawie zarządzenia przewodniczącego wydziału lub prezesa sądu, wydanego na wniosek sędziego albo z urzędu, w celu zapewnienia sprawności postępowania.

Art. 46. § 1. W składzie sądu może brać udział tylko jeden sędzia innego sądu. Sędzia sądu niższego nie może być przewodniczącym składu sądu. Minister Sprawiedliwości może jednak przyznać sędziemu sądu rejonowego, delegowanemu do sądu okręgowego, prawo przewodniczenia w sprawach rozpoznawanych przez ten sąd w pierwszej instancji, w składzie jednego sędziego i dwóch ławników albo w składzie jednego sędziego.

§ 2. W tym samym składzie sądu nie mogą brać udziału osoby, o których mowa w art. 6.

Art. 47. § 1. Prezes sądu może wyznaczyć sędziego dodatkowego do rozprawy, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że będzie ona trwać czas dłuższy. W razie potrzeby można wyznaczyć dwóch sędziów dodatkowych; w takim razie należy wskazać kolejność, w której będą oni wstępować do udziału w naradzie i głosowaniu.

§ 2. Sędzia dodatkowy bierze udział w naradzie i głosowaniu, jeżeli jeden z sędziów nie może uczestniczyć w składzie sądu.

Art. 48. § 1. Sędzia przewodniczący składowi sądu może upomnieć osobę, która narusza powagę, spokój lub porządek czynności sądowych, a po bezskutecznym upomnieniu może ją wydalić z sali rozpraw.

§ 2. Sąd może wydalić osobę biorącą udział w sprawie tylko wtedy, gdy mimo uprzedzenia o skutkach prawnych jej nieobecności przy czynnościach sądowych nadal zachowuje się w sposób określony w § 1.

§ 3. Sąd może wydalić z sali rozpraw publiczność z powodu jej niewłaściwego zachowania.

Art. 49. § 1. W razie naruszenia powagi, spokoju lub porządku czynności sądowych albo ubliżenia sądowi, innemu organowi państwowemu lub osobom biorącym udział w sprawie, sąd może ukarać winnego karą porządkową grzywny w wysokości do 10 000 złotych lub karą pozbawienia wolności do czternastu dni; osobie pozbawionej wolności, w tym także tymczasowo aresztowanej, można wymierzyć karę przewidzianą w przepisach o wykonywaniu kary pozbawienia wolności albo w przepisach o wykonywaniu tymczasowego aresztowania.

§ 2. Jeżeli czynu określonego w § 1 dopuścił się żołnierz w czynnej służbie wojskowej, sąd – zamiast wymierzenia kary – zwraca się do właściwego dowódcy jednostki wojskowej, który stosuje środki przewidziane w przepisach dotyczących żołnierzy; przepis ten stosuje się odpowiednio do osoby odbywającej zasadniczą służbę w obronie cywilnej.

Art. 50. § 1. Postanowienie o ukaraniu karą porządkową jest natychmiast wykonalne. Od postanowienia przysługuje zażalenie do sądu bezpośrednio przełożonego, a gdy zostało wydane przez sąd apelacyjny – do Sądu Najwyższego. Ponadto do zażalenia stosuje się przepisy o postępowaniu właściwe w sprawie, w której zastosowano karę porządkową. W razie wniesienia zażalenia sąd, który wydał zaskarżone postanowienie, może wstrzymać wykonanie kary porządkowej.

§ 2. Ukaranie karą porządkową nie uchyla odpowiedzialności karnej i dyscyplinarnej za ten sam czyn.

§ 2a. Do wykonania kary porządkowej grzywny stosuje się odpowiednio art. 206 § 1 i 2 Kodeksu karnego wykonawczego.

§ 3. W razie nieuiszczenia kary porządkowej grzywny, zamienia się ją na karę pozbawienia wolności do siedmiu dni, biorąc pod uwagę rodzaj przewinienia, warunki osobiste ukaranego oraz stopień jego winy. Od postanowienia przysługuje zażalenie. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 51. § 1. Zarządzenia porządkowe przewodniczącego oraz kary porządkowe wymierzane przez sąd nie mają zastosowania do sędziów i ławników należących do składu orzekającego oraz do prokuratora, radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa biorących udział w sprawie, a także osób, do udziału których w sprawie stosuje się przepisy o prokuratorze.

§ 2. Do obrońcy i pełnomocnika, będącego adwokatem lub aplikantem adwokackim, uprawnionym do występowania przed sądem na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2014 r. poz. 635, 993 i 1778), albo radcą prawnym lub aplikantem radcowskim, uprawnionym do występowania przed sądem na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 637, 993 i 1778), biorącego udział w sprawie nie stosuje się kary pozbawienia wolności, o której mowa w art. 49 § 1 i w art. 50 § 3.

Art. 52. Sędziemu dokonującemu czynności sądowej jednoosobowo przysługują prawa przewodniczącego oraz prawa sądu przewidziane w art. 48–50.

Art. 53. § 1. Dla każdej sprawy z zakresu, o którym mowa w art. 1 § 2 i 3 tworzy się akta. Akta mogą być tworzone i przetwarzane także z wykorzystaniem technik informatycznych.

§ 2. Akta sprawy przechowuje się w sądzie przez okres niezbędny ze względu na rodzaj i charakter sprawy, terminy przedawnienia, interesy osób biorących udział w postępowaniu oraz znaczenie materiałów zawartych w aktach jako źródła informacji.

§ 3. Po okresie przechowywania w sądzie akta sprawy podlegają przekazaniu do właściwych archiwów państwowych.

§ 4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, warunki i zakres przesłanek określonych w § 2 oraz warunki i tryb przechowywania i przekazywania akt, a także warunki i tryb niszczenia akt po upływie okresu ich przechowywania.

Art. 54. § 1. Do budynków sądowych nie wolno wnosić broni ani amunicji, a także materiałów wybuchowych i innych środków niebezpiecznych. Nie dotyczy to osób wykonujących w budynkach sądowych obowiązki służbowe wymagające posiadania broni.

§ 2. Prezes sądu może zarządzić stosowanie środków zapewniających bezpieczeństwo w budynkach sądowych oraz zapobiegających naruszaniu zakazu, o którym mowa w § 1. W takim przypadku do ochrony budynków sądowych oraz osób w nich przebywających stosuje się przepisy o ochronie osób i mienia.

DZIAŁ II

Sędziowie

Rozdział 1

Powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim

Art. 55. § 1.[16)] Sędziów sądów powszechnych do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, w terminie miesiąca od dnia przesłania tego wniosku.

§ 2. Sędziowie sądów powszechnych są powoływani na stanowiska:

1) sędziego sądu rejonowego;

2) sędziego sądu okręgowego;

3) sędziego sądu apelacyjnego.

§ 2a. (uchylony)

[16)] Utracił moc z dniem 15 czerwca 2012 r. w części obejmującej wyrazy „w terminie miesiąca od dnia przesłania tego wniosku” na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 czerwca 2012 r. sygn. akt K 18/09 (Dz. U. poz. 672).

§ 3. Powołując do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wyznacza miejsce służbowe (siedzibę) sędziego. Zmiana miejsca służbowego sędziego może być dokonana bez zmiany stanowiska w przypadkach i w trybie określonych w art. 75.

Art. 56. § 1. Minister Sprawiedliwości, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr sądownictwa powszechnego, potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów, przydziela nowe stanowiska sędziowskie poszczególnym sądom.

§ 2.[17)] W razie zwolnienia stanowiska sędziowskiego w sądzie działającym na obszarze danej apelacji prezes sądu apelacyjnego, w terminie czternastu dni od dnia zwolnienia stanowiska, zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości, w terminie nie dłuższym niż trzydzieści dni od dnia otrzymania zawiadomienia, na podstawie kryteriów wymienionych w § 1, przydziela stanowisko do danego albo innego sądu albo stanowisko znosi.

§ 2a.[18)] W razie planowanego zwolnienia stanowiska sędziowskiego w sądzie działającym na obszarze danej apelacji przez sędziego, który przechodzi w stan spoczynku po osiągnięciu wymaganego wieku, prezes sądu apelacyjnego, nie później niż na pięć miesięcy przed zwolnieniem stanowiska, zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości.

§ 3.[19)] O stanowisku sędziowskim, o którym mowa w § 2 albo 2a, Minister Sprawiedliwości niezwłocznie obwieszcza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski".

§ 4. O wolnym stanowisku sędziowskim nie obwieszcza się, jeżeli jego obsadzenie następuje w drodze przeniesienia służbowego sędziego równorzędnego sądu lub w trybie określonym w art. 74.

Art. 57.[20)] § 1. Każdy, kto spełnia warunki do objęcia stanowiska sędziego sądu powszechnego, o którym mowa w art. 55 § 2, może zgłosić swoją kandydaturę na jedno stanowisko sędziowskie w terminie trzydziestu dni od dnia obwieszczenia, o którym mowa w art. 56 § 3.

§ 2. Zgłoszenia kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie oraz innych czynności w toku postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim kandydat dokonuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego to postępowanie, zwanego dalej „systemem teleinformatycznym", dostępnego na stronie internetowej Krajowej Rady Sądownictwa.

§ 3. Czynności w toku postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim dokonane przez kandydata bez zachowania formy przewidzianej ustawą nie wywołują skutków prawnych, jakie ustawa wiąże z ich dokonaniem.

§ 4. System teleinformatyczny prowadzi Minister Sprawiedliwości. Administratorami danych osobowych w systemie teleinformatycznym są: Minister Sprawiedliwości, prezesi właściwych sądów oraz Krajowa Rada Sądownictwa, każde w zakresie zadań wykonywanych w postępowaniu w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim.

§ 5. Identyfikacja w systemie teleinformatycznym następuje za pomocą: podpisu potwierdzonego profilem zaufanym ePUAP, podpisu weryfikowanego przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu albo otrzymanego w sądzie identyfikatora wskazującego na tożsamość kandydata.

§ 6. Zgłaszający swoją kandydaturę wypełnia w systemie teleinformatycznym kartę zgłoszenia kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, opatruje ją podpisem elektronicznym, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 262 oraz z 2014 r. poz. 1662), nadanym przez ten system, podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP albo podpisem weryfikowanym przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu, a następnie wnosi za pośrednictwem systemu do prezesa właściwego sądu.

§ 7. Zgłaszający swoją kandydaturę dołącza do karty zgłoszenia informację z Krajowego Rejestru Karnego dotyczącą jego osoby i zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego, z zastrzeżeniem art. 58 § 4a. Zgłaszający urodzony przed dniem 1 sierpnia 1972 r. składa w postaci papierowej oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2013 r. poz. 1388), albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy. Do karty zgłoszenia dołącza się również oświadczenie w przedmiocie zgody albo niewyrażenia zgody na wykorzystanie dokumentów dotyczących zgłaszającego w innych postępowaniach w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim.

---

17) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 13.
18) Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 13.
19) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 13.
20) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 13.

§ 8. Zawarte w karcie zgłoszenia oświadczenia: o korzystaniu z pełni praw cywilnych i obywatelskich, o toczącym się postępowaniu o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, o ukaraniu w postępowaniu dyscyplinarnym, o toczącym się postępowaniu dyscyplinarnym oraz o uprawomocnieniu się orzeczenia, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944–1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 r. Nr 42, poz. 428, z późn. zm.[21)]), jak również oświadczenie, że nie toczy się wobec kandydata inne postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim, kandydat składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania.

§ 9. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, zakres danych zawartych w karcie zgłoszenia na wolne stanowisko sędziowskie, mając na względzie, aby dane te umożliwiały weryfikację w niezbędnym zakresie spełnienia warunków wymaganych przez ustawę od kandydatów na stanowisko sędziowskie.

§ 10. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres i sposób przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych kandydatów do objęcia urzędu sędziego oraz kwalifikacje wymagane od lekarzy i psychologów uprawnionych do przeprowadzania tych badań i wydawania zaświadczeń o zdolności do pełnienia obowiązków sędziego, jak również terminy wykorzystania wydawanych zaświadczeń w postępowaniu w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim, mając na względzie zapewnienie należytej oceny zdolności kandydatów do objęcia urzędu sędziego, uwzględniającej charakter tego urzędu.

Art. 57a.[22)] § 1. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który zajmuje stanowisko sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu administracyjnego, sędziego sądu wojskowego albo też referendarza sądowego, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt stu spraw sądowych różnych kategorii, w których rozpoznawaniu brał udział, a w przypadku mniejszej liczby spraw – wykaz sygnatur akt wszystkich spraw.

§ 2. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który zajmuje stanowisko prokuratora albo asesora prokuratorskiego, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt stu spraw, w których prowadził lub nadzorował postępowanie przygotowawcze, sporządził akt oskarżenia lub środki zaskarżenia albo występował przed sądem lub składał pisma procesowe, a w przypadku mniejszej liczby spraw − wykaz sygnatur akt wszystkich spraw.

§ 3. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który wykonuje zawód adwokata lub radcy prawnego albo zajmuje stanowisko starszego radcy lub radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt stu spraw sądowych różnych kategorii, w których występował w charakterze zastępcy procesowego, a jeżeli występował w mniejszej liczbie spraw – wykaz sygnatur akt wszystkich spraw, ze wskazaniem sądów, w których sprawy te toczyły się lub toczą, a także odpisy wszystkich, jednak nie więcej niż stu, opinii prawnych i innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa; starszy radca i radca Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa dołączają ponadto opinię przełożonego.

§ 4. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który wykonuje zawód notariusza, do karty zgłoszenia dołącza wykaz stu aktów notarialnych obejmujących różne kategorie spraw, a jeżeli sporządził mniejszą ich liczbę – wykaz wszystkich aktów.

§ 5. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który ma tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych, do karty zgłoszenia dołącza wykaz publikacji wraz z opiniami recenzentów, jeżeli były sporządzone, odpisy sporządzonych opinii prawnych oraz charakterystykę osiągnięć w zakresie kształcenia kadr lub dorobku naukowego.

§ 6. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który zajmuje stanowisko asystenta sędziego, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur stu projektów orzeczeń lub uzasadnień w sprawach różnych kategorii, a w przypadku mniejszej liczby projektów – wykaz sygnatur wszystkich projektów, natomiast na żądanie prezesa sądu kandydat składa projekty orzeczeń poświadczone przez sędziego, pod nadzorem którego wykonywał czynności.

§ 7. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie zajmujący stanowisko sędziego, prokuratora, referendarza sądowego albo asystenta sędziego, który w okresie poprzedzającym obwieszczenie był delegowany do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości lub innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowanej, do karty zgłoszenia dołącza także opis wykonywanych w okresie delegowania czynności wraz z opinią przełożonego.

[21)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 57, poz. 618, Nr 62, poz. 681 i Nr 63, poz. 701, z 2000 r. Nr 43, poz. 488 i Nr 50, poz. 600, z 2002 r. Nr 14, poz. 128, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 765, Nr 153, poz. 1271 i Nr 175, poz. 1434, z 2003 r. Nr 44, poz. 390 i Nr 99, poz. 921, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, z 2005 r. Nr 164, poz. 1365 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 170, poz. 1218.

[22)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 13.

§ 8. Przepis § 7 stosuje się odpowiednio w przypadku delegowania do pełnienia:

1) czynności w Biurze Krajowej Rady Sądownictwa;

2) czynności lub prowadzenia zajęć szkoleniowych w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury;

3) obowiązków w międzynarodowej sędziowskiej organizacji pozarządowej;

4) obowiązków lub pełnienia określonej funkcji poza granicami państwa w ramach działań podejmowanych przez organizacje międzynarodowe lub ponadnarodowe oraz zespoły międzynarodowe działające na podstawie umów międzynarodowych, w tym umów konstytuujących organizacje międzynarodowe, ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską.

§ 9. Przełożonym, o którym mowa w § 7, jest osoba kierująca jednostką, do której delegowanie nastąpiło, a w przypadku podziału tej jednostki na departamenty, biura albo inne równorzędne komórki organizacyjne − osoba kierująca taką komórką. Za przełożonego osoby kierującej daną jednostką lub komórką organizacyjną uznaje się osobę sprawującą funkcję nadrzędną.

§ 10. Do kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, który zajmuje stanowisko prezesa lub wiceprezesa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, stosuje się odpowiednio, stosownie do zawodu wykonywanego przed powołaniem na to stanowisko, przepisy § 1–5 lub 7.

§ 11. Do kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, który wykonywał więcej niż jeden z zawodów wskazanych w przepisach § 1–6 i 10, stosuje się przepisy § 1–7, z tym że łączna liczba zamieszczonych w wykazie sygnatur akt spraw lub odpisów opinii prawnych i innych dokumentów, o których mowa w tych przepisach, nie może przekraczać dwustu.

§ 12. Do karty zgłoszenia kandydat może dołączyć także inne dokumenty popierające jego kandydaturę, w szczególności opinie i rekomendacje.

Art. 57aa.[23)] § 1. Dokumenty dołączane do karty zgłoszenia kandydat tworzy w systemie teleinformatycznym i wnosi za pośrednictwem tego systemu, opatrując je podpisem elektronicznym, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym, nadanym przez ten system, podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP albo podpisem weryfikowanym przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu.

§ 2. Dokumenty mające w oryginale postać papierową kandydat zamieszcza w systemie teleinformatycznym w postaci elektronicznych kopii, opatrując je podpisem elektronicznym, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym, nadanym przez ten system, podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP albo podpisem weryfikowanym przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu, co jednocześnie stanowi oświadczenie o zgodności elektronicznej kopii dokumentu z oryginałem w postaci papierowej. Oświadczenie to jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania. Prezes właściwego sądu, któremu zgłoszono kandydaturę na wolne stanowisko sędziowskie, w uzasadnionych przypadkach może wezwać kandydata do doręczenia w terminie trzech dni oryginałów dokumentów. Obowiązek zamieszczenia w systemie teleinformatycznym elektronicznej kopii dokumentu nie dotyczy oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, a także informacji, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

§ 3. Prezes właściwego sądu, któremu zgłoszono kandydaturę na wolne stanowisko sędziowskie, zamieszcza w systemie teleinformatycznym elektroniczne kopie dokumentów innych niż zamieszczone przez kandydata, mających w oryginale postać papierową, wymaganych w tym postępowaniu, opatrując je podpisem elektronicznym, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym, nadanym przez ten system. Obowiązek zamieszczenia w systemie teleinformatycznym elektronicznej kopii dokumentu nie dotyczy oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, a także informacji, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

§ 4. Ponowne zgłoszenie kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie może nastąpić nie wcześniej niż po dniu zakończenia poprzednio rozpoczętego postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim. Za dzień rozpoczęcia postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim przyjmuje się dzień złożenia karty zgłoszenia na dane stanowisko sędziowskie. Za dzień zakończenia postępowania wobec kandydata w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim przyjmuje się dzień upływu wobec kandydata terminu do złożenia zastrzeżenia od pozostawienia zgłoszenia bez rozpatrzenia albo dzień uprawomocnienia się wobec kandydata uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie:

1) nieuwzględnienia zastrzeżenia od pozostawienia zgłoszenia bez rozpatrzenia albo

23) Dodany przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 13.

2) umorzenia postępowania, albo

3) nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, albo

4) przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 57ab.[23)] § 1. Kandydaturę na wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego zgłasza się prezesowi właściwego sądu okręgowego, zaś na wolne stanowisko sędziego sądu okręgowego oraz na wolne stanowisko sędziego sądu apelacyjnego – prezesowi sądu apelacyjnego.

§ 2. Czynności w stosunku do kandydata w toku postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim prezes właściwego sądu dokonuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Art. 57ac.[23)] § 1. Jeżeli zgłoszenie na wolne stanowisko sędziowskie nie spełnia wymogów formalnych, o których mowa w art. 57 § 6 i 7 oraz art. 57a § 1–7, prezes właściwego sądu wzywa kandydata do jego uzupełnienia w terminie siedmiu dni.

§ 2. Jeżeli swoją kandydaturę zgłosiła osoba, która nie spełnia warunków do objęcia stanowiska sędziego sądu powszechnego, o których mowa w art. 61 § 1 pkt 1 oraz 3–7 lub § 2–5 albo w art. 63 i art. 64 ustawy oraz art. 65 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2012 r. poz. 1230 oraz z 2014 r. poz. 1071), albo zgłoszenie nastąpiło po upływie terminu, o którym mowa w art. 57 § 1, lub zgłoszenie nie zostało uzupełnione w wyznaczonym terminie albo wobec zgłaszającego kandydaturę toczy się inne postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim, właściwy prezes sądu zawiadamia zgłaszającego o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpatrzenia, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, podając przyczynę pozostawienia zgłoszenia bez rozpatrzenia.

§ 3. Osoba, której zgłoszenie pozostawiono bez rozpatrzenia może w terminie siedmiu dni od zawiadomienia, o którym mowa w § 2, złożyć zastrzeżenie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. W razie nieuwzględnienia zastrzeżenia prezes właściwego sądu niezwłocznie przekazuje je za pośrednictwem systemu teleinformatycznego wraz ze zgłoszeniem Krajowej Radzie Sądownictwa. W przedmiocie pozostawienia zgłoszenia bez rozpatrzenia rozstrzyga Krajowa Rada Sądownictwa.

Art. 57ad.[23)] § 1. W razie cofnięcia zgłoszenia na wolne stanowisko sędziowskie prezes właściwego sądu niezwłocznie przekazuje oświadczenie o cofnięciu zgłoszenia za pośrednictwem systemu teleinformatycznego do Krajowej Rady Sądownictwa. Nie wstrzymuje to podejmowania dalszych czynności w stosunku do kandydatów, którzy zgłosili się na to samo wolne stanowisko sędziowskie.

§ 2. Doręczenia uznaje się za skuteczne z chwilą zalogowania się kandydata do systemu teleinformatycznego lub po upływie czternastu dni od dnia umieszczenia pisma w systemie teleinformatycznym.

Art. 57ae.[23)] § 1. O zgłoszeniu każdego kandydata na wolne stanowisko sędziowskie prezes właściwego sądu zawiadamia Ministra Sprawiedliwości przez udostępnienie karty zgłoszenia kandydata w systemie teleinformatycznym.

§ 2. Prezes sądu okręgowego ma dostęp do zgromadzonych w systemie teleinformatycznym dokumentów dotyczących wszystkich postępowań w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim w sądach rejonowych danego okręgu. Prezes sądu apelacyjnego ma dostęp do zgromadzonych w systemie teleinformatycznym dokumentów dotyczących wszystkich postępowań w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim w sądach okręgowych danej apelacji i w sądzie apelacyjnym.

Art. 57af.[23)] Dokumenty dotyczące postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim, zgromadzone w systemie teleinformatycznym są przechowywane przez okres dwunastu miesięcy. Okres przechowywania dokumentów, które mogą być wykorzystane w innych postępowaniach w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim dotyczących danego kandydata, wynosi siedem lat. Po upływie okresu przechowywania dokumenty podlegają brakowaniu w sposób określony w przepisach ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2011 r. Nr 123, poz. 698 i Nr 171, poz. 1016 oraz z 2014 r. poz. 822).

Art. 57ag.[23)] Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, tryb zakładania konta w systemie teleinformatycznym, sposób dostępu do konta, sposób korzystania z systemu teleinformatycznego oraz podejmowania w nim czynności związanych z wnoszeniem karty zgłoszenia i dołączonych dokumentów, szczegółowy tryb doręczeń i zawiadomień elektronicznych, jak również sposób przechowywania, udostępniania i usuwania – po zakończeniu postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim – zamieszczonych w systemie dokumentów, mając na względzie potrzebę zapewnienia sprawności postępowania dotyczącego objęcia stanowiska sędziowskiego,

dostępność drogi elektronicznej dla uczestników postępowania oraz potrzebę zabezpieczenia danych zgromadzonych w systemie, w tym danych osobowych kandydatów.

Art. 57ah.[23)] § 1. Prezes sądu, któremu złożono kartę zgłoszenia, po stwierdzeniu spełniania przez kandydata warunków oraz wymogów formalnych zgłoszenia, zarządza, w terminie nie dłuższym niż siedem dni od dnia zgłoszenia, dokonanie oceny kwalifikacji kandydata przez wyznaczonego sędziego.

§ 2. W razie potrzeby prezes sądu może zlecić dokonanie oceny kwalifikacji więcej niż jednemu sędziemu.

§ 3. Oceny kwalifikacji kandydatów nie może dokonywać sędzia będący małżonkiem, krewnym albo powinowatym chociażby jednego z kandydatów lub pozostający chociażby z jednym z kandydatów w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności sędziego.

§ 4. Prezes właściwego sądu zapoznaje kandydata z oceną kwalifikacji, zamieszczając ją w systemie teleinformatycznym. Kandydat ma prawo do złożenia prezesowi sądu uwag do oceny kwalifikacji w terminie siedmiu dni od daty zamieszczenia oceny kwalifikacji w systemie teleinformatycznym.

§ 5. Prezes sądu apelacyjnego przedstawia kandydaturę na wolne stanowisko sędziego sądu apelacyjnego albo sędziego sądu okręgowego wraz z oceną kwalifikacji oraz ewentualnymi uwagami kandydata do zaopiniowania kolegium sądu apelacyjnego, a następnie zgromadzeniu ogólnemu sędziów apelacji, które będzie opiniowało kandydaturę. Prezes sądu okręgowego przedstawia kandydaturę na wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego wraz z oceną kwalifikacji oraz ewentualnymi uwagami kandydata do zaopiniowania kolegium sądu okręgowego, a następnie zgromadzeniu ogólnemu sędziów okręgu, które będzie opiniowało kandydaturę.

Art. 57b. § 1.[24)] Ocena kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu administracyjnego i sędziego sądu wojskowego obejmuje badanie poziomu merytorycznego orzecznictwa oraz sprawności i efektywności podejmowanych czynności i organizowania pracy przy rozpoznawaniu spraw lub wykonywaniu innych powierzonych zadań bądź funkcji, z uwzględnieniem stopnia obciążenia wykonywanymi zadaniami i ich złożoności, realizacji procesu doskonalenia zawodowego, a także kultury urzędowania, obejmującej kulturę osobistą i kulturę organizacji pracy oraz poszanowania praw stron lub uczestników postępowania przy rozpoznawaniu spraw lub wykonywaniu innych powierzonych zadań bądź funkcji.

§ 2.[25)] Ocena kwalifikacji, o której mowa w § 1, jest dokonywana na podstawie badania akt co najmniej dwudziestu spraw różnych kategorii, wybranych losowo spośród wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 57a § 1, a ponadto akt co najmniej dziesięciu innych spraw różnych kategorii spoza wykazu wybranych przez sędziego dokonującego oceny, jak również na podstawie danych ewidencjonowanych w sądach, w tym na potrzeby statystyki sądowej.

§ 3.[25)] Sędzia dokonujący oceny kwalifikacji kandydata, o którym mowa w § 1, z urzędu obejmuje badaniem także nieujęte w wykazie akta dziesięciu spraw niezakończonych, przydzielonych kandydatowi do rozpoznania, w których od momentu pierwszej rejestracji upłynął najdłuższy okres, a także akta wszystkich spraw, których referentem był kandydat, w których w okresie ostatnich trzech lat poprzedzających zgłoszenie na wolne stanowisko sędziowskie zmieniono lub uchylono orzeczenie i przekazano sprawę do ponownego rozpoznania oraz w których stwierdzono przewlekłość postępowania lub niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia.

§ 4. Jeżeli ze względu na szczególny zakres czynności kandydata, o którym mowa w § 1, lub z innych przyczyn zbadanie liczby spraw wskazanej w § 2 i 3 nie jest możliwe, przyjmuje się, z podaniem przyczyn, inną liczbę.

§ 5. Jeżeli w okresie ostatnich trzech lat poprzedzających zgłoszenie kandydat, o którym mowa w § 1, nie wykonywał zadań określonych w art. 1 § 2 i 3, przepis § 3 stosuje się odpowiednio, z tym że badaniem obejmuje się okres trzech lat, w których zadania te ostatnio były wykonywane.

§ 6. Do oceny kwalifikacji kandydata, o którym mowa w § 1, dołącza się oceny pracy oraz indywidualne plany rozwoju zawodowego sędziego, o których mowa w art. 106c, a także odpisy znajdujących się w aktach osobowych sędziego prawomocnych wyroków orzekających karę dyscyplinarną oraz dokumentów, dotyczących zwrócenia uwagi lub wytknięcia uchybienia, o których mowa w art. 37 § 4 i art. 40 § 1 niniejszej ustawy, a także art. 65 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2013 r. poz. 499, z późn. zm.[26)]).

Art. 57c. § 1. Do oceny kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko referendarza sądowego stosuje się odpowiednio przepisy art. 57b.

[24)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 maja 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. poz. 662), która weszła w życie z dniem 8 lipca 2013 r.

[25)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 13.

[26)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 504, 1031 i 1081.

§ 2. Do oceny kwalifikacji kandydata, o którym mowa w § 1, dołącza się odpis zaświadczenia o złożeniu wymaganego egzaminu, okresowe oceny, o których mowa w art. 148 § 2, odpisy pism obejmujących przypadki prawomocnego wymierzenia kar porządkowych oraz prawomocnych orzeczeń o ukaraniu karą dyscyplinarną, chyba że kary zostały uznane za niebyłe.

Art. 57d. § 1. Ocena kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko asystenta sędziego obejmuje badanie jakości, sprawności, terminowości i prawidłowości dokonywanych czynności.

§ 2.[27)] Ocena kwalifikacji, o której mowa w § 1, jest dokonywana na podstawie badania wybranych losowo co najmniej pięćdziesięciu projektów, o których mowa w art. 57a § 6. Przepis art. 57b § 4 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Do oceny kwalifikacji kandydata, o którym mowa w § 1, dołącza się odpis zaświadczenia o złożeniu wymaganego egzaminu, okresowe oceny, o których mowa w art. 148 § 2, pisemne opinie i informacje uzyskane od prezesa sądu lub przewodniczącego wydziału sądu, w którym kandydat był lub jest zatrudniony, jak również od sędziów, do których został przydzielony, oraz odpisy pism obejmujących przypadki prawomocnego wymierzenia kar porządkowych, chyba że kary zostały uznane za niebyłe.

Art. 57e. § 1.[28)] Ocena kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko prokuratora albo asesora prokuratorskiego jest dokonywana pod względem prawidłowości i poziomu merytorycznego, jak również efektywności wykonywania powierzonych obowiązków służbowych, z uwzględnieniem stopnia obciążenia wykonywanymi zadaniami i ich złożoności, a także podnoszenia kwalifikacji zawodowych i kultury urzędowania obejmującej kulturę osobistą oraz sposób zachowania wobec uczestników postępowania i współpracowników. Przepisy art. 57b § 2 i 4 stosuje się odpowiednio. Sędzia dokonujący oceny kwalifikacji może objąć badaniem także akta spraw nieujęte w wykazie oraz zwracać się do prezesów sądów lub jednostek organizacyjnych prokuratury o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw.

§ 2. Do oceny kwalifikacji kandydata, o którym mowa w § 1, dołącza się okresowe oceny oraz indywidualne plany rozwoju zawodowego prokuratora, o których mowa w art. 62g ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599, z późn. zm.[29)]), opinie przełożonych, a także odpisy znajdujących się w aktach osobowych prokuratora prawomocnych wyroków orzekających karę dyscyplinarną lub prawomocnych decyzji o wymierzeniu kary porządkowej upomnienia, jak również odpisy prawomocnych decyzji prokuratora przełożonego, zawierających wytknięcie uchybienia w razie oczywistej obrazy prawa, chyba że uprawniony organ zarządził usunięcie tych wyroków lub decyzji z akt osobowych.

Art. 57f. § 1. Ocena kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza albo zajmującego stanowisko starszego radcy lub radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa jest dokonywana w oparciu o badanie jakości, sprawności, rzetelności i terminowości dokonywanych czynności bądź jakości i rzetelności sporządzonych opinii prawnych lub innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa, a także podnoszenia kwalifikacji zawodowych i kultury urzędowania obejmującej kulturę osobistą oraz sposób zachowania wobec uczestników postępowania i współpracowników.

§ 2.[30)] Ocena kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata lub radcy prawnego albo zajmującego stanowisko starszego radcy lub radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa jest dokonywana na podstawie badania akt co najmniej pięćdziesięciu spraw różnych kategorii lub opinii prawnych i innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa, wybranych losowo spośród wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 57a § 3. Przepis art. 57b § 4 stosuje się odpowiednio. Sędzia dokonujący oceny kwalifikacji może objąć badaniem także akta spraw sądowych, w których kandydat występował w charakterze zastępcy procesowego, a których nie ujęto w wykazie, oraz zwracać się do prezesów sądów o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw.

§ 3.[30)] Ocena kwalifikacji kandydata wykonującego zawód notariusza jest dokonywana na podstawie badania co najmniej pięćdziesięciu aktów notarialnych obejmujących różne kategorie spraw wybranych losowo spośród wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 57a § 4. Przepis art. 57b § 4 stosuje się odpowiednio. Sędzia dokonujący oceny kwalifikacji może objąć badaniem także nieujęte w wykazie akty notarialne lub akta spraw sądowych, w których rozpoznano środki odwoławcze na odmowę dokonania wpisu lub odmowę dokonania czynności, oraz zwracać się do prezesów sądów o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw.

[27)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 13.

[28)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 13.

[29)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 240, poz. 1430, z 2012 r. poz. 637, z 2013 r. poz. 1247 i 1623 oraz z 2014 r. poz. 504.

[30)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 13.

§ 4. Do oceny kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata, radcy prawnego albo notariusza dołącza się wykaz prawomocnych orzeczeń bądź decyzji o ukaraniu karą dyscyplinarną, chyba że właściwy organ zarządził usunięcie wzmianki o ukaraniu lub odpisu orzeczenia sądu dyscyplinarnego z akt osobowych kandydata.

§ 5. Do oceny kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata lub radcy prawnego dołącza się także wykaz ostrzeżeń udzielonych przez właściwe organy samorządu zawodowego oraz zawiadomień o naruszeniu obowiązków procesowych dokonanych przez sąd lub prokuratora.

§ 6. Do oceny kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko starszego radcy lub radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa dołącza się protokoły okresowych ocen kwalifikacyjnych, o których mowa w art. 42 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 1150 i 1247), oraz odpisy prawomocnych orzeczeń o ukaraniu karą dyscyplinarną, chyba że kara została uznana za niebyłą.

§ 7. Do oceny kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata, radcy prawnego albo notariusza dołącza się protokoły wizytacji, kontroli lub ocen przeprowadzonych w trybie art. 36 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, art. 22^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych albo art. 44 § 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 164, 993 i 1585).

Art. 57g. § 1. Ocena kwalifikacji kandydata, mającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych jest dokonywana z uwzględnieniem osiągnięć naukowych, rodzaju i jakości publikacji, opinii recenzentów, jakości i rzetelności opinii prawnych bądź innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa.

§ 2. Do oceny kwalifikacji kandydata, o którym mowa w § 1, dołącza się odpisy prawomocnych orzeczeń o udzieleniu kary dyscyplinarnej, chyba że kara uległa zatarciu.

Art. 57h. Do oceny kwalifikacji kandydata, który zajmuje stanowisko prezesa lub wiceprezesa Prokuratorii Generalnej, stosuje się odpowiednio, stosownie do zawodu wykonywanego przed powołaniem na to stanowisko, przepisy art. 57b lub 57e–57g.

Art. 57i. § 1. Przy ocenie kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko sędziowskie uwzględnia się predyspozycje osobowościowe kandydata do zawodu sędziego oraz przestrzeganie zasad etyki wykonywanego zawodu.

§ 2.[31)] Prezes właściwego sądu zwraca się do organów sprawujących nadzór administracyjny nad sądami, Prokuratora Generalnego, Prezesa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, organów sprawujących nadzór nad działalnością notariuszy, organów samorządów zawodowych adwokatów i radców prawnych, a w przypadku kandydata mającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych do kierownika danej polskiej szkoły wyższej, Polskiej Akademii Nauk, instytutu badawczego lub innej placówki naukowej o udzielenie informacji lub nadesłanie dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia oceny kwalifikacji kandydata.

§ 3. Do oceny kwalifikacji dołącza się informację o postępowaniach karnych, dyscyplinarnych bądź wyjaśniających toczących się przeciwko kandydatowi.

§ 4. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowy tryb i sposób dokonywania oceny kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, mając na uwadze konieczność zachowania metodyki uwzględniającej specyfikę wykonywanego przez kandydata zawodu lub zajmowanego stanowiska oraz potrzebę jej dostosowania do zakresu analizy i kryteriów wskazanych w ustawie;

2) sposób gromadzenia, poświadczania i przechowywania dokumentów, na podstawie których jest dokonywana ocena kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko asystenta sędziego, mając na uwadze konieczność uzyskania materiału pozwalającego na rzetelną i kompleksową ocenę kwalifikacji.

Art. 58. § 1. Jeżeli na wolne stanowisko sędziowskie zostanie zgłoszona więcej niż jedna kandydatura, rozpatrzenie wszystkich kandydatur odbywa się na tym samym posiedzeniu zgromadzenia.

§ 2.[32)] Zgromadzenie ogólne sędziów apelacji albo zgromadzenie ogólne sędziów okręgu opiniuje zgłoszonych kandydatów w drodze głosowania i przekazuje prezesowi odpowiednio sądu apelacyjnego albo sądu okręgowego wszystkie zgłoszone kandydatury, ze wskazaniem liczby uzyskanych głosów.

§ 2a.[33)] W opiniowaniu kandydatów przez kolegium lub zgromadzenie ogólne nie może brać udziału osoba będąca małżonkiem, krewnym albo powinowatym chociażby jednego z kandydatów lub pozostająca chociażby z jednym

[31)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 13.
[32)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 13.

z kandydatów w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności członka kolegium lub zgromadzenia ogólnego.

§ 3. W przypadku kandydatów do objęcia pierwszego stanowiska sędziowskiego właściwy prezes sądu zasięga od właściwego komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji informacji o każdym z kandydatów. Informacje o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego uzyskuje się i sporządza w oparciu o dane zawarte w policyjnych systemach informatycznych. Informacji nie zasięga się, jeżeli kandydat zajmuje stanowisko prokuratora.

§ 4.[34)] Prezes właściwego sądu przedstawia Krajowej Radzie Sądownictwa za pośrednictwem systemu teleinformatycznego kandydatury zaopiniowane w sposób określony w § 2 wraz z oceną kwalifikacji i opinią właściwego kolegium sądu oraz informację uzyskaną od komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji, o której mowa w § 3, jak również inne dokumenty dotyczące danego postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim, zgromadzone w systemie teleinformatycznym.

§ 4a.[34)] Wymóg dołączania informacji i zaświadczeń, o których mowa w art. 57 § 7, nie dotyczy kandydatów zajmujących stanowisko sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu administracyjnego, sędziego sądu wojskowego albo stanowisko prokuratora.

§ 4b.[35)] Na żądanie Krajowej Rady Sądownictwa, przesłane za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, prezes właściwego sądu niezwłocznie przesyła oryginały dokumentów, o których mowa w art. 57aa § 2 i 3.

§ 5. Przedstawiając informację, o której mowa w § 3, komendant wojewódzki Policji albo Komendant Stołeczny Policji przekazuje prezesowi sądu wszystkie zebrane materiały służące do sporządzenia informacji.

§ 6.[36)] O treści informacji uzyskanej od komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji prezes sądu zawiadamia kandydata za pośrednictwem systemu teleinformatycznego nie później niż w terminie przedstawienia kandydatury Krajowej Radzie Sądownictwa. Przepis art. 57ad § 2 stosuje się odpowiednio.

§ 7. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb sporządzania informacji przez komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego, mając na względzie sprawność uzyskiwania informacji, dbałość o ochronę dóbr osobistych kandydatów oraz innych praw i wolności chronionych konstytucyjnie.

Art. 59. (uchylony)

Art. 60. Krajowa Rada Sądownictwa rozpatruje kandydatury na stanowiska sędziów sądów powszechnych, w trybie określonym w odrębnej ustawie.

Art. 61. § 1. Na stanowisko sędziego sądu rejonowego może być powołany ten, kto:

1) posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;

2) jest nieskazitelnego charakteru;

3) ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł zawodowy magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej;

4) jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego;

5) ukończył 29 lat;

6) złożył egzamin sędziowski lub prokuratorski;

7)[37)] ukończył aplikację sędziowską w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz przez okres co najmniej 18 miesięcy pracował na stanowisku referendarza sądowego lub asystenta sędziego w pełnym wymiarze czasu pracy albo pracował w charakterze asesora prokuratorskiego – co najmniej przez 3 lata przed wystąpieniem o powołanie na stanowisko sędziego.

---

33) Dodany przez art. 1 pkt 11 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 13.

34) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 13.

35) Dodany przez art. 1 pkt 11 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 13.

36) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 13.

37) W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. poz. 1071), która weszła w życie z dniem 26 sierpnia 2014 r.

§ 2. Wymagania określone w § 1 pkt 6 i 7 nie dotyczą tego, kto przed powołaniem:

1) zajmował stanowisko sędziego sądu administracyjnego lub sądu wojskowego;

2) zajmował stanowisko prokuratora;

3) pracował w polskiej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk, w instytucie badawczym lub innej placówce naukowej i ma tytuł naukowy profesora albo stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych;

4) wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza – co najmniej przez trzy lata;

5) zajmował stanowisko prezesa, wiceprezesa, starszego radcy lub radcy w Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa – co najmniej przez trzy lata.

§ 3. Na stanowisko sędziego sądu rejonowego może być powołany ten, kto spełnia wymagania określone w § 1 pkt 1–6, ukończył aplikację ogólną prowadzoną przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury, aplikację notarialną, adwokacką lub radcowską i złożył odpowiedni egzamin, oraz przez okres co najmniej pięciu lat był zatrudniony na stanowisku referendarza sądowego w pełnym wymiarze czasu pracy.

§ 4.[38)] Na stanowisko sędziego sądu rejonowego może być powołany ten, kto spełnia wymagania określone w § 1 pkt 1–6 oraz:

1) ukończył aplikację ogólną prowadzoną przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury, aplikację notarialną, adwokacką lub radcowską i złożył odpowiedni egzamin, oraz przez okres co najmniej pięciu lat był zatrudniony na stanowisku asystenta sędziego w pełnym wymiarze czasu pracy albo

2) przez okres co najmniej sześciu lat był zatrudniony na stanowisku asystenta sędziego w pełnym wymiarze czasu pracy.

§ 5. Na stanowisko sędziego sądu rejonowego może być powołany ten, kto zajmował stanowisko asesora prokuratorskiego przez okres co najmniej trzech lat lub jedno ze stanowisk określonych w § 2 pkt 2–4 w okresie pięciu lat przed zgłoszeniem na wolne stanowisko sędziowskie.

§ 6. Do okresu, o którym mowa w § 4, wlicza się okres zatrudnienia na stanowisku referendarza sądowego w pełnym wymiarze czasu pracy.

§ 7.[39)] W przypadku zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy okres, o którym mowa w § 1 pkt 7 i § 3–6, podlega proporcjonalnemu wydłużeniu.

Art. 62. Profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych w polskich szkołach wyższych, w Polskiej Akademii Nauk oraz w instytutach naukowo-badawczych i innych placówkach naukowych może być powołany na stanowisko sędziego sądu powszechnego, w niepełnym, nie mniejszym niż połowa, wymiarze czasu pracy.

Art. 63. § 1. Na stanowisko sędziego sądu okręgowego może być powołany sędzia sądu rejonowego oraz sędzia wojskowego sądu garnizonowego, który posiada co najmniej czteroletni okres pracy na stanowisku sędziego sądu rejonowego lub sędziego wojskowego sądu garnizonowego lub na stanowisku prokuratora.

§ 1a. Na stanowisko sędziego sądu okręgowego może być powołany również prokurator, który posiada co najmniej czteroletni okres pracy na stanowisku prokuratora lub sędziego.

§ 2. Na stanowisko sędziego sądu okręgowego może być powołany także ten, kto spełnia wymagania określone w art. 61 § 1 pkt 1–4, jeżeli:

1) wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza – co najmniej przez sześć lat;

1a) zajmował stanowisko prezesa, wiceprezesa, starszego radcy lub radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa – co najmniej przez sześć lat;

2) pracował w polskiej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk, w instytucie badawczym lub innej placówce naukowej i ma tytuł naukowy profesora albo stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych;

3) zajmował stanowisko sędziego sądu administracyjnego lub sędziego wojskowego sądu okręgowego.

§ 3. Na stanowisko sędziego sądu okręgowego może być powołany ten, kto wykonywał zawód lub zajmował stanowisko określone w § 2 w okresie 3 lat przed powołaniem.

Art. 63a. (uchylony)

---

38) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 24.

39) W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 37.

Art. 64. § 1. Na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego może być powołany sędzia sądu powszechnego i sądu wojskowego, który posiada co najmniej sześcioletni okres pracy na stanowisku sędziego lub prokuratora, w tym co najmniej trzyletni okres pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego, sędziego wojskowego sądu okręgowego lub prokuratora prokuratury okręgowej.

§ 1a. Na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego może być powołany również prokurator, który posiada co najmniej sześcioletni okres pracy na stanowisku prokuratora lub sędziego, w tym co najmniej trzyletni okres pracy na stanowisku prokuratora prokuratury okręgowej, prokuratora wojskowej prokuratury okręgowej, sędziego sądu okręgowego, sędziego wojskowego sądu okręgowego lub prokuratora prokuratury apelacyjnej, Prokuratury Krajowej, Prokuratury Generalnej, Naczelnej Prokuratury Wojskowej lub prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

§ 2. Na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego może być powołany także ten, kto spełnia wymagania określone w art. 61 § 1 pkt 1–4, jeżeli:

1) wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza co najmniej przez osiem lat;

1a) zajmował stanowisko prezesa, wiceprezesa, starszego radcy lub radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa – co najmniej przez osiem lat;

2) pracował w polskiej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk, w instytucie badawczym lub innej placówce naukowej i ma tytuł naukowy profesora albo stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych;

3) zajmował stanowisko sędziego sądu administracyjnego.

§ 3. Na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego może być powołany ten, kto wykonywał zawód lub zajmował stanowisko określone w § 2 w okresie 3 lat przed powołaniem.

Art. 64a. (uchylony)

Rozdział 1a

Status sędziego

Art. 65. § 1. Stosunek służbowy sędziego nawiązuje się po doręczeniu mu aktu powołania.

§ 2. Sędzia powinien zgłosić się w celu objęcia pierwszego stanowiska w ciągu czternastu dni od dnia otrzymania aktu powołania.

§ 3. W razie nieusprawiedliwionego nieobjęcia pierwszego stanowiska sędziowskiego w terminie określonym w § 2, powołanie traci moc; okoliczność tę stwierdza Minister Sprawiedliwości.

Art. 65a. (uchylony)

Art. 65b. (uchylony)

Art. 66. Przy powołaniu sędzia składa ślubowanie wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej według następującej roty:

„Ślubuję uroczyście jako sędzia sądu powszechnego służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, stać na straży prawa, obowiązki sędziego wypełniać sumiennie, sprawiedliwość wymierzać zgodnie z przepisami prawa, bezstronnie według mego sumienia, dochować tajemnicy prawnie chronionej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości.”; składający ślubowanie może dodać na końcu zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg.”.

Art. 67. § 1. Prezes sądu okręgowego prowadzi dla każdego sędziego sądu rejonowego i sędziego sądu okręgowego, sprawującego urząd w okręgu sądowym, osobny wykaz służbowy zawierający podstawowe dane dotyczące jego stosunków służbowych i osobistych w zakresie mającym wpływ na pełnienie urzędu sędziego, a także dane na temat odbytych szkoleń i form doskonalenia zawodowego oraz innych okoliczności wskazujących na specjalizację w poszczególnych dziedzinach prawa lub rozpoznawaniu poszczególnych rodzajów spraw. Prezes sądu apelacyjnego prowadzi taki wykaz dla sędziów sądu apelacyjnego.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór wykazów służbowych oraz sposób ich prowadzenia, na podstawie akt osobowych prowadzonych dla sędziego, dokumentów oraz innych informacji, stwierdzających dane zamieszczane w wykazie.

Art. 68. § 1. Stosunek służbowy sędziego rozwiązuje się z mocy prawa, jeżeli sędzia zrzekł się urzędu. Zrzeczenie się urzędu jest skuteczne po upływie trzech miesięcy od dnia złożenia na ręce Ministra Sprawiedliwości oświadczenia,

chyba że na wniosek sędziego Minister Sprawiedliwości określi inny termin. O zrzeczeniu się urzędu przez sędziego Minister Sprawiedliwości zawiadamia Krajową Radę Sądownictwa i Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Prawomocne orzeczenie sądu dyscyplinarnego o złożeniu sędziego z urzędu oraz prawomocne orzeczenie sądu skazujące na środek karny pozbawienia praw publicznych lub zakazu zajmowania stanowiska sędziego pociąga za sobą, z mocy prawa, utratę urzędu i stanowiska sędziego; stosunek służbowy sędziego wygasa z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia.

§ 3. Stosunek służbowy sędziego wygasa z dniem utraty przez niego obywatelstwa polskiego.

Art. 69. § 1. Sędzia przechodzi w stan spoczynku z dniem ukończenia 67 roku życia albo z dniem osiągnięcia wieku określonego w § 1a, chyba że nie później niż na sześć miesięcy przed ukończeniem tego wieku oświadczy Ministrowi Sprawiedliwości wolę dalszego zajmowania stanowiska i przedstawi zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego, wydane na zasadach określonych dla kandydata na stanowisko sędziowskie.

§ 1a. Wiek, którego osiągnięcie powoduje przejście sędziego w stan spoczynku, dla kobiet urodzonych do dnia 30 września 1973 r. i mężczyzn urodzonych do dnia 30 września 1953 r. jest równy najniższemu wiekowi emerytalnemu określonemu odpowiednio w art. 24 ust. 1a pkt 61–84, art. 24 ust. 1b i art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, z późn. zm.[40)]).

§ 2. Sędzia przechodzi na swój wniosek w stan spoczynku, z zachowaniem prawa do uposażenia określonego w art. 100 § 2, po ukończeniu 55 lat przez kobietę, jeżeli przepracowała na stanowisku sędziego lub prokuratora nie mniej niż 25 lat, a 60 lat przez mężczyznę, jeżeli przepracował na stanowisku sędziego lub prokuratora nie mniej niż 30 lat.

§ 2a. Przepis § 2 stosuje się do sędziego, który wymagane warunki spełnił do dnia 31 grudnia 2017 r.

§ 3. W razie złożenia przez sędziego oświadczenia i przedstawienia zaświadczenia, o których mowa w § 1, sędzia może zajmować stanowisko nie dłużej niż do ukończenia 70 roku życia. Sędzia ten może w każdym czasie przejść w stan spoczynku, składając odpowiednie oświadczenie Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 70. § 1. Sędziego przenosi się w stan spoczynku na jego wniosek albo na wniosek właściwego kolegium sądu, jeżeli z powodu choroby lub utraty sił uznany został przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków sędziego.

§ 2. Z żądaniem przeniesienia w stan spoczynku oraz zbadania niezdolności do pełnienia obowiązków przez sędziego i wydania orzeczenia, może wystąpić zainteresowany sędzia lub właściwe kolegium sądu. W przypadku sędziego pełniącego funkcję prezesa sądu okręgowego i apelacyjnego z wnioskiem może wystąpić także Minister Sprawiedliwości.

§ 3. Orzeczenie w sprawie trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego, o którym mowa w § 1 i 2, lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych doręcza zainteresowanemu sędziemu oraz odpowiednio prezesowi sądu okręgowego albo apelacyjnego, a w przypadku sędziego pełniącego funkcję prezesa sądu okręgowego albo apelacyjnego orzeczenie doręcza się także Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 3a. Od orzeczenia lekarza orzecznika, o którym mowa w § 1 i 2, zainteresowanemu sędziemu lub kolegium właściwego sądu przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia.

§ 4. Koszty badania i wydania orzeczenia pokrywa Skarb Państwa.

Art. 71. § 1. Sędzia może być przeniesiony w stan spoczynku, na wniosek kolegium właściwego sądu, jeżeli z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia nie pełnił służby przez okres roku. Do okresu tego wlicza się okresy poprzedniej przerwy w pełnieniu służby z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, jeżeli okres czynnej służby nie przekroczył 30 dni.

§ 2. Sędzia może być przeniesiony w stan spoczynku, jeżeli bez uzasadnionej przyczyny nie poddał się badaniu, o którym mowa w art. 70 § 2, jeżeli z żądaniem badania wystąpiło kolegium sądu albo Minister Sprawiedliwości.

§ 3. Sędzia może być również przeniesiony w stan spoczynku, na wniosek Ministra Sprawiedliwości, w razie zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych, jeżeli nie został przeniesiony do innego sądu.

Art. 72. O rozwiązaniu stosunku służbowego, o którym mowa w art. 68 § 1, lub o wygaśnięciu stosunku służbowego, o którym mowa w art. 68 § 2, albo o przejściu sędziego w stan spoczynku na podstawie art. 69, sędziego zawiadamia Minister Sprawiedliwości.

[40)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1717 i 1734 oraz z 2014 r. poz. 496, 567, 683, 684 i 1682.

Art. 73. § 1. W sprawach przeniesienia sędziego w stan spoczynku, o których mowa w art. 70 i 71, podejmuje decyzję Krajowa Rada Sądownictwa, na wniosek sędziego, kolegium właściwego sądu albo Ministra Sprawiedliwości.

§ 2. Od decyzji Krajowej Rady Sądownictwa w sprawach, o których mowa w art. 70 i 71, przysługuje odwołanie do Sądu Najwyższego.

§ 3. Odwołanie wnosi się, za pośrednictwem Krajowej Rady Sądownictwa, w terminie miesiąca od doręczenia skarżącemu decyzji. Odwołanie przysługuje sędziemu i prezesowi właściwego sądu, a w sprawach, w których wniosek został złożony przez kolegium sądu albo przez Ministra Sprawiedliwości – także temu kolegium albo Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 74. § 1. Sędzia przeniesiony w stan spoczynku z przyczyn, o których mowa w art. 71 § 3, ma prawo powrócić na stanowisko zajmowane poprzednio albo otrzymać stanowisko równorzędne poprzednio zajmowanemu, jeżeli ustały przyczyny będące podstawą przeniesienia w stan spoczynku.

§ 1a. Sędzia przeniesiony w stan spoczynku z przyczyn, o których mowa w art. 70 § 1 i art. 71 § 1, ma prawo powrotu na stanowisko zajmowane poprzednio albo stanowisko równorzędne poprzednio zajmowanemu, jeżeli przedstawi zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego, wydane przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 2. W celu wykonania prawa, o którym mowa w § 1 i 1a, sędzia zgłasza Krajowej Radzie Sądownictwa zamiar powrotu na stanowisko zajmowane poprzednio albo wniosek o wyznaczenie stanowiska równorzędnego, jeżeli powrót na stanowisko zajmowane poprzednio nie jest możliwy z przyczyn, o których mowa w art. 75 § 2 pkt 1. Krajowa Rada Sądownictwa w terminie miesiąca wydaje w tej sprawie decyzję. W razie decyzji negatywnej sędziemu przysługuje odwołanie do Sądu Najwyższego.

Art. 75. § 1. Przeniesienie sędziego na inne miejsce służbowe może nastąpić tylko za jego zgodą.

§ 2. Zgoda sędziego na przeniesienie na inne miejsce służbowe nie jest wymagana w przypadkach:

1) zniesienia stanowiska wywołanego zmianą w organizacji sądownictwa lub zniesienia danego sądu lub wydziału zamiejscowego albo przeniesienia siedziby sądu;

2) niedopuszczalności zajmowania stanowiska sędziego w danym sądzie, wskutek zawarcia między sędziami związku małżeńskiego albo powstania powinowactwa, o którym mowa w art. 6;

3) gdy wymaga tego wzgląd na powagę stanowiska, na podstawie orzeczenia sądu dyscyplinarnego, wydanego na wniosek kolegium właściwego sądu lub Krajowej Rady Sądownictwa;

4) przeniesienia w wyniku kary dyscyplinarnej.

§ 3. O przeniesieniu sędziego w przypadkach określonych w § 1 i 2, wydaje decyzję Minister Sprawiedliwości, z tym że przeniesienie sędziego z przyczyn wymienionych w § 2 pkt 1 może nastąpić, jeżeli uwzględnienie wniosku sędziego co do nowego miejsca służbowego nie jest możliwe.

§ 4. W przypadkach, o których mowa w § 2 pkt 1 i 2, od decyzji Ministra Sprawiedliwości sędziemu przysługuje odwołanie do Sądu Najwyższego.

Art. 75a. § 1. W razie przeniesienia sędziego na inne miejsce służbowe sędziemu nie przysługuje ekwiwalent pieniężny za dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego. Sędzia zachowuje prawo do wykorzystania tego urlopu w czasie pełnienia służby w miejscu, do którego przeniesienie nastąpiło.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio w przypadku awansowania sędziego na wyższe stanowisko sędziowskie.

Art. 76. W razie przeniesienia sędziego do innej miejscowości, przysługuje mu zwrot kosztów przeniesienia, z wyjątkiem przypadku, gdy przeniesienie nastąpiło w drodze dyscyplinarnej lub na wniosek sędziego. Sędziemu przenoszonemu na jego wniosek Minister Sprawiedliwości, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, może przyznać zwrot kosztów przeniesienia.

Art. 77. § 1. Minister Sprawiedliwości może delegować sędziego, za jego zgodą, do pełnienia obowiązków sędziego lub czynności administracyjnych:

1) w innym sądzie równorzędnym lub niższym, a w szczególnie uzasadnionych wypadkach także w sądzie wyższym, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr sądownictwa powszechnego oraz potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów,

2) w Ministerstwie Sprawiedliwości lub innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej,

3) w Sądzie Najwyższym – na wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego,

4) w sądzie administracyjnym – na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego

– na czas określony, nie dłuższy niż 2 lata, albo na czas nieokreślony.

§ 2. Minister Sprawiedliwości może delegować sędziego, za jego zgodą, na wniosek Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa do pełnienia czynności w Biurze tej Rady.

§ 2a. Minister Sprawiedliwości może delegować sędziego, za jego zgodą, do pełnienia czynności lub prowadzenia zajęć szkoleniowych w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.

§ 2b. Sędzia nie może łączyć funkcji orzekania z wykonywaniem czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości lub innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej.

§ 3. Minister Sprawiedliwości może delegować sędziego na jego wniosek do pełnienia obowiązków w międzynarodowej sędziowskiej organizacji pozarządowej.

§ 3a. Minister Sprawiedliwości może delegować sędziego, za jego zgodą, do pełnienia obowiązków lub pełnienia określonej funkcji poza granicami państwa w ramach działań podejmowanych przez organizacje międzynarodowe lub ponadnarodowe oraz zespoły międzynarodowe, działające na podstawie umów międzynarodowych, w tym umów konstytuujących organizacje międzynarodowe, ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, zgodnie z kwalifikacjami sędziego, na czas określony, nie dłuższy niż cztery lata, z możliwością ponownego delegowania na kolejny okres, nieprzekraczający czterech lat.

§ 4. Sędzia delegowany na podstawie § 1 pkt 2, na czas nieokreślony, może być odwołany z delegowania, względnie z niego ustąpić za trzymiesięcznym uprzedzeniem. W pozostałych przypadkach delegowania sędziego, odwołanie lub ustąpienie sędziego następuje bez zachowania okresu uprzedzenia.

§ 5. (uchylony)

§ 6. Jeżeli delegowanie sędziego następuje do innej miejscowości, niż miejscowość w której znajduje się miejsce służbowe sędziego, niebędącej miejscem jego stałego zamieszkania, sędziemu delegowanemu w okresie delegowania, jako pracownikowi w podróży służbowej, przysługują następujące należności, rekompensujące niedogodności wynikające z delegowania poza stałe miejsce pełnienia służby:

1) prawo do nieodpłatnego zakwaterowania, w warunkach odpowiadających godności urzędu albo zwrot kosztów zamieszkania w miejscu delegowania, w jednej z następujących form:
   a) zwrotu kosztów faktycznie poniesionych – w wysokości określonej w fakturze,
   b) miesięcznego ryczałtu – w kwocie nie wyższej niż 78% podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c;
2) zwrot kosztów pierwszego przejazdu z miejsca stałego zamieszkania do miejsca delegowania, zwrot kosztów ostatniego przejazdu z miejsca delegowania do miejsca stałego zamieszkania oraz zwrot kosztów przejazdów odbywanych nie częściej niż raz w tygodniu do miejsca stałego zamieszkania i z powrotem na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77^5 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 i 1662) według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych na obszarze kraju;
3) ryczałt na pokrycie kosztów dojazdów środkami komunikacji miejscowej, o którym mowa w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju;
4) diety, o których mowa w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju;
5) zwrot kosztów poniesionych z tytułu używania pojazdów, stanowiących własność pracownika, do celów służbowych, o którym mowa w przepisach w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy;
6) zwrot kosztów codziennych dojazdów do miejscowości delegowania, o których mowa w § 6b.

§ 6a. Świadczenia i należności, o których mowa w § 6 pkt 1 i 2, nie przysługują w wypadkach, gdy odległość od miejscowości w której sędzia delegowany ma miejsce stałego zamieszkania do miejscowości delegowania nie przekracza 60 km, chyba że organ powołany do kierowania jednostką do której delegowanie następuje, na wniosek sędziego delegowanego uzna, że nie jest celowy codzienny dojazd sędziego delegowanego do miejscowości delegowania.

§ 6b. Sędzia delegowany, o którym mowa w § 6a, któremu nie przysługują świadczenia i należności, o których mowa w § 6 pkt 1 i 2, ma prawo do zwrotu kosztów codziennych dojazdów do miejscowości delegowania w wysokości nie wyższej niż równowartość przejazdu środkami komunikacji kolejowej lub innym środkiem komunikacji publicznej,

z uwzględnieniem przysługującej sędziemu delegowanemu ulgi na dany środek transportu, bez względu na to, z jakiego tytułu ulga ta przysługuje.

§ 7. W razie delegowania sędziego do sądu równorzędnego, sędziemu przysługuje dodatek funkcyjny wizytatora sądu okręgowego.

§ 7a. (utracił moc)[41)]

§ 7b. (utracił moc)[41)]

§ 8. Prezes sądu apelacyjnego może delegować sędziego sądu rejonowego, sędziego sądu okręgowego albo sędziego sądu apelacyjnego do pełnienia obowiązków sędziego w sądzie równorzędnym lub niższym na obszarze apelacji, po uzyskaniu zgody sędziego i kolegium sądu okręgowego właściwego ze względu na siedzibę sądu, do którego ma nastąpić delegowanie, na nieprzerwany okres, nie dłuższy jednak niż sześć miesięcy w ciągu roku.

§ 9. W szczególnie uzasadnionych wypadkach prezes sądu apelacyjnego może delegować sędziego sądu rejonowego albo sędziego sądu okręgowego do pełnienia obowiązków sędziego w sądzie wyższym, po uzyskaniu zgody sędziego i kolegium sądu, do którego ma nastąpić delegowanie, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr oraz potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów działających na obszarze apelacji; łączny okres delegowania nie może przekroczyć 14 dni w ciągu roku.

§ 10. Aktu delegowania nie dołącza się do akt spraw sądowych.

Art. 77a. Sędziemu, delegowanemu do wykonania czynności służbowych w innej miejscowości niż miejscowość w której znajduje się jego miejsce służbowe lub miejsce delegowania, o którym mowa w art. 77 § 1–3a, przysługują należności, określone w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Art. 78. § 1. Sędziemu delegowanemu do pełnienia czynności w Ministerstwie Sprawiedliwości mogą być powierzane obowiązki na stanowiskach urzędniczych, z wyłączeniem stanowiska dyrektora generalnego urzędu.

§ 1a. Obowiązki, o których mowa w § 1, mogą być powierzane sędziemu delegowanemu do pełnienia czynności w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.

§ 1b. Do Ministerstwa Sprawiedliwości albo Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury może być delegowany jedynie sędzia wyróżniający się wysokim poziomem wiedzy prawniczej oraz wykazujący znajomość problematyki w zakresie powierzanych mu obowiązków.

§ 2. Sędzia delegowany do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości lub Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, a także do prowadzenia zajęć szkoleniowych w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury ma prawo do wynagrodzenia zasadniczego przysługującego mu na zajmowanym stanowisku sędziowskim oraz dodatku za długoletnią pracę. W okresie delegowania sędzia otrzymuje dodatek funkcyjny, określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 91 § 8.

§ 3. Ponadto w okresie delegowania, ze względu na charakter pracy i zakres wykonywanych zadań, sędziemu może być przyznany przez Ministra Sprawiedliwości dodatek specjalny w kwocie nieprzekraczającej 40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego. Dodatek przyznaje się na czas określony, a w indywidualnych przypadkach – także na czas nieokreślony.

§ 4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dodatek ten może przekraczać wysokość, o której mowa w § 3.

§ 5. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa określi, w drodze rozporządzenia, tryb i szczegółowe warunki delegowania sędziów do pełnienia obowiązków w Ministerstwie Sprawiedliwości, a także pełnienia czynności administracyjnych lub prowadzenia zajęć szkoleniowych w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz tryb i szczegółowe warunki realizacji prawa do nieodpłatnego zakwaterowania i zwrotu kosztów zamieszkania w miejscu delegowania, w tym maksymalną wysokość zwrotu kosztów faktycznie poniesionych oraz wysokość miesięcznego ryczałtu, z uwzględnieniem możliwości zróżnicowania jego wysokości w zależności od miejscowości delegowania, a także tryb, szczegółowe warunki i zakres innych świadczeń, mając na względzie zakres świadczeń przysługujących pracownikom odbywającym podróże służbowe oraz czasowo przenoszonym.

Art. 78a. § 1. Sędzia delegowany na podstawie art. 77 § 3a ma prawo do wynagrodzenia zasadniczego przysługującego mu na zajmowanym stanowisku sędziowskim oraz dodatku za długoletnią pracę, a także do świadczeń odszkodowawczych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jeżeli zdarzenie powodujące powstanie prawa do tych

[41)] Z dniem 22 stycznia 2009 r. na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 stycznia 2009 r. sygn. akt K 45/07 (Dz. U. Nr 9, poz. 57).

świadczeń zaistniało w czasie pełnienia obowiązków lub funkcji poza granicami państwa. W okresie delegowania do pełnienia funkcji sędzia otrzymuje dodatek funkcyjny, określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 91 § 8.

§ 2. Sędziemu delegowanemu w czasie pełnienia obowiązków lub funkcji poza granicami państwa przysługują, wypłacane w walucie polskiej lub obcej:

1) dodatek zagraniczny na pokrycie zwiększonych kosztów związanych z pełnieniem obowiązków lub funkcji poza granicami państwa, ustalany odpowiednio do warunków i zakresu ich pełnienia;

2) w przypadku powierzenia pełnienia obowiązków lub funkcji pociągających za sobą zmianę miejsca pobytu trwającą co najmniej rok:

   a) jednorazowy dodatek adaptacyjny,

   b) pokrycie kosztów podróży przesiedleniowej sędziego delegowanego i każdego przenoszącego się z nim członka rodziny, w tym przewozu ich mienia, niezależnie od terminów ich faktycznego przesiedlenia,

   c) pokrycie, raz na dwa lata, kosztów przejazdu sędziego delegowanego oraz członków jego rodziny przebywających z nim na stałe poza granicami państwa, z miejsca delegacji do miejsca stałego zamieszkania na urlop wypoczynkowy i z powrotem;

3) zwrot kosztów podróży w związku z rozpoczęciem i zakończeniem pełnienia obowiązków lub funkcji poza granicami państwa, podróży służbowej na terytorium obcego państwa poza miejscem delegowania, przejazdu z miejsca delegowania do kraju i z powrotem w uzasadnionych przypadkach służbowych lub losowych;

4) zwrot kosztów leczenia, gdy delegacja następuje do państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej;

5) pokrycie kosztów zamieszkania w miejscu delegacji do wysokości udokumentowanych wydatków, nieprzekraczających wysokości ustalonego limitu.

§ 3. Sumę należności, o których mowa w § 2, zmniejsza się o kwotę środków pieniężnych otrzymanych przez sędziego delegowanego od strony zagranicznej na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem przez niego obowiązków lub funkcji poza granicami państwa. Należności te nie przysługują, jeżeli sędzia delegowany nie ponosi kosztów, na pokrycie których są one przeznaczone.

§ 4. Wydatki związane z delegacją sędziów poza granice państwa są pokrywane z budżetu państwa ze środków pozostających w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.

§ 5. Wydatki, o których mowa w § 4, mogą być również pokrywane w całości lub w części ze środków przeznaczonych na ten cel przez organizację międzynarodową, którymi dysponowanie powierzono Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 6. Do wydatków, o których mowa w § 4, nie zalicza się wynagrodzenia zasadniczego sędziego oraz dodatku za długoletnią pracę przysługujących na zajmowanym stanowisku sędziowskim, do których sędzia zachowuje prawo w czasie delegacji do pełnienia obowiązków lub funkcji poza granicami państwa.

§ 7. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, tryb, wysokość i szczegółowe warunki przyznawania i wypłaty należności, o których mowa w § 2, limity, do wysokości których podlegają zwrotowi koszty zamieszkania, oraz walutę, w której należności takie są wypłacane, uwzględniając zakres ich przyznawania zależnie od miejsca pełnienia obowiązków i powierzonej sędziemu funkcji, a także potrzebę zapewnienia warunków do prawidłowego ich wykonywania oraz konieczność pokrycia zwiększonych kosztów związanych z wykonywaniem tych obowiązków lub funkcji poza granicami państwa oraz z sytuacjami szczególnymi, w tym zdarzeniami losowymi.

Art. 79. Sędzia nie może, powołując się na zasadę niezawisłości sędziowskiej, uchylić się od wykonania poleceń w zakresie czynności administracyjnych, jeżeli z mocy przepisów ustawy należą do obowiązków sędziowskich, a także poleceń dotyczących sprawności postępowania sądowego; może jednak domagać się wydania polecenia na piśmie.

Art. 80. § 1. Sędzia nie może być zatrzymany ani pociągnięty do odpowiedzialności karnej bez zezwolenia właściwego sądu dyscyplinarnego. Nie dotyczy to zatrzymania w razie ujęcia sędziego na gorącym uczynku przestępstwa, jeżeli zatrzymanie jest niezbędne do zapewnienia prawidłowego toku postępowania. Do czasu wydania uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej wolno podejmować tylko czynności niecierpiące zwłoki.

§ 2. O zatrzymaniu sędziego niezwłocznie powiadamia się prezesa sądu apelacyjnego właściwego ze względu na miejsce zatrzymania. Może on nakazać natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego sędziego. O fakcie zatrzymania sędziego prezes sądu apelacyjnego niezwłocznie zawiadamia Krajową Radę Sądownictwa, Ministra Sprawiedliwości i Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

§ 2a. Wniosek o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli nie pochodzi od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego będącego pełnomocnikiem.

§ 2b. Jeżeli wniosek o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej nie odpowiada warunkom formalnym pisma procesowego określonym w Kodeksie postępowania karnego lub jest oczywiście bezzasadny, prezes sądu dyscyplinarnego odmawia jego przyjęcia.[42)] Na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku przysługuje zażalenie do sądu dyscyplinarnego właściwego do rozpoznania wniosku.

§ 2c. Sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. Uchwała zawiera rozstrzygnięcie w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej wraz z uzasadnieniem.

§ 2d. Sąd dyscyplinarny rozpoznaje wniosek o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej w terminie czternastu dni od dnia jego wpłynięcia do sądu dyscyplinarnego, z zastrzeżeniem *art. 80a § 1*.

§ 2e. Przed wydaniem uchwały sąd dyscyplinarny wysłuchuje rzecznika dyscyplinarnego, a także sędziego, przedstawiciela organu lub osobę, którzy wnieśli o zezwolenie, jeżeli się stawią. Ich niestawiennictwo nie wstrzymuje rozpoznania wniosku.

§ 2f. Sędzia, którego dotyczy postępowanie, ma prawo wglądu do dokumentów, które zostały załączone do wniosku. Jednak prokurator, kierując wniosek do sądu dyscyplinarnego, może zastrzec, że dokumenty te lub ich część nie mogą być sędziemu udostępnione z uwagi na dobro postępowania przygotowawczego.

§ 2g. Jeżeli prokurator złożył zastrzeżenie, o którym mowa w § 2f, przewodniczący sądu dyscyplinarnego niezwłocznie kieruje sprawę na posiedzenie. Sąd dyscyplinarny może odmówić sędziemu wglądu do dokumentów dołączonych do wniosku.

§ 2h.[43)] Jeżeli prokurator składając wniosek o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej wnosi jednocześnie o zezwolenie na tymczasowe aresztowanie sędziego, uchwała zezwalająca na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej obejmuje również zezwolenie na zatrzymanie sędziego i zastosowanie tymczasowego aresztowania, chyba że sąd dyscyplinarny postanowi inaczej.

§ 3. (uchylony)

§ 4. Orzekając w sprawie, o której mowa w § 1, sąd dyscyplinarny może poprzestać na oświadczeniu sędziego, że wnosi o wydanie uchwały o zezwoleniu na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej.

Art. 80a. (utracił moc)[44)]

Art. 80b. (utracił moc)[44)]

Art. 80c. (utracił moc)[44)]

Art. 80d. (utracił moc)[44)]

Art. 81. Za wykroczenia sędzia odpowiada wyłącznie dyscyplinarnie.

Rozdział 2

Prawa i obowiązki sędziów

Art. 82. § 1. Sędzia jest obowiązany postępować zgodnie ze ślubowaniem sędziowskim.

§ 2. Sędzia powinien w służbie i poza służbą strzec powagi stanowiska sędziego i unikać wszystkiego, co mogłoby przynieść ujmę godności sędziego lub osłabiać zaufanie do jego bezstronności.

§ 3. (uchylony)

---

42) Utraciło moc z dniem 3 listopada 2010 r. zdanie pierwsze rozumiane w ten sposób, że „oczywista bezzasadność wniosku o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej" obejmuje także zagadnienie wymagające zasadniczej wykładni ustawy, na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 października 2010 r. sygn. akt K 10/08 (Dz. U. Nr 205, poz. 1364).

43) Utracił moc z dniem 22 stycznia 2009 r. w zakresie, w jakim ustanawia domniemanie, że uchwała zezwalająca na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej obejmuje również zezwolenie na zatrzymanie sędziego i zastosowanie tymczasowego aresztowania, na podstawie wyroku, o którym mowa w odnośniku 41.

44) Z dniem 11 grudnia 2007 r. na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 listopada 2007 r. sygn. akt K 39/07 (Dz. U. Nr 230, poz. 1698).

Art. 82a. § 1. Sędzia jest obowiązany stale podnosić kwalifikacje zawodowe.

§ 2. Po objęciu pierwszego stanowiska sędziowskiego sędzia odbywa trzymiesięczne szkolenie z zakresu metodyki pracy sędziego, organizowane przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury. Z obowiązku tego jest zwolniony sędzia, który ukończył aplikację sędziowską.

§ 3. Sędzia jest obowiązany uczestniczyć, w miarę możliwości corocznie, w szkoleniu i doskonaleniu zawodowym organizowanym przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury lub innych formach doskonalenia zawodowego, w celu uzupełnienia specjalistycznej wiedzy i umiejętności zawodowych.

§ 4. Prezes sądu apelacyjnego, nie później niż do końca października każdego roku, przekazuje Dyrektorowi Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury informację o potrzebach szkoleniowych sędziów sądów działających na obszarze apelacji.

Art. 82b. Sędziemu, za jego zgodą, może zostać powierzony obowiązek sprawowania patronatu nad przebiegiem praktyk i staży aplikantów w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.

Art. 83. Czas pracy sędziego jest określony wymiarem jego zadań.

Art. 84. § 1. Sędzia na rozprawie i posiedzeniu z udziałem stron, odbywającym się w budynku sądu, używa stroju urzędowego. Strojem urzędowym sędziego jest toga, a sędziego przewodniczącego na rozprawie lub posiedzeniu – także nakładany na kołnierz togi łańcuch z wizerunkiem orła. Jeżeli w posiedzeniu uczestniczy małoletni sędzia może zaniechać używania stroju urzędowego.

§ 2. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, wzór stroju urzędowego sędziów, uwzględniając uroczysty charakter stroju, odpowiedni dla powagi sądu i utrwalonej tradycji.

§ 3. Sędzia otrzymuje legitymację służbową, wymieniającą zajmowane przez niego stanowisko i miejsce służbowe. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze zarządzenia, wzór legitymacji służbowej sędziego.

Art. 85. § 1. Sędzia jest obowiązany zachować w tajemnicy okoliczności sprawy, o których powziął wiadomość ze względu na swój urząd, poza jawną rozprawą sądową.

§ 2. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa także po ustaniu stosunku służbowego.

§ 3. Obowiązek zachowania tajemnicy ustaje, gdy sędzia składa zeznania jako świadek przed sądem, chyba że ujawnienie tajemnicy zagraża dobru państwa albo takiemu ważnemu interesowi prywatnemu, który nie jest sprzeczny z celami wymiaru sprawiedliwości. W tych przypadkach od obowiązku zachowania tajemnicy może zwolnić sędziego Minister Sprawiedliwości.

§ 4. Wobec osoby pełniącej urząd na stanowisku sędziego postępowania sprawdzającego przewidzianego w ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228 oraz z 2015 r. poz. 21) nie przeprowadza się. Przed przystąpieniem do pełnienia obowiązków sędzia zapoznaje się z przepisami o ochronie informacji niejawnych i składa oświadczenie o znajomości tych przepisów. Informacje niejawne mogą być udostępnione sędziemu tylko w zakresie niezbędnym do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim, pełnienia powierzonej funkcji lub wykonywania powierzonych czynności.

Art. 86. § 1. Sędzia nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia, z wyjątkiem zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w łącznym wymiarze nieprzekraczającym pełnego wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach, jeżeli wykonywanie tego zatrudnienia nie przeszkadza w pełnieniu obowiązków sędziego.

§ 2. Sędziemu nie wolno także podejmować innego zajęcia ani sposobu zarobkowania, które przeszkadzałoby w pełnieniu obowiązków sędziego, mogło osłabiać zaufanie do jego bezstronności lub przynieść ujmę godności urzędu sędziego.

§ 3. Sędzia nie może:

1) być członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki prawa handlowego;
2) być członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółdzielni;
3) być członkiem zarządu fundacji prowadzącej działalność gospodarczą;
4) posiadać w spółce prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego;
5) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem bądź pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

§ 4. O zamiarze podjęcia dodatkowego zatrudnienia, o którym mowa w § 1, a także o podjęciu innego zajęcia lub sposobu zarobkowania, sędzia sądu apelacyjnego oraz sędzia sądu okręgowego zawiadamia prezesa właściwego sądu, a prezesi tych sądów – Ministra Sprawiedliwości. Sędzia sądu rejonowego kieruje zawiadomienie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, do prezesa właściwego sądu okręgowego.

§ 5. Prezes właściwego sądu w stosunku do sędziego, a Minister Sprawiedliwości w stosunku do prezesa sądu apelacyjnego i prezesa sądu okręgowego wydaje decyzję o sprzeciwie wobec zamiaru podjęcia zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w szkole wyższej, jeżeli uzna, że będzie ono przeszkadzało w pełnieniu obowiązków sędziego oraz wobec podejmowania lub kontynuowania innego zajęcia, które przeszkadza w pełnieniu obowiązków sędziego, osłabia zaufanie do jego bezstronności lub przynosi ujmę godności urzędu sędziego.

§ 6. Jeżeli prezes sądu sprzeciwił się podjęciu przez sędziego dodatkowego zatrudnienia lub zajęcia, o których mowa w § 4, sprawę, na wniosek sędziego, rozstrzyga kolegium właściwego sądu.

Art. 87. § 1. Sędziowie są obowiązani do złożenia oświadczenia o swoim stanie majątkowym. Oświadczenie o stanie majątkowym dotyczy majątku odrębnego[45)] oraz objętego małżeńską wspólnością majątkową. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności informacje o posiadanych zasobach pieniężnych, nieruchomościach, udziałach i akcjach w spółkach prawa handlowego, a ponadto o nabytym przez sędziego albo jego małżonka od Skarbu Państwa albo innej państwowej lub samorządowej osoby prawnej mieniu, które podlegało zbyciu w drodze przetargu.

§ 1a. Oświadczenie, o którym mowa w § 1, składa się w dwóch egzemplarzach.

§ 2. Oświadczenie, o którym mowa w § 1, sędziowie składają właściwemu terytorialnie prezesowi sądu apelacyjnego.

§ 3. Analizy danych zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w § 1, dokonuje właściwe kolegium sądu apelacyjnego w terminie do końca czerwca każdego roku i przedstawia jej wyniki zgromadzeniu ogólnemu sędziów apelacji.

§ 4. Prezesi sądów apelacyjnych składają oświadczenie, o którym mowa w § 1, Krajowej Radzie Sądownictwa, która dokonuje analizy zawartych w nim danych w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku.

§ 5. Oświadczenie, o którym mowa w § 1, składa się przed objęciem urzędu sędziego, a następnie co roku do dnia 31 marca, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, a także w dniu opuszczenia urzędu.

§ 6. Informacje zawarte w oświadczeniu, o którym mowa w § 1, stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone" określonej w przepisach o ochronie informacji niejawnych, chyba że sędzia, który złożył oświadczenie, wyraził pisemną zgodę na ich ujawnienie. W szczególnie uzasadnionych przypadkach podmiot uprawniony, zgodnie z § 2 lub § 4, do odebrania oświadczenia może je ujawnić pomimo braku zgody składającego oświadczenie.

§ 7. Oświadczenie, o którym mowa w § 1, przechowuje się przez sześć lat.

§ 8. Jeden egzemplarz oświadczenia o stanie majątkowym podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia zgodnie z § 2 lub § 4 przekazuje do urzędu skarbowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania sędziego. Właściwy urząd skarbowy jest uprawniony do analizy danych zawartych w oświadczeniu, w tym również do porównania jego treści z treścią uprzednio złożonych oświadczeń oraz rocznych zeznań podatkowych (PIT). Jeżeli wynik analizy budzi uzasadnione wątpliwości co do legalności pochodzenia majątku ujawnionego w oświadczeniu, urząd skarbowy kieruje sprawę do właściwego postępowania, prowadzonego na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 88. Do złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 87 § 1, stosuje się odpowiednio formularz określony przepisami o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

Art. 89. § 1. Żądania, wystąpienia i zażalenia w sprawach związanych z pełnionym urzędem sędzia może wnosić tylko w drodze służbowej. W takich sprawach sędzia nie może zwracać się do instytucji i osób postronnych ani podawać tych spraw do wiadomości publicznej.

§ 2. W sprawach o roszczenia ze stosunku służbowego sędziemu przysługuje droga sądowa.

Art. 90. Sędzia sądu rejonowego i sędzia sądu okręgowego jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić prezesa sądu okręgowego, sędzia sądu apelacyjnego i prezes sądu okręgowego – prezesa sądu apelacyjnego, a prezes sądu apelacyjnego – Ministra Sprawiedliwości o toczącej się sprawie sądowej, w której występuje jako strona lub uczestnik postępowania.

[45)] Obecnie: rozumianego jako majątek osobisty na podstawie art. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1691), która weszła w życie z dniem 20 stycznia 2005 r.

Art. 91. § 1. Wysokość wynagrodzenia sędziów, zajmujących równorzędne stanowiska sędziowskie, różnicuje staż pracy lub pełnione funkcje.

§ 1a. (uchylony)

§ 1b. (uchylony)

§ 1c. Podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego w danym roku stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z zastrzeżeniem § 1d.

§ 1d. Jeżeli przeciętne wynagrodzenie, o którym mowa w § 1c, jest niższe od przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za drugi kwartał roku poprzedzającego – przyjmuje się podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego w dotychczasowej wysokości.

§ 2. Wynagrodzenie zasadnicze sędziego określa się w stawkach, których wysokość ustala się z zastosowaniem mnożników podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego, o której mowa w § 1c. Stawki wynagrodzenia zasadniczego na poszczególnych stanowiskach sędziowskich oraz mnożniki, służące do ustalenia wysokości wynagrodzenia zasadniczego sędziów w poszczególnych stawkach, określa załącznik do ustawy.

§ 2a. (uchylony)

§ 3. (uchylony)

§ 4. (uchylony)

§ 4a. (uchylony)

§ 5. (uchylony)

§ 6. W związku z pełnioną funkcją sędziemu przysługuje dodatek funkcyjny.

§ 7. Wynagrodzenie sędziów różnicuje ponadto dodatek za długoletnią pracę, wynoszący, począwszy od szóstego roku pracy, 5% wynagrodzenia zasadniczego i wzrastający po każdym roku o 1%, aż do osiągnięcia 20% wynagrodzenia zasadniczego.

§ 8. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, funkcje z tytułu których przysługują sędziom dodatki funkcyjne oraz sposób ustalania tych dodatków, biorąc pod uwagę rodzaj funkcji, wielkość jednostki organizacyjnej oraz zakres obowiązków.

§ 9. Od wynagrodzenia sędziów nie odprowadza się składek na ubezpieczenie społeczne.

§ 10. W razie rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku służbowego sędziego w sposób, o którym mowa w art. 68, od wynagrodzenia wypłaconego sędziemu w okresie służby, od którego nie odprowadzano składki na ubezpieczenie społeczne, przekazuje się składkę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przewidzianą za ten okres w przepisach o ubezpieczeniu społecznym.

§ 11. Składka na ubezpieczenie społeczne, o której mowa w § 10, podlega waloryzacji:

1) za okres do 31 grudnia 1998 r. wskaźnikiem wzrostu płac wynikającym ze wzrostu prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, określanego corocznie w ustawie budżetowej, które stanowiło podstawę do ustalania środków i limitów na wynagrodzenia sędziów;

2) za okres od 1 stycznia 1999 r. wskaźnikiem waloryzacji składek określonym na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 12. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie § 11 pkt 2, stosuje się odpowiednio art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121).

§ 13. Składki, o której mowa w § 10, nie przekazuje się, jeżeli sędzia zrzekł się urzędu w związku z powołaniem na stanowisko prokuratorskie. Jeżeli stosunek służbowy prokuratora ulega następnie rozwiązaniu lub wygaśnięciu w sposób, o którym mowa w art. 16 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, składkę należną za okres służby na stanowisku sędziowskim przekazuje się na zasadach określonych w § 10–12.

Art. 91a. § 1. Sędziemu obejmującemu stanowisko w sądzie rejonowym przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w stawce pierwszej. Sędziemu obejmującemu stanowisko w sądzie okręgowym przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w stawce czwartej, a jeżeli na niższym stanowisku otrzymywał już wynagrodzenie w stawce czwartej albo piątej – przysługuje mu wynagrodzenie zasadnicze w stawce, odpowiednio, piątej albo szóstej. Sędziemu obejmującemu stanowisko w sądzie apelacyjnym przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w stawce siódmej, a jeżeli na niższym stanowisku otrzymy-

wał już wynagrodzenie w stawce siódmej albo ósmej – przysługuje mu wynagrodzenie zasadnicze w stawce, odpowiednio, ósmej albo dziewiątej.

§ 2. Jeżeli przed objęciem stanowiska sędziowskiego sędzia zajmował inne, odpowiednio równorzędne, stanowisko sędziowskie lub prokuratorskie, na obejmowanym stanowisku przysługuje mu wynagrodzenie zasadnicze w stawce nie niższej od stawki, w której przysługiwało mu na stanowisku zajmowanym poprzednio.

§ 3. Wynagrodzenie zasadnicze sędziego określa się w stawce bezpośrednio wyższej po upływie kolejnych pięciu lat pracy na danym stanowisku sędziowskim.

§ 4. Do okresu pracy na stanowisku sędziego sądu rejonowego dolicza się okres powierzenia pełnienia czynności sędziowskich na stanowisku asesora sądowego.

§ 5. Sędziemu, któremu z chwilą objęcia stanowiska w sądzie okręgowym przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce czwartej albo piątej, a także sędziemu, któremu z chwilą objęcia stanowiska w sądzie apelacyjnym przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce siódmej albo ósmej, do okresu pracy niezbędnego do uzyskania wynagrodzenia w stawce bezpośrednio wyższej zalicza się okres pracy na stanowisku bezpośrednio niższym, w którym sędziemu przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w stawce, odpowiednio, trzeciej albo czwartej, szóstej albo siódmej.

§ 6. Okres pracy, o którym mowa w § 3, ulega wydłużeniu o trzy lata w razie ukarania sędziego w tym czasie karą dyscyplinarną, dwukrotnego wytknięcia uchybienia, o którym mowa w art. 40, lub dwukrotnego zwrócenia uwagi w trybie określonym w art. 37 § 4.

Art. 92. § 1. Sędziemu przysługuje corocznie urlop dodatkowy w wymiarze:

1) sześciu dni roboczych – po dziesięciu latach pracy;

2) dwunastu dni roboczych – po piętnastu latach pracy.

§ 2. Do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu dodatkowego, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia w sądzie lub prokuraturze na stanowiskach: asesorów, sędziów i prokuratorów, w Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa na stanowiskach: prezesa, wiceprezesa, starszego radcy lub radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, a także okresy wykonywania zawodu adwokata, radcy prawnego lub zajmowania samodzielnego stanowiska w organach władzy publicznej, z którym związana była praktyka prawnicza, oraz inne okresy zatrudnienia, jeżeli z tego tytułu przysługiwał zwiększony wymiar urlopu.

§ 3. Sędziemu przysługuje gratyfikacja jubileuszowa w wysokości:

1) po dwudziestu latach pracy – 100% wynagrodzenia miesięcznego;

2) po dwudziestu pięciu latach pracy – 150% wynagrodzenia miesięcznego;

3) po trzydziestu latach pracy – 200% wynagrodzenia miesięcznego;

4) po trzydziestu pięciu latach pracy – 250% wynagrodzenia miesięcznego;

5) po czterdziestu latach pracy – 350% wynagrodzenia miesięcznego;

6) po czterdziestu pięciu latach pracy – 400% wynagrodzenia miesięcznego.

§ 4. Do okresu pracy uprawniającego do gratyfikacji jubileuszowej wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

§ 5. Gratyfikację jubileuszową wypłaca się niezwłocznie po nabyciu przez sędziego prawa do gratyfikacji, a jeżeli w aktach osobowych sędziego brak jest dokumentów potwierdzających upływ okresów, o których mowa w § 4 – niezwłocznie po wykazaniu przez sędziego nabycia prawa do gratyfikacji; podstawę ustalenia wysokości gratyfikacji jubileuszowej stanowi wynagrodzenie przysługujące sędziemu w dniu nabycia prawa do gratyfikacji, obliczone według przepisów dotyczących obliczania ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy. Przy ustalaniu wysokości gratyfikacji jubileuszowej uwzględnia się obniżenie wysokości wynagrodzenia, o którym mowa w art. 129 § 3.

Art. 93. § 1. Sędziemu można udzielić płatnego urlopu dla poratowania zdrowia.

§ 2. Urlop dla poratowania zdrowia nie może przekraczać sześciu miesięcy i nie może być udzielony, jeżeli sędzia nie pełnił służby przez okres roku z powodu choroby.

§ 3. Urlopu dla poratowania zdrowia udziela Minister Sprawiedliwości.

Art. 94. § 1.[46)] W okresie nieobecności w pracy z powodu choroby sędzia otrzymuje 80% wynagrodzenia, nie dłużej jednak niż przez okres roku.

§ 1a.[47)] Jeżeli nieobecność sędziego w pracy nastąpiła z powodu:

1) wypadku przy pracy albo w drodze do pracy lub z pracy,

2) choroby przypadającej w okresie ciąży,

3) choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego,

4) choroby spowodowanej przez inną osobę w wyniku popełnienia przez nią umyślnego czynu zabronionego, w związku z wykonywaniem czynności sędziego, stwierdzonego orzeczeniem wydanym przez uprawniony organ,

5) poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów

– sędzia zachowuje prawo do 100% wynagrodzenia.

§ 1b.[47)] W razie ujawnienia u sędziego choroby, co do której zachodzi podejrzenie, że powstała w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego, prezes danego sądu kieruje sędziego do lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z urzędu lub na wniosek sędziego. Od orzeczenia lekarza orzecznika sędziemu przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia.

§ 1c.[47)] Za chorobę powstałą w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego uznaje się chorobę spowodowaną działaniem czynników szkodliwych występujących w miejscu wykonywania czynności sędziego.

§ 1d.[47)] Koszty badania i wydania orzeczenia przez lekarza orzecznika oraz komisję lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pokrywa Skarb Państwa ze środków pozostających w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.

§ 2. W razie niemożności wykonywania pracy z innych przyczyn, uprawniających do uzyskania świadczeń, określonych w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, sędziemu przysługuje wynagrodzenie w wysokości świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, przez okres przewidziany w tych przepisach.

§ 2a.[48)] Okres nieobecności w pracy z powodu choroby oraz niemożności wykonywania pracy, o której mowa w § 2, stwierdza zaświadczenie lekarskie wystawiane zgodnie z przepisami art. 55 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 159), z tym że w przypadku:

1) poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz niezdolności do pracy wskutek poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów – zaświadczenie wystawione przez lekarza na zwykłym druku, zgodnie z art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa;

2) o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa – decyzja wydana przez właściwy organ albo uprawniony podmiot na podstawie przepisów o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi;

3) urlopu macierzyńskiego – zaświadczenie lekarskie wystawione na zwykłym druku, określające przewidywaną datę porodu – za okres przed porodem, odpis skrócony aktu urodzenia dziecka lub jego kopia – za okres po porodzie;

4) konieczności osobistego sprawowania przez sędziego opieki nad dzieckiem w wieku do ukończenia przez nie 8 lat z powodu nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, przedszkola lub szkoły, do których dziecko uczęszcza – oświadczenie sędziego.

§ 2b.[48)] Sędzia jest obowiązany dostarczyć prezesowi sądu zaświadczenie lekarskie, decyzję, odpis skrócony aktu urodzenia dziecka lub jego kopię w terminie siedmiu dni od dnia ich otrzymania.

§ 2c.[48)] Sędzia jest obowiązany złożyć prezesowi sądu oświadczenie o wystąpieniu okoliczności, o których mowa w § 2a pkt 4, w terminie siedmiu dni od dnia ich zaistnienia.

[46)] W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o prokuraturze, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ustawy o Sądzie Najwyższym (Dz. U. poz. 504), która weszła w życie z dniem 1 czerwca 2014 r.

[47)] Dodany przez art. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 46.

[48)] Dodany przez art. 2 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 46.

§ 2d.[48)] W przypadku niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w § 2b i 2c, nieobecność uznaje się za nieusprawiedliwioną, chyba że niedostarczenie zaświadczenia, decyzji, odpisu skróconego aktu urodzenia dziecka lub jego kopii lub niezłożenie oświadczenia nastąpiło z przyczyn niezależnych od sędziego.

§ 3. Za inną usprawiedliwioną nieobecność w pracy sędziemu przysługuje wynagrodzenie.

§ 4. W przypadkach, w których pracownikom podlegającym ubezpieczeniu społecznemu przysługują zasiłki niezależnie od prawa do wynagrodzenia, sędziemu przysługuje świadczenie pieniężne w wysokości zasiłku z ubezpieczenia społecznego.

Art. 94a. § 1. Sędziemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie.

§ 2. Członkom rodziny sędziego, który zmarł wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Odszkodowanie to przysługuje również w razie śmierci w następstwie wypadku przy pracy lub choroby zawodowej sędziego w stanie spoczynku, który zmarł uznany za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków sędziego wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

§ 3. Jednorazowe odszkodowanie i jego zwiększenie, a także jednorazowe odszkodowanie dla członków rodziny sędziego lub sędziego w stanie spoczynku, ustala się na zasadach i w wysokości określonej w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322, z późn. zm.[49)]).

§ 4. Odszkodowanie przewidziane w niniejszym artykule przysługuje niezależnie od innych świadczeń określonych w ustawie.

§ 5. Skarb Państwa pokrywa koszty skutków wypadków przy pracy lub chorób zawodowych, związane ze świadczeniami zdrowotnymi z zakresu stomatologii i szczepień ochronnych, na które sędzia został skierowany przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na wniosek lekarza prowadzącego, a nierefundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia na podstawie odrębnych przepisów. Skarb Państwa pokrywa także koszty przedmiotów ortopedycznych w wysokości udziału własnego ubezpieczonego, określonego w przepisach o ubezpieczeniu zdrowotnym.

Art. 94b. § 1. Oceny uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową, a także ustalenia związku śmierci sędziego lub sędziego w stanie spoczynku z takim wypadkiem lub chorobą dokonuje, w formie orzeczenia, lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Koszty badania i wydania orzeczenia pokrywa Skarb Państwa ze środków pozostających w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.

§ 2. Orzeczenie, o którym mowa w § 1, lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych doręcza zainteresowanemu sędziemu albo członkom rodziny zmarłego sędziego, albo zmarłego sędziego w stanie spoczynku oraz prezesowi sądu apelacyjnego właściwemu do wydania decyzji, o której mowa w § 4, lub Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 3. Jednorazowe odszkodowanie przyznaje się na wniosek sędziego, a w razie śmierci sędziego lub sędziego w stanie spoczynku – na wniosek uprawnionych członków jego rodziny. Z wnioskiem o przyznanie świadczenia może również wystąpić kolegium właściwego sądu.

§ 4. Jednorazowe odszkodowanie przyznaje lub odmawia przyznania oraz ustala jego wysokość, w drodze decyzji, a także świadczenie to wypłaca:

1) prezes właściwego sądu apelacyjnego – z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej sędziego sądu rejonowego, okręgowego i apelacyjnego;

2) Minister Sprawiedliwości – z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej prezesa sądu apelacyjnego oraz sędziego delegowanego do wykonywania czynności w Ministerstwie Sprawiedliwości.

§ 5. Decyzję, o której mowa w § 4, prezes sądu apelacyjnego lub Minister Sprawiedliwości wydaje w ciągu 14 dni od dnia:

1) otrzymania orzeczenia lekarza orzecznika;

2) wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

§ 6. Jednorazowe odszkodowanie wypłaca się z urzędu w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji, o której mowa w § 4.

[49)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 257, poz. 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 122, poz. 696 i Nr 138, poz. 808 oraz z 2012 r. poz. 637.

§ 7. Od decyzji, o której mowa w § 4, sędziemu lub uprawnionym członkom rodziny sędziego lub sędziego w stanie spoczynku, przysługuje odwołanie do sądu okręgowego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Do postępowania w tych sprawach stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

§ 8. W zakresie nieuregulowanym ustawą, do wypadków przy pracy i chorób zawodowych sędziego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące pracowników określone w ustawie, o której mowa w art. 94a § 3.

Art. 94c. § 1. Prezes sądu, oraz na jego wniosek Zakład Ubezpieczeń Społecznych, są uprawnieni do kontrolowania prawidłowości wykorzystywania przez sędziego zwolnienia lekarskiego od pracy z powodu choroby zgodnie z jego celem.

§ 2. Na wniosek prezesa sądu Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do kontrolowania prawidłowości i zasadności udzielenia sędziom zwolnienia lekarskiego od pracy z powodu choroby.

§ 3. Sędzia wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową, w tym w sposób określony w art. 86 § 1 i 2, lub wykorzystujący zwolnienie lekarskie od pracy z powodu choroby niezgodnie z jego celem traci prawo do wynagrodzenia za cały okres tego zwolnienia.

§ 4. Sędzia traci prawo do wynagrodzenia w razie odmowy poddania się badaniom kontrolnym lub w razie niedostarczenia dokumentacji medycznej lekarzowi orzecznikowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od dnia następującego po upływie wyznaczonego terminu badania lub po upływie wyznaczonego terminu dostarczenia dokumentacji medycznej. Utratę wynagrodzenia stwierdza prezes sądu.

§ 5. Koszty postępowań kontrolnych pokrywa Skarb Państwa ze środków pozostających w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.

§ 6. W zakresie dotyczącym kontrolowania prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego, kontrolowania prawidłowości zwolnienia lekarskiego, zasad utraty prawa do wynagrodzenia, o których mowa w § 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio przepisy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Art. 95. § 1. Sędzia powinien mieszkać w miejscowości będącej siedzibą sądu, w którym pełni służbę.

§ 2. Prezes sądu okręgowego w stosunku do sędziego sądu rejonowego oraz sędziego sądu okręgowego, prezes sądu apelacyjnego w stosunku do sędziego tego sądu, a Minister Sprawiedliwości w stosunku do prezesa sądu okręgowego i prezesa sądu apelacyjnego, w uzasadnionych przypadkach, może wyrazić zgodę na zamieszkanie sędziego w innej miejscowości.

§ 3. W razie uzyskania zgody, o której mowa w § 2, sędziemu przysługuje zwrot kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania do siedziby sądu, ustalonych na zasadach obowiązujących przy ustalaniu wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju. Zwrot kosztów jednak nie przysługuje, jeżeli zmiana miejsca służbowego nastąpiła w wyniku orzeczenia kary dyscyplinarnej wymienionej w art. 109 § 1 pkt 4 oraz orzeczenia sądu dyscyplinarnego o przeniesieniu sędziego na inne miejsce służbowe ze względu na powagę stanowiska.

Art. 96. § 1. Sędziemu może być przyznana, jako pożyczka, pomoc finansowa na zaspokojenie jego potrzeb mieszkaniowych.

§ 2. Środki na pomoc finansową, o której mowa w § 1, stanowią do 6% rocznego funduszu wynagrodzeń osobowych sędziów.

§ 3. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, sposób planowania i wykorzystywania środków na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów oraz warunki przyznawania pomocy, o której mowa w § 1, z uwzględnieniem zaangażowania środków własnych sędziego, udziału kolegiów sądów w przyznawaniu pomocy oraz zasady racjonalności gospodarowania środkami oraz przy przyjęciu zasady, że w razie rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku służbowego sędziego w sposób, o którym mowa w art. 68, pożyczka podlega zwrotowi wraz z oprocentowaniem w wysokości obowiązującej przy powszechnie dostępnych kredytach bankowych.

Art. 97. § 1. W razie powołania sędziego do niezawodowej służby wojskowej, jego prawa i obowiązki służbowe ulegają zawieszeniu na czas trwania służby. Sędzia zachowuje jednak swoje stanowisko i prawo do wynagrodzenia, a czas służby wojskowej wlicza się do okresu stosunku służbowego na stanowisku sędziego.

§ 2. Inne szczególne uprawnienia związane ze stosunkiem służbowym sędziego powołanego do czynnej służby wojskowej i zwolnionego z tej służby normują przepisy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej lub przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

§ 3. Sędzia powołany do niezawodowej służby wojskowej odbywa ją w organach sądownictwa wojskowego.

Art. 98. § 1. Sędziemu ubiegającemu się o mandat posła albo senatora, albo radnego udziela się urlopu bezpłatnego na czas kampanii wyborczej.

§ 2. Sędzia, który został mianowany, powołany lub wybrany do pełnienia funkcji w organach państwowych, samorządu terytorialnego, w służbie dyplomatycznej, konsularnej lub w organach organizacji międzynarodowych oraz ponadnarodowych działających na podstawie umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, jest obowiązany zrzec się niezwłocznie swojego urzędu, chyba że przechodzi w stan spoczynku.

§ 3. Sędzia, który zrzekł się urzędu z przyczyn określonych w § 2, może powrócić na urząd sędziego i poprzednio zajmowane stanowisko, jeżeli przerwa w pełnieniu obowiązków sędziego nie przekracza dziewięciu lat, chyba że pełnił funkcje sędziowskie lub prokuratorskie w międzynarodowych lub ponadnarodowych organach sądowych.

§ 4. W przypadku przewidzianym w § 3, Krajowa Rada Sądownictwa, z inicjatywy zainteresowanego, przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie byłego sędziego na urząd sędziego, chyba że nie spełnia on warunków wymaganych do powołania na urząd sędziego. Po powołaniu na urząd, sędziemu wyznacza się poprzednio zajmowane stanowisko i miejsce służbowe, niezależnie od liczby stanowisk sędziowskich w danym sądzie.

§ 5. W razie odmowy przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku, o którym mowa w § 4, zainteresowanemu służy skarga do Sądu Najwyższego.

§ 6. Przepisów § 2–5 nie stosuje się do powołania sędziego na stanowisko podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości. W takim przypadku, na okres pełnienia tego stanowiska, sędziego deleguje się do Ministerstwa Sprawiedliwości na zasadach określonych w art. 77 § 1.

Art. 99. Sędzia w stanie spoczynku może używać dotychczasowego tytułu z dodaniem wyrazów „w stanie spoczynku”.

Art. 100. § 1. Sędziemu, który został przeniesiony w stan spoczynku, w razie zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych, przysługuje do czasu osiągnięcia wieku 67 lat albo do osiągnięcia wieku, o którym mowa w art. 69 § 1a, uposażenie w wysokości wynagrodzenia pobieranego na ostatnio zajmowanym stanowisku.

§ 2. Sędziemu przechodzącemu lub przeniesionemu w stan spoczynku z powodu wieku, choroby lub utraty sił przysługuje uposażenie w wysokości 75% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku za wysługę lat, pobieranych na ostatnio zajmowanym stanowisku.

§ 3. Uposażenie, o którym mowa w § 1 i 2, podwyższa się stosownie do zmian wysokości wynagrodzeń zasadniczych sędziów czynnych zawodowo.

§ 4. Sędziemu przechodzącemu w stan spoczynku przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia.

§ 4a. W przypadku, o którym mowa w § 1, sędzia w stanie spoczynku otrzymuje jednorazową odprawę z chwilą osiągnięcia wieku 67 lat albo wieku, o którym mowa w art. 69 § 1a.

§ 4b. Sędziemu, który powrócił na stanowisko poprzednio zajmowane albo stanowisko równorzędne poprzednio zajmowanemu w trybie art. 74 § 1a, w razie przejścia lub przeniesienia w stan spoczynku przysługuje jednorazowa odprawa w kwocie stanowiącej różnicę między wysokością odprawy wyliczonej na dzień przejścia lub przeniesienia w stan spoczynku a wysokością odprawy wypłaconej. W przypadku, o którym mowa w § 1, odprawa przysługuje z chwilą osiągnięcia wieku 67 lat albo wieku, o którym mowa w art. 69 § 1a.

§ 5. Z tytułu pracy na stanowisku sędziego nie przysługuje prawo do emerytury lub renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w art. 91 § 10.

§ 6. W razie zbiegu prawa do uposażenia w stanie spoczynku z prawem do emerytury lub renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się wyłącznie uposażenie, z zastrzeżeniem § 7.

§ 6a. Jeżeli zbieg praw, o którym mowa w § 6, dotyczy sędziego przechodzącego lub przeniesionego w stan spoczynku zgodnie z § 2, który jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, środki zgromadzone na rachunku w tym funduszu otwarty fundusz emerytalny przekazuje za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa.

§ 6b. W razie zbiegu prawa do uposażenia w stanie spoczynku z prawem do uposażenia rodzinnego, na wniosek uprawnionego wypłaca się uposażenie w stanie spoczynku albo uposażenie rodzinne.

§ 7. Jeżeli zbieg praw, o którym mowa w § 6, dotyczy sędziego w stanie spoczynku, który do chwili przejścia w stan spoczynku był zatrudniony na podstawie powołania na stanowisko sędziowskie w niepełnym wymiarze czasu pracy stosownie do art. 62, wypłaca się emeryturę oraz uposażenie, z tym jednak, że wypłatę uposażenia ogranicza się w taki spo-

sób, aby suma emerytury i uposażenia nie przekraczała wysokości całego uposażenia sędziego w stanie spoczynku, jakie by otrzymywał, gdyby nie został powołany w połowie wymiaru czasu pracy.

§ 8. Wynagrodzenie z tytułu pracy na stanowisku sędziego oraz uposażenie przysługujące w stanie spoczynku jest osiąganiem przychodu powodującym zawieszenie prawa do emerytury lub renty albo zmniejszenie tych świadczeń, w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Prezes właściwego sądu i sędzia uprawniony do świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych są obowiązani do powiadamiania organu rentowego o osiąganiu wynagrodzenia albo uposażenia i jego wysokości, na zasadach i w terminach określonych w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 101. § 1. W razie śmierci sędziego jego rodzinie przysługuje odprawa pośmiertna na zasadach przewidzianych w Kodeksie pracy dla rodzin pracowników, z tym że do okresu zatrudnienia, od którego zależy wysokość odprawy, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia na stanowiskach asesora sądowego lub sędziego.

§ 2. W razie śmierci sędziego albo sędziego w stanie spoczynku lub członka jego rodziny, osobie, która pokryła koszty pogrzebu, przysługuje świadczenie pieniężne w wysokości i na zasadach określonych dla zasiłku pogrzebowego z ubezpieczenia społecznego.

§ 3. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio w razie śmierci osoby pobierającej uposażenie rodzinne albo członka rodziny tej osoby.

§ 4. W razie zbiegu prawa do świadczenia, o którym mowa w § 2 i 3, z prawem do zasiłku pogrzebowego z ubezpieczenia społecznego, przysługuje prawo do jednego ze świadczeń, wybranego przez uprawnionego.

Art. 102. § 1. W razie śmierci sędziego albo sędziego w stanie spoczynku, członkom jego rodziny, spełniającym warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej w myśl przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przysługuje uposażenie rodzinne w wysokości:

1) dla jednej osoby uprawnionej – 85%,

2) dla dwóch osób uprawnionych – 90%,

3) dla trzech lub więcej osób uprawnionych – 95%

– podstawy wymiaru.

§ 2. Podstawę wymiaru uposażenia rodzinnego przysługującego rodzinie stanowi:

1) w przypadku rodziny zmarłego sędziego w stanie spoczynku – uposażenie, jakie przysługiwało w chwili śmierci zmarłemu sędziemu w stanie spoczynku, z zastrzeżeniem pkt 2;

2) w przypadku rodziny zmarłego sędziego albo zmarłego sędziego w stanie spoczynku przeniesionego na podstawie art. 100 § 1 – uposażenie, jakie przysługiwałoby mu w chwili śmierci zgodnie z art. 100 § 2.

§ 3. Do uposażenia, o którym mowa w § 1, stosuje się odpowiednio art. 100 § 3.

§ 4. W razie zbiegu prawa do uposażenia rodzinnego z prawem do emerytury lub renty, na wniosek uprawnionego, przysługuje albo uposażenie rodzinne, albo emerytura lub renta.

§ 5. Do uposażenia rodzinnego przysługuje dodatek dla sierot zupełnych w wysokości i na zasadach określonych w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 103. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb ustalania i wypłacania uposażeń oraz uposażeń rodzinnych sędziom w stanie spoczynku i członkom ich rodzin oraz terminy przekazania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, o których mowa w art. 91 § 10 i 11, mając na względzie w szczególności konieczność zapewnienia osobom uprawnionym ciągłości źródeł utrzymania oraz udogodnień w odbiorze uposażeń i uposażeń rodzinnych.

Art. 104. § 1. Sędzia w stanie spoczynku jest obowiązany dochować godności sędziego.

§ 2. Za uchybienie godności sędziego po przejściu w stan spoczynku oraz uchybienie godności urzędu sędziego w okresie pełnienia służby sędzia w stanie spoczynku odpowiada dyscyplinarnie.

§ 3. Do odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów w stanie spoczynku stosuje się odpowiednio przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów, z tym że zamiast kar przewidzianych dla sędziów sąd dyscyplinarny orzeka kary:

1) upomnienia;

2) nagany;

3) zawieszenia podwyższenia uposażenia, o którym mowa w art. 100 § 3, na okres od roku do trzech lat;

4) pozbawienia prawa do stanu spoczynku wraz z prawem do uposażenia.

§ 4. Skazanie sędziego w stanie spoczynku prawomocnym wyrokiem sądu na pozbawienie praw publicznych za przestępstwo popełnione po przejściu w stan spoczynku, jak również przed przejściem w stan spoczynku, lub prawomocne orzeczenie kary wydalenia ze służby, za przewinienie popełnione, w tym przed przejściem w stan spoczynku, powoduje utratę uprawnień do stanu spoczynku i uposażenia sędziego oraz uposażenia rodzinnego członków jego rodziny.

§ 5. W razie orzeczenia kary wymienionej w § 3 pkt 4, lub w przypadkach przewidzianych w § 4, sędzia pozbawiony prawa do stanu spoczynku i uposażenia albo członek jego rodziny pozbawiony prawa do uposażenia rodzinnego nabywa prawo do emerytury lub renty, jeżeli spełnia warunki określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym.

Art. 105. § 1. Do sędziów w stanie spoczynku stosuje się odpowiednio przepisy art. 84 § 3 i art. 86. Do sędziów w stanie spoczynku, którym powierzono pełnienie funkcji wizytatora, stosuje się odpowiednio także przepisy art. 77 § 1, 6–6b i 8, art. 79, art. 82–83, art. 85, art. 87–90 oraz art. 94a i 94b.

§ 2. Sędziemu, który przeszedł w stan spoczynku w trybie art. 69 § 1 i 2, oraz sędziemu przeniesionemu w stan spoczynku w razie zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych można powierzyć, za jego zgodą, pełnienie funkcji wizytatora w Ministerstwie Sprawiedliwości lub sądzie. W takim przypadku sędziemu w stanie spoczynku przysługuje dodatek funkcyjny w wysokości przewidzianej dla sędziego wizytatora. Do powierzenia funkcji wizytatora w sądzie stosuje się odpowiednio przepisy art. 37d § 1 i 2. Pełnienie funkcji wizytatora w Ministerstwie Sprawiedliwości powierza Minister Sprawiedliwości, na czas określony, nie dłuższy niż dwa lata, albo na czas nieokreślony.

§ 3. Powierzenie sędziemu w stanie spoczynku funkcji wizytatora oraz zgoda na pełnienie tej funkcji przez sędziego w stanie spoczynku mogą zostać cofnięte, z zachowaniem miesięcznego uprzedzenia.

§ 4. Możliwość pełnienia funkcji wizytatora jest wyłączona w przypadku ubiegania się przez sędziego w stanie spoczynku o mandat posła, senatora albo radnego bądź pełnienia przez niego funkcji, o których mowa w art. 98 § 2.

Art. 106. W razie utraty uprawnień do stanu spoczynku i uposażenia w przypadkach, o których mowa w art. 104 § 5, stosuje się odpowiednio przepisy art. 91 § 10 i 11.

Rozdział 2a

System oceny pracy i planowania rozwoju zawodowego sędziego

Art. 106a. § 1. Efektywność pracy oraz kompetencje zawodowe sędziego w zakresie metodyki pracy i kultury urzędowania, jak również specjalizacji w rozpoznawaniu poszczególnych rodzajów spraw oraz pełnieniu poszczególnych funkcji, podlegają ocenie (ocena pracy sędziego).

§ 2. Oceny pracy sędziego dokonuje się z punktu widzenia:

1) sprawności i efektywności podejmowanych czynności i organizowania pracy przy rozpoznawaniu spraw lub wykonywaniu innych powierzonych zadań bądź funkcji;

2) kultury urzędowania, obejmującej kulturę osobistą i kulturę organizacji pracy, oraz poszanowania praw stron lub uczestników postępowania przy rozpoznawaniu spraw lub wykonywaniu innych powierzonych zadań bądź funkcji;

3) sposobu formułowania wypowiedzi przy wydawaniu i uzasadnianiu orzeczeń;

4) procesu doskonalenia zawodowego.

§ 3. Zakres oceny pracy sędziego nie może wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie są niezawiśli.

§ 4. Przy dokonywaniu oceny pracy sędziego uwzględnia się rodzaj i stopień zawiłości przydzielonych sędziemu spraw lub powierzonych zadań bądź funkcji, obciążenie pracą oraz warunki pracy w całym okresie objętym oceną.

Art. 106b. Ocenę pracy sędziego przeprowadza się w ramach wizytacji wydziału sądu, o której mowa w art. 37c.

Art. 106c. § 1. Prezes sądu zapoznaje sędziego z oceną jego pracy, w tym w szczególności z jej wynikami i ich podsumowaniem, opracowując na tej podstawie indywidualny plan rozwoju zawodowego sędziego.

§ 2. Indywidualny plan rozwoju zawodowego sędziego sporządza się na okres nie krótszy niż cztery lata.

§ 3. Sędzia, w terminie dwóch tygodni od zapoznania się z oceną pracy, ma prawo zgłosić pisemne uwagi wraz z uzasadnieniem. Uwagi rozpatruje i dokonuje ostatecznego podsumowania wyników oceny pracy sędziego prezes sądu przełożonego, a w przypadku sędziego sądu apelacyjnego – prezes innego sądu apelacyjnego.

§ 4. Prezes sądu zapoznaje sędziego z ostatecznym podsumowaniem wyników oceny jego pracy i w razie potrzeby dokonuje na tej podstawie zmiany indywidualnego planu rozwoju zawodowego sędziego w niezbędnym zakresie.

§ 5. W przypadku sędziego pełniącego funkcję prezesa sądu czynności, o których mowa w § 1 i 4, dokonuje prezes sądu przełożonego. Uwagi, o których mowa w § 3, rozpatruje i dokonuje ostatecznego podsumowania wyników oceny pracy sędziego pełniącego funkcję:

1) prezesa sądu rejonowego – prezes przełożonego sądu apelacyjnego;

2) prezesa sądu okręgowego – prezes innego sądu apelacyjnego.

Art. 106d. § 1. Prezes sądu, a w przypadku prezesa sądu – prezes sądu przełożonego, podejmuje działania w celu umożliwienia realizacji indywidualnego planu rozwoju sędziego.

§ 2. Sędzia ma obowiązek uczestniczyć w opracowaniu i realizacji własnego indywidualnego planu rozwoju zawodowego.

Art. 106e.[50)] Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia:

1) wzór arkusza oceny pracy sędziego, w tym podsumowania jej wyników, mając na względzie konieczność sprawnego i rzetelnego dokonania oceny oraz dostosowania metodyki jej przeprowadzania do zakresu analizy pracy sędziego;

2) wzór arkusza indywidualnego planu rozwoju zawodowego sędziego, mając na uwadze konieczność uwzględniania w takim planie indywidualnych predyspozycji sędziego, a także potrzeb wymiaru sprawiedliwości w zakresie stałego podnoszenia jakości wykonywania przez sędziów powierzonych im obowiązków.

Art. 106f. Informacje dotyczące oceny pracy, opracowania i realizacji indywidualnego planu rozwoju zawodowego sędziego stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone", określonej w przepisach o ochronie informacji niejawnych, chyba że sędzia, którego dotyczą, wyraził pisemną zgodę na ich ujawnienie.

Art. 106g. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do sędziego pełniącego funkcję prezesa sądu apelacyjnego – przez czas trwania kadencji.

Rozdział 3

Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów

Art. 107. § 1. Za przewinienia służbowe, w tym za oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa i uchybienia godności urzędu (przewinienia dyscyplinarne), sędzia odpowiada dyscyplinarnie.

§ 2. Sędzia odpowiada dyscyplinarnie także za swoje postępowanie przed objęciem stanowiska, jeżeli przez nie uchybił obowiązkowi piastowanego wówczas urzędu państwowego lub okazał się niegodnym urzędu sędziego.

Art. 108. § 1. Po upływie trzech lat od chwili czynu nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego.

§ 2. W razie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przed upływem terminu, o którym mowa w § 1, przedawnienie dyscyplinarne następuje z upływem pięciu lat od chwili czynu. Jeżeli jednak przed upływem terminu, o którym mowa w § 1, sprawa nie została prawomocnie zakończona, sąd dyscyplinarny orzeka o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego, umarzając postępowanie w zakresie wymierzenia kary dyscyplinarnej.

§ 3. W zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej za wykroczenie przedawnienie dyscyplinarne następuje jednocześnie z przedawnieniem przewidzianym dla wykroczeń.

§ 4. Jeżeli jednak przewinienie dyscyplinarne zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach Kodeksu karnego.

Art. 109. § 1. Karami dyscyplinarnymi są:

1) upomnienie;

2) nagana;

3) usunięcie z zajmowanej funkcji;

50) W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 24.

4) przeniesienie na inne miejsce służbowe;

5) złożenie sędziego z urzędu.

§ 2. Sąd może podać prawomocne orzeczenie dyscyplinarne do wiadomości publicznej.

§ 3. Wymierzenie kary określonej w § 1 pkt 3 lub 4 pociąga za sobą pozbawienie możliwości awansowania na wyższe stanowisko sędziowskie przez okres pięciu lat, niemożność udziału w tym okresie w kolegium sądu, orzekania w sądzie dyscyplinarnym oraz uzyskania utraconej funkcji.

§ 4. Wymierzenie kary określonej w § 1 pkt 5 pociąga za sobą utratę możliwości ponownego powołania ukaranego do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim.

§ 5. W przypadku przewinienia dyscyplinarnego lub wykroczenia mniejszej wagi, sąd dyscyplinarny może odstąpić od wymierzenia kary.

Art. 110. § 1. Sądami dyscyplinarnymi w sprawach dyscyplinarnych sędziów są:

1) w pierwszej instancji – sądy apelacyjne;

2) w drugiej instancji – Sąd Najwyższy.

§ 2.[51)] Sądy dyscyplinarne są ponadto właściwe do orzekania w sprawach, o których mowa w art. 37 § 5, art. 75 § 2 pkt 3 oraz w art. 80.

§ 3. Do rozpoznania spraw wymienionych w § 1 i 2 właściwy miejscowo jest sąd dyscyplinarny, w okręgu którego pełni służbę sędzia objęty postępowaniem. Jeżeli jednak sprawa dotyczy sędziego sądu apelacyjnego albo sędziego sądu okręgowego, właściwy jest inny sąd dyscyplinarny wyznaczony, na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

§ 4. Sądy dyscyplinarne orzekają w składzie trzech sędziów. Do orzekania w sądzie dyscyplinarnym są uprawnieni wszyscy sędziowie danego sądu dyscyplinarnego, z wyjątkiem prezesa sądu, wiceprezesów sądu oraz rzecznika dyscyplinarnego.

§ 5. Sąd dyscyplinarny pierwszej instancji może orzekać na sesjach wyjazdowych w sądzie okręgowym, na obszarze właściwości którego obwiniony zajmuje stanowisko sędziego, chyba że sprzeciwia się temu dobro wymiaru sprawiedliwości.

Art. 111. Skład sądu dyscyplinarnego wyznacza się w drodze losowania, z listy wszystkich sędziów danego sądu, z tym że w składzie sądu zasiada przynajmniej jeden sędzia stale orzekający w sprawach karnych. Składowi sądu dyscyplinarnego przewodniczy sędzia stale orzekający w sprawach karnych, najstarszy służbą.

Art. 112. § 1. Uprawnionym oskarżycielem przed sądem dyscyplinarnym, w sprawach sędziów sądów apelacyjnych, a także prezesów oraz wiceprezesów sądów okręgowych, jest rzecznik dyscyplinarny, w sprawach zaś pozostałych sędziów – zastępca rzecznika dyscyplinarnego.

§ 2. Rzecznika dyscyplinarnego wybiera, spośród kandydatów zgłoszonych przez zgromadzenia ogólne sędziów apelacji, Krajowa Rada Sądownictwa. Rzecznik dyscyplinarny działa przy Krajowej Radzie Sądownictwa. Kadencja rzecznika dyscyplinarnego trwa cztery lata.

§ 3. Zgromadzenia wymienione w § 2 wybierają spośród sędziów sądu apelacyjnego po jednym kandydacie na rzecznika dyscyplinarnego i wybranych kandydatów zgłaszają Krajowej Radzie Sądownictwa, najpóźniej na trzy miesiące przed upływem kadencji rzecznika dyscyplinarnego albo w ciągu miesiąca po jego ustąpieniu.

§ 4. Zastępców rzecznika dyscyplinarnego wybierają dla każdej apelacji kolegia sądów apelacyjnych, a dla każdego okręgu kolegia sądów okręgowych spośród sędziów danego sądu. Kadencja zastępców rzecznika trwa dwa lata.

§ 5. Rzecznik dyscyplinarny i jego zastępcy są związani wskazaniem organu uprawnionego, w zakresie przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.

§ 6. Rzecznik dyscyplinarny jest uprawniony do przejęcia każdej sprawy prowadzonej przez zastępcę rzecznika dyscyplinarnego, jeżeli uzna to za uzasadnione interesem wymiaru sprawiedliwości.

§ 7. W razie niemożności prowadzenia sprawy przez właściwego zastępcę rzecznika dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny wyznaczy do jej prowadzenia zastępcę rzecznika dyscyplinarnego z innego okręgu.

[51)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

§ 8. W razie przeszkód w pełnieniu obowiązków przez rzecznika dyscyplinarnego, jego obowiązki przejmuje najstarszy służbą sędziowską zastępca rzecznika dyscyplinarnego, do czasu ustania przeszkody.

§ 9. Do zastępców rzecznika dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy o rzeczniku dyscyplinarnym.

Art. 113.[52)] Obwiniony może ustanowić obrońcę spośród sędziów lub adwokatów.

Art. 113.[53)] **Obwiniony może ustanowić obrońcę spośród sędziów, adwokatów lub radców prawnych.**

Art. 114. § 1. Rzecznik dyscyplinarny podejmuje czynności dyscyplinarne na żądanie Ministra Sprawiedliwości, prezesa sądu apelacyjnego lub okręgowego oraz kolegium sądu apelacyjnego lub okręgowego, Krajowej Rady Sądownictwa, a także z własnej inicjatywy, po wstępnym wyjaśnieniu okoliczności koniecznych do ustalenia znamion przewinienia, a także złożeniu wyjaśnień przez sędziego, chyba że złożenie tych wyjaśnień nie jest możliwe.

§ 2. Po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w § 1, jeżeli zachodzą podstawy do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie dyscyplinarne i przedstawia sędziemu na piśmie zarzuty. Jednocześnie w sprawach, o których mowa w art. 110 § 3 zdanie drugie, rzecznik dyscyplinarny zwraca się do Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o wyznaczenie właściwego sądu dyscyplinarnego do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji. Wyznaczenie tego sądu powinno nastąpić w terminie siedmiu dni.

§ 3. Po przedstawieniu zarzutów obwiniony, w terminie czternastu dni, może złożyć wyjaśnienia i zgłosić wnioski o przeprowadzenie dowodów.

§ 4. Po upływie terminu, o którym mowa w § 3, a w razie potrzeby po przeprowadzeniu dalszych dowodów, rzecznik dyscyplinarny składa wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej do właściwego sądu dyscyplinarnego. Wniosek powinien zawierać dokładne określenie czynu, który jest przedmiotem postępowania, oraz uzasadnienie.

§ 5. Jeżeli rzecznik dyscyplinarny nie znajduje podstaw do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego na żądanie uprawnionego organu, wydaje postanowienie o odmowie jego wszczęcia. Odpis postanowienia doręcza się organowi, który złożył wniosek o wszczęcie postępowania, kolegium odpowiednio sądu okręgowego lub apelacyjnego i obwinionemu.

§ 6. W terminie siedmiu dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w § 5, lub postanowienia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego, obwinionemu, organowi, który złożył wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i właściwemu kolegium służy zażalenie do sądu dyscyplinarnego.

§ 7. Zażalenie powinno być rozpoznane w terminie dwóch tygodni od dnia wniesienia zażalenia do sądu.

Art. 115. § 1. Po wpłynięciu wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej prezes sądu dyscyplinarnego wyznacza rozprawę.

§ 2. Pomiędzy wpływem wniosku a terminem rozprawy nie powinno upłynąć więcej niż miesiąc.

§ 3. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

Art. 116. § 1. Postępowanie dyscyplinarne jest jawne.

§ 2. Sąd dyscyplinarny może wyłączyć jawność postępowania dyscyplinarnego ze względu na moralność, bezpieczeństwo państwa i porządek publiczny oraz ze względu na ochronę życia prywatnego stron lub inny ważny interes prywatny.

§ 3. W razie wyłączenia jawności postępowania dyscyplinarnego orzeczenie ogłaszane jest publicznie.

Art. 117. Jeżeli w toku rozprawy ujawni się inne przewinienie, oprócz objętego wnioskiem o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, sąd może wydać co do tego przewinienia wyrok tylko za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego lub jego obrońcy; w razie braku zgody rzecznik dyscyplinarny prowadzi w tym zakresie odrębne postępowanie dyscyplinarne.

Art. 118. W razie rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku służbowego sędziego w toku postępowania dyscyplinarnego, postępowanie to toczy się nadal. Jeżeli obwiniony podjął pracę w urzędzie państwowym, Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, adwokaturze lub jako radca prawny albo notariusz, sąd przesyła wyrok odpowiednio temu urzędowi, Prezesowi Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, Naczelnej Radzie Adwokackiej lub Krajowej Radzie Radców Prawnych albo Krajowej Radzie Notarialnej.

[52)] W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 53.

[53)] W brzmieniu ustalonym przez art. 17 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247), która wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2015 r.

Art. 119. Jeżeli przewinienie zawiera znamiona przestępstwa, sąd dyscyplinarny z urzędu rozpoznaje sprawę w zakresie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej i wydaje uchwałę, o której mowa w art. 80 § 1, co nie wstrzymuje biegu postępowania dyscyplinarnego.

Art. 120. § 1. Po prawomocnym zakończeniu postępowania karnego przeciwko sędziemu, sąd lub prokurator przesyła akta sprawy właściwemu rzecznikowi dyscyplinarnemu. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne nie było wszczęte, rzecznik dyscyplinarny podejmuje czynności dyscyplinarne, choćby w postępowaniu karnym został wydany wyrok uniewinniający.

§ 2. Jeżeli przeciwko sędziemu zapadł prawomocny wyrok pociągający za sobą, w myśl ustawy, utratę stanowiska, sąd dyscyplinarny zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości, który zarządza złożenie ukaranego sędziego z urzędu, chociażby wykonano już wyrok dyscyplinarny skazujący na karę łagodniejszą niż złożenie z urzędu.

Art. 121. § 1. Od wydanych w pierwszej instancji wyroków sądu dyscyplinarnego oraz postanowień i zarządzeń zamykających drogę do wydania wyroku przysługuje odwołanie obwinionemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu, a także Krajowej Radzie Sądownictwa i Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 2. Odwołanie powinno być rozpoznane w terminie dwóch miesięcy od dnia jego wpłynięcia do sądu dyscyplinarnego drugiej instancji.

Art. 122. Od wyroku sądu dyscyplinarnego drugiej instancji kasacja nie przysługuje.

Art. 123. § 1. Jeżeli orzeczona została kara złożenia sędziego z urzędu, a sąd dyscyplinarny wcześniej nie zawiesił sędziego w czynnościach służbowych, wyrok wywołuje zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych, z jednoczesnym obniżeniem do 50% jego wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia. Art. 129 § 3 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Przewodniczący sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji przesyła odpis prawomocnego wyroku sądu dyscyplinarnego Krajowej Radzie Sądownictwa i Ministrowi Sprawiedliwości, a ponadto – prezesowi właściwego sądu i kolegium tego sądu.

§ 3. Wykonanie wyroku należy do Ministra Sprawiedliwości co do kar wymienionych w art. 109 § 1 pkt 4 i 5, a co do kar wymienionych w art. 109 § 1 pkt 3 – do prezesa sądu okręgowego oraz do prezesa sądu apelacyjnego w stosunku do sędziów tego sądu.

Art. 124. § 1. Odpis prawomocnego wyroku skazującego na karę dyscyplinarną dołącza się do akt osobowych obwinionego.

§ 2. Po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się wyroku orzekającego karę przewidzianą w art. 109 § 1 pkt 1–4 Minister Sprawiedliwości zarządza usunięcie odpisu wyroku z akt osobowych, jeżeli w tym okresie nie wydano przeciwko ukaranemu innego wyroku skazującego. W takim przypadku dopuszczalne jest tylko jednoczesne usunięcie z akt osobowych sędziego odpisów wszystkich wyroków skazujących.

Art. 125. Krajowa Rada Sądownictwa, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego i Minister Sprawiedliwości mogą wystąpić o wznowienie postępowania dyscyplinarnego.

Art. 126. § 1. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego na niekorzyść obwinionego może nastąpić, jeżeli umorzenie postępowania lub wydanie wyroku nastąpiło wskutek przestępstwa albo jeżeli w ciągu pięciu lat od umorzenia lub od wydania wyroku wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogły uzasadniać skazanie lub wymierzenie kary surowszej.

§ 2. Wznowienie postępowania na korzyść skazanego może nastąpić także po jego śmierci, jeżeli wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogłyby uzasadniać uniewinnienie lub wymierzenie kary łagodniejszej.

§ 3. W razie śmierci skazanego, wniosek o wznowienie postępowania mogą złożyć jego małżonek, krewni w linii prostej, rodzeństwo, przysposabiający lub przysposobiony oraz rzecznik dyscyplinarny.

Art. 127. Rozstrzygnięcia zapadające w toku postępowania dyscyplinarnego wymagają z urzędu uzasadnienia na piśmie i doręczenia ich stronom. Wyroki oraz postanowienia i zarządzenia zamykające drogę do wydania wyroku doręcza się także Krajowej Radzie Sądownictwa i Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 128. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Art. 129. § 1. Sąd dyscyplinarny może zawiesić w czynnościach służbowych sędziego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie dyscyplinarne lub o ubezwłasnowolnienie, a także jeżeli wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej.

§ 2. Jeżeli sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego, z urzędu zawiesza sędziego w czynnościach służbowych.

§ 3. Sąd dyscyplinarny, zawieszając sędziego w czynnościach służbowych, obniża w granicach od 25% do 50% wysokość jego wynagrodzenia na czas trwania tego zawieszenia; nie dotyczy to osób, w stosunku do których wszczęto postępowanie o ubezwłasnowolnienie.

§ 4. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne zostało umorzone lub zakończyło się uniewinnieniem, dokonuje się wyrównania wszystkich składników wynagrodzenia do pełnej wysokości.

Art. 130. § 1. Jeżeli sędziego zatrzymano z powodu schwytania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa umyślnego albo jeżeli ze względu na rodzaj czynu dokonanego przez sędziego powaga sądu lub istotne interesy służby wymagają natychmiastowego odsunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych, prezes sądu albo Minister Sprawiedliwości mogą zarządzić natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych sędziego aż do czasu wydania uchwały przez sąd dyscyplinarny, nie dłużej niż na miesiąc.

§ 2. Jeżeli sędzia, o którym mowa w § 1, pełni funkcję prezesa sądu, zarządzenie przerwy w czynnościach służbowych należy do Ministra Sprawiedliwości.

§ 3. O wydaniu zarządzenia, o którym mowa w § 1, prezes sądu albo Minister Sprawiedliwości, w terminie trzech dni od dnia jego wydania, zawiadamia sąd dyscyplinarny, który niezwłocznie, nie później niż przed upływem terminu, na który przerwa została zarządzona, wydaje uchwałę o zawieszeniu sędziego w czynnościach służbowych albo uchyla zarządzenie o przerwie w wykonywaniu tych czynności. Sąd dyscyplinarny zawiadamia sędziego o posiedzeniu, jeżeli uzna to za celowe.

Art. 131. § 1. W przypadkach przewidzianych w art. 37 *§ 4a* lub w art. 75 § 2 pkt 3 oraz w sprawie zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych lub uchylenia zarządzenia o przerwie w wykonywaniu czynności, o której mowa w art. 130 § 1, sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę po wysłuchaniu rzecznika dyscyplinarnego. Wysłuchuje także sędziego, jeżeli stawił się na posiedzenie.

§ 2. Na uchwałę odmawiającą uwzględnienia wniosku, o którym mowa w art. 75 § 2 pkt 3, przysługuje zażalenie Krajowej Radzie Sądownictwa oraz kolegium sądu, które złożyło wniosek.

§ 3. Na uchwałę odmawiającą uwzględnienia zastrzeżenia, o którym mowa w art. 37 *§ 4a*, sędziemu przysługuje zażalenie.

§ 4. Na uchwałę o zawieszeniu w czynnościach służbowych sędziemu przysługuje zażalenie, a rzecznikowi dyscyplinarnemu – także na uchwałę o uchyleniu zarządzenia o przerwie w wykonywaniu czynności, o której mowa w art. 130 § 2; zażalenie nie wstrzymuje wykonania uchwały.

§ 5. Zażalenie rozpoznaje sąd dyscyplinarny drugiej instancji, a w przypadkach, o których mowa w § 3, ten sam sąd dyscyplinarny w innym równorzędnym składzie.

Art. 132. Zawieszenie w czynnościach służbowych ustaje z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego, chyba że sąd dyscyplinarny uchylił je wcześniej.

Art. 132a. § 1. Okres zawieszenia w czynnościach służbowych stanowi okres zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

§ 2. W okresie zawieszenia w czynnościach służbowych sędzia nie nabywa prawa do urlopu wypoczynkowego. Przepisy art. 155^1 § 1 pkt 2 i art. 155^2 § 2 Kodeksu pracy stosuje się odpowiednio.

Art. 133. Koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi Skarb Państwa.

DZIAŁ III

(uchylony)

DZIAŁ IV

Referendarze sądowi, pracownicy sądów, kuratorzy sądowi, ławnicy oraz organy pomocnicze sądów

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 147. § 1. W sądach rejonowych i okręgowych do wykonywania określonych w ustawach czynności należących do sądów w zakresie ochrony prawnej zatrudniani są referendarze sądowi i starsi referendarze sądowi, zwani dalej „referendarzami".

§ 2. W sądach działają kuratorzy sądowi (kuratorzy rodzinni i kuratorzy dla dorosłych), którzy stanowią służbę kuratorską i wykonują czynności o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym i profilaktycznym oraz inne czynności określone w przepisach szczególnych.

§ 3. W sądach są zatrudniani urzędnicy i inni pracownicy sądowi.

§ 4. W sądach mogą być zatrudniani asystenci sędziów.

Art. 148. § 1. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze zarządzenia, organizację i zakres działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej, a także kategorie pracowników sądowych obowiązanych do noszenia stroju urzędowego lub oznak i warunki ich przydziału.

§ 2. Referendarze i asystenci sędziów podlegają okresowym ocenom, obejmującym jakość i terminowość wykonywania zadań, kulturę urzędowania, efektywność wykorzystania czasu pracy oraz realizację doskonalenia zawodowego.

§ 2a. Okresową ocenę sporządza się na piśmie i niezwłocznie zapoznaje z nią referendarza albo asystenta sędziego. Referendarz oraz asystent sędziego, w terminie siedmiu dni od zapoznania z oceną, ma prawo zgłosić sprzeciw do prezesa sądu. Sprzeciw rozpatruje się w terminie czternastu dni.

§ 2b. W razie uwzględnienia sprzeciwu okresową ocenę zmienia się albo sporządza się po raz drugi. Od oceny sporządzonej po raz drugi przysługuje sprzeciw na zasadach określonych w § 2a.

§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria oraz szczegółowy sposób dokonywania okresowych ocen referendarzy i asystentów sędziów, mając na uwadze konieczność dostosowania metodyki ich przeprowadzania do zakresu analizy i kryteriów wskazanych w § 2, oraz zapewnienia sprawnego i rzetelnego przeprowadzenia oceny.

Rozdział 2

Referendarze sądowi

Art. 149. § 1. Na stanowisko referendarza sądowego może być mianowany ten, kto:

1) posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;

2) jest nieskazitelnego charakteru;

3) ukończył wyższe studia prawnicze w Polsce i uzyskał tytuł magistra prawa lub zagraniczne uznane w Polsce;

4) ukończył 24 lata;

5) ukończył aplikację ogólną prowadzoną przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury lub zdał egzamin sędziowski, prokuratorski, notarialny, adwokacki lub radcowski.

§ 2. (uchylony)

§ 3. (uchylony)

Art. 149a. § 1. Nabór kandydatów organizuje się w drodze konkursu, który ma na celu wyłonienie kandydata o największej wiedzy i najwyższych umiejętnościach, predyspozycjach i zdolnościach ogólnych, niezbędnych do wykonywania obowiązków referendarza. Przepisy art. 155a § 2, 3 i 5 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb przeprowadzania konkursu, o którym mowa w § 1, w szczególności skład komisji konkursowych oraz sposób i tryb ich działania, etapy i przebieg konkursu, a także zakres i sposób udostępniania informacji kandydatowi, mając na uwadze właściwy dobór kadry referendarzy w sądach.

Art. 150. § 1. Na stanowisko starszego referendarza sądowego może być mianowany referendarz, który zajmował stanowisko referendarza sądowego przez co najmniej dziesięć lat, nie był karany za przewinienia dyscyplinarne i uzyskiwał pozytywne okresowe oceny.

§ 2. Stosunek pracy z referendarzem nawiązuje się na podstawie mianowania, z dniem określonym w akcie mianowania.

§ 3. Referendarza mianuje i rozwiązuje z nim stosunek pracy prezes sądu apelacyjnego. Przed mianowaniem prezes sądu apelacyjnego zasięga informacji z Krajowego Rejestru Karnego oraz zwraca się do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji o nadesłanie informacji o kandydacie. Informacje o kandydacie do objęcia stanowiska referendarza sądowego uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla informacji o kandydacie do objęcia pierwszego stanowiska sędziowskiego.

§ 4. Przed podjęciem pracy referendarz sądowy składa ślubowanie wobec prezesa sądu okręgowego według następującej roty:

„Ślubuję uroczyście na powierzonym mi stanowisku referendarza służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, sumiennie i starannie wykonywać obowiązki urzędowe, przestrzegać prawa, kierować się zasadami godności i uczciwości oraz dochować tajemnicy prawnie chronionej.”; składający ślubowanie może dodać zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg.”.

Art. 151. § 1. W zakresie wykonywanych obowiązków referendarz jest niezależny co do treści wydawanych orzeczeń i zarządzeń określonych w ustawach.

§ 2. Referendarze zatrudnieni na obszarze tego samego sądu okręgowego co najmniej raz w roku odbywają zebranie referendarzy okręgu. Zebranie zwołuje prezes sądu okręgowego.

§ 3. Zebranie referendarzy okręgu zajmuje stanowisko we wszystkich sprawach istotnych dla wykonywania zadań przez referendarzy, wybiera na okres kadencji przedstawiciela, reprezentuje referendarzy okręgu wobec organów sądu okręgowego. Przewodniczącym zebrania referendarzy okręgu jest referendarz najstarszy wiekiem.

Art. 151a. § 1. Referendarz może zostać przeniesiony na inne miejsce służbowe tylko za jego zgodą. Przeniesienia na inne miejsce służbowe na obszarze danej apelacji dokonuje prezes sądu apelacyjnego, a poza obszar apelacji – Minister Sprawiedliwości.

§ 2. Zgoda referendarza na przeniesienie na inne miejsce służbowe nie jest wymagana w przypadku:

1) zniesienia stanowiska w wyniku zmiany w organizacji sądownictwa lub zniesienia danego sądu lub wydziału albo przeniesienia siedziby sądu;

2) niedopuszczalności zajmowania stanowiska referendarza w danym sądzie wskutek zawarcia związku małżeńskiego albo powstania stosunku powinowactwa, o którym mowa w art. 6;

3) gdy wymaga tego wzgląd na powagę stanowiska referendarza, na wniosek kolegium właściwego sądu okręgowego.

§ 3. Do przeniesienia referendarza na inne miejsce służbowe przepis art. 76 stosuje się odpowiednio.

§ 4. Prezes sądu apelacyjnego może delegować referendarza, za jego zgodą, do pełnienia czynności referendarza w innym sądzie na obszarze danej apelacji, na czas określony.

§ 5. Minister Sprawiedliwości może delegować referendarza, za jego zgodą:

1) do pełnienia czynności referendarza w innym sądzie na obszarze innej apelacji,

2) do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości lub innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej

– na czas określony, nie dłuższy niż dwa lata, albo na czas nieokreślony. Przepis art. 78 § 1b stosuje się odpowiednio.

§ 6. Jeżeli wymaga tego interes wymiaru sprawiedliwości, delegowanie referendarza do pełnienia czynności referendarza w innym sądzie może nastąpić nawet bez jego zgody, na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy. Delegowanie referendarza bez jego zgody może być powtórzone nie wcześniej niż po upływie trzech lat.

§ 7. W okresie delegowania, w przypadkach wskazanych w § 4–6, referendarz ma prawo do wynagrodzenia zasadniczego, przysługującego na jego stanowisku, oraz dodatku za długoletnią pracę; przepisy art. 77 § 4 i 6 oraz art. 78 § 1 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 8. W przypadku delegowania referendarza do innego sądu bez jego zgody lub na okres dłuższy niż 6 miesięcy, referendarzowi przysługuje dodatek w wysokości 10% wynagrodzenia zasadniczego. W przypadku delegowania do Minister-

stwa Sprawiedliwości lub innej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej referendarzowi przysługuje dodatek funkcyjny. Do ustalania wysokości dodatku funkcyjnego stosuje się przepisy o dodatkach funkcyjnych przysługujących sędziom.

§ 9. Minister Sprawiedliwości może delegować referendarza, za zgodą referendarza i zgodnie z jego kwalifikacjami, do pełnienia obowiązków lub funkcji poza granicami państwa, w ramach działań podejmowanych przez organizacje międzynarodowe lub ponadnarodowe oraz zespoły międzynarodowe, działające na podstawie umów międzynarodowych, w tym umów konstytuujących organizacje międzynarodowe, ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, na czas określony, nie dłuższy niż cztery lata. Delegowanie może zostać powtórzone na kolejny okres, nieprzekraczający czterech lat. Przepisy art. 78a stosuje się odpowiednio.

§ 10. Rozwiązanie stosunku pracy z referendarzem może nastąpić w drodze wypowiedzenia w przypadku:

1) uzyskania dwukrotnej, następującej po sobie, negatywnej okresowej oceny;

2) zniesienia sądu lub jego reorganizacji, powodującej utratę możliwości dalszego zatrudnienia referendarza;

3) uznania przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków referendarza;

4) (uchylony)

5) skazania referendarza za przestępstwo inne niż wymienione w § 16.

§ 11. W przypadku rozwiązania stosunku pracy z referendarzem na podstawie § 10 pkt 2, w okresie między ustaniem zatrudnienia w likwidowanym lub reorganizowanym sądzie a podjęciem pracy lub działalności gospodarczej, referendarzowi przysługuje świadczenie pieniężne ze środków budżetu państwa przez okres nie dłuższy niż sześć miesięcy, obliczone jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy; świadczenie to nie przysługuje referendarzowi, który nabył prawo do emerytury.

§ 12. Referendarz może wypowiedzieć stosunek pracy.

§ 13. Okres wypowiedzenia wynosi trzy miesiące.

§ 14. Stosunek pracy z referendarzem może być rozwiązany za porozumieniem stron.

§ 15. W przypadku wszczęcia przeciwko referendarzowi postępowania karnego lub postępowania dyscyplinarnego prezes sądu apelacyjnego może zawiesić referendarza w czynnościach służbowych, z obniżeniem na czas trwania zawieszenia wysokości wynagrodzenia w granicach od 25% do 50%. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne lub postępowanie karne zostało umorzone lub zakończyło się uniewinnieniem, referendarzowi wypłaca się zatrzymane wynagrodzenie.

§ 16. W przypadku utraty obywatelstwa polskiego lub skazania za umyślnie popełnione przestępstwo ścigane z urzędu lub przestępstwo skarbowe, stosunek pracy z referendarzem rozwiązuje się bez wypowiedzenia. Stosunek pracy z referendarzem może być rozwiązany bez wypowiedzenia z przyczyn określonych w art. 53 Kodeksu pracy.

Art. 151b. § 1. Wynagrodzenie zasadnicze referendarza sądowego wynosi 75% wynagrodzenia zasadniczego w stawce pierwszej sędziego sądu rejonowego, powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego. Po siedmiu latach pracy na stanowisku referendarza sądowego wynagrodzenie zasadnicze podwyższa się do wysokości 75% wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego w stawce drugiej, powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego, a po dalszych siedmiu latach pracy – do wysokości 75% wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego w stawce trzeciej, powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego.

§ 2. Wynagrodzenie zasadnicze starszego referendarza sądowego wynosi 85% wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego w stawce drugiej, powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego. Po siedmiu latach pracy na stanowisku starszego referendarza sądowego wynagrodzenie zasadnicze podwyższa się do wysokości 85% wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego w stawce trzeciej, powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego.

§ 2a. W przypadku nieuzyskania przez referendarza pozytywnej okresowej oceny, okresy pracy wskazane w § 1 i 2 ulegają wydłużeniu o trzy lata.

§ 2b. Poza wynagrodzeniem zasadniczym referendarzowi przysługuje dodatek za długoletnią pracę, o którym mowa w art. 91 § 7, oraz gratyfikacja jubileuszowa, na zasadach określonych w art. 92 § 3–5, a także jednorazowa odprawa w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, na zasadach określonych w przepisach o pracownikach sądów i prokuratury.

§ 2c. W związku z pełnioną funkcją referendarzowi przysługuje dodatek funkcyjny. Do ustalania wysokości dodatku funkcyjnego stosuje się przepisy o dodatkach funkcyjnych przysługujących sędziom.

§ 2d. Czas pracy referendarza wynosi 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 3 miesięcy.

§ 2e. Jeżeli jest to uzasadnione potrzebami sądu wynikającymi z obciążenia zadaniami lub organizacją pracy wydziału, wobec referendarzy może być stosowany równoważny lub zadaniowy czas pracy.

§ 2f. Dobowy czas pracy w systemie równoważnego czasu pracy nie może przekraczać 12 godzin w okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 3 miesięcy.

§ 2g. Stosowanie systemów czasu pracy, o których mowa w § 2e, wprowadza prezes sądu w drodze zarządzenia. W zarządzeniu wskazuje się wydziały sądu lub referendarzy, objętych danym systemem czasu pracy. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia podania go do wiadomości referendarza.

§ 2h. W zarządzeniu wprowadzającym stosowanie systemu zadaniowego czasu pracy prezes sądu określa także normy pracy dotyczące powierzonych referendarzom zadań, biorąc pod uwagę obowiązujący referendarzy czas pracy. Normy pracy ustala się uwzględniając obciążenie zadaniami, stopień złożoności powierzonych zadań oraz stosowane rozwiązania w zakresie organizacji pracy.

§ 2i. Normy pracy, o których mowa w § 2h, prezes sądu może określić także dla referendarzy objętych podstawowym lub równoważnym systemem czasu pracy.

§ 2j. Rozkład czasu pracy referendarzy oraz jego wymiar w poszczególnych dniach tygodnia określa prezes sądu. Na pisemny wniosek referendarza uzasadniony ważnymi względami rodzinnymi lub osobistymi prezes sądu może ustalić indywidualny rozkład jego czasu pracy w ramach systemu czasu pracy, którym jest objęty.

§ 2k. Jeżeli wymagają tego szczególne potrzeby sądu, prezes sądu lub przewodniczący wydziału może polecić referendarzowi wykonywanie pracy poza obowiązującym go czasem pracy, a w wyjątkowych wypadkach także w niedzielę i święta.

§ 2l. Referendarzowi sądowemu za pracę wykonywaną poza obowiązującym go czasem pracy przysługuje według jego wyboru czas wolny w tym samym wymiarze albo wynagrodzenie, bez dodatków, o których mowa w art. 151^{1} § 1 Kodeksu pracy. Za pracę wykonaną ponad obowiązujący referendarza sądowego czas pracy w niedzielę lub święto przysługuje inny dzień wolny. Przepis art. 151^{11} Kodeksu pracy stosuje się odpowiednio.

§ 3. Przepisy art. 45 § 1, art. 82a, art. 87–89, art. 92 § 1 i 2, art. 93 oraz art. 97 § 1 i 2 stosuje się odpowiednio do referendarzy, z tym że urlopu, o którym mowa w art. 93, udziela prezes sądu apelacyjnego.

§ 4. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do referendarzy stosuje się odpowiednio przepisy o pracownikach sądów i prokuratury.

Art. 151c. Referendarz może przystąpić do egzaminu sędziowskiego po przepracowaniu 3 lat na stanowisku referendarza lub asystenta sędziego. Wniosek o dopuszczenie do egzaminu sędziowskiego referendarz zgłasza Dyrektorowi Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury na miesiąc przed przeprowadzeniem egzaminu, uiszczając wymaganą opłatę.

Art. 152. § 1. Za naruszenie swoich obowiązków, w tym za oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa i uchybienie godności stanowiska, referendarz ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną.

§ 2. Karami dyscyplinarnymi są:

1) nagana;

2) nagana z ostrzeżeniem;

3) nagana z obniżeniem wynagrodzenia zasadniczego o 10% na okres dwóch lat;

4) wydalenie z pracy.

§ 3. W sprawach dyscyplinarnych referendarzy orzekają komisje dyscyplinarne.

§ 4. Komisje dyscyplinarne powołują prezesi sądów okręgowych do rozpatrywania w pierwszej instancji spraw dyscyplinarnych referendarzy zatrudnionych w okręgu sądowym.

§ 5. Minister Sprawiedliwości powołuje komisję dyscyplinarną do rozpatrywania spraw dyscyplinarnych referendarzy w drugiej instancji.

§ 6. Do składu komisji dyscyplinarnych, o których mowa w § 4 i 5, powołuje się referendarzy.

§ 7. Za przewinienia mniejszej wagi referendarz ponosi odpowiedzialność porządkową. Karą porządkową wymierzaną przez prezesa sądu jest upomnienie.

§ 8. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do odpowiedzialności dyscyplinarnej i porządkowej referendarzy stosuje się odpowiednio przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej i porządkowej urzędników państwowych mianowanych.

Art. 153. (uchylony)

Art. 153a. (uchylony)[54)]

Art. 153b. § 1. Minister Sprawiedliwości przydziela nowe stanowiska referendarza sądowego poszczególnym sądom, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr sądownictwa powszechnego i potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów.

§ 2. W razie zwolnienia stanowiska referendarza sądowego w sądach działających na obszarze danej apelacji, prezes sądu apelacyjnego niezwłocznie zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości, który, w oparciu o kryteria wymienione w § 1, przydziela stanowisko do danego albo innego sądu albo je znosi.

Rozdział 3

Kuratorzy sądowi

Art. 154. § 1. Kuratorzy sądowi pełnią swoje czynności zawodowo (kuratorzy zawodowi) albo społecznie (kuratorzy społeczni).

§ 2. Zasady organizacji służby kuratorskiej i wykonywania obowiązków przez kuratorów sądowych oraz status kuratorów sądowych określa odrębna ustawa.

Rozdział 4

Asystenci sędziów

Art. 155. § 1. Asystent sędziego wykonuje czynności zmierzające do przygotowania spraw sądowych do rozpoznania oraz czynności z zakresu działalności administracyjnej sądów, o której mowa w art. 8 pkt 2.

§ 2. Na stanowisku asystenta sędziego może być zatrudniony ten, kto:

1) jest obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;

2) jest nieskazitelnego charakteru;

3) ukończył wyższe studia prawnicze w Polsce i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne uznane w Polsce;

4) ukończył 24 lata.

5) (uchylony)[55)]

§ 2a. Nabór kandydatów następuje w drodze konkursu, który ma na celu wyłonienie kandydata o największej wiedzy i najwyższych kwalifikacjach, predyspozycjach i zdolnościach ogólnych, niezbędnych do wykonywania obowiązków asystenta sędziego.

§ 3. Prezes sądu przed zatrudnieniem asystenta sędziego zasięga informacji o kandydacie z Krajowego Rejestru Karnego.

§ 3a. (uchylony)

§ 4. Asystentowi sędziego przysługuje wynagrodzenie zasadnicze. Poza wynagrodzeniem zasadniczym asystentowi sędziego przysługuje dodatek za wieloletnią pracę, nagrody jubileuszowe oraz jednorazowa odprawa w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, na zasadach określonych w przepisach o pracownikach sądów i prokuratury. Na zasadach określonych w przepisach o pracownikach sądów i prokuratury asystentowi sędziego mogą być przyznane:

1) dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków lub powierzenia dodatkowych zadań;

2) nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej.

§ 5. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres i sposób wykonywania czynności przez asystentów sędziów, mając na uwadze zasady sprawności, racjonalności, ekonomicznego i szybkiego działania, zapewniając rzetelne wykonywanie powierzonych zadań.

---

54) Przez art. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 37.

55) Przez art. 1 pkt 4 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 24.

§ 6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter czynności wykonywanych przez asystentów sędziów oraz poziom wynagrodzeń urzędników sądów.

§ 7.[56)] Asystent sędziego po przepracowaniu pięciu lat na tym stanowisku może przystąpić do egzaminu sędziowskiego. Asystent sędziego, który ukończył aplikację ogólną prowadzoną przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury lub złożył egzamin notarialny, adwokacki lub radcowski może przystąpić do egzaminu sędziowskiego po przepracowaniu czterech lat na stanowisku asystenta sędziego lub referendarza sądowego. Wniosek o dopuszczenie do egzaminu sędziowskiego asystent sędziego zgłasza Dyrektorowi Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury na miesiąc przed przeprowadzeniem egzaminu, uiszczając wymaganą opłatę.

§ 8. Do asystentów sędziów stosuje się odpowiednio przepis art. 82a § 1.

§ 9. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do asystentów sędziów stosuje się odpowiednio przepisy o pracownikach sądów i prokuratury.

Art. 155a. § 1. Konkurs, o którym mowa w art. 155 § 2a, organizuje właściwy prezes sądu, określony w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury, zwany dalej „prezesem”.

§ 2. Prezes informuje o konkursie przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie sądu, we właściwym ze względu na siedzibę sądu urzędzie pracy, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz może poinformować w inny sposób, w szczególności przez umieszczenie ogłoszenia w prasie.

§ 3. Konkurs przeprowadza komisja konkursowa powołana przez prezesa.

§ 4. (uchylony)

§ 5. Komisja konkursowa po przeprowadzeniu konkursu, w oparciu o jego wyniki, może wyłonić rezerwową listę kandydatów na wypadek zaistnienia możliwości zatrudnienia większej liczby osób lub rezygnacji kandydata.

§ 6. Warunkiem ubiegania się o zatrudnienie w sądzie jest złożenie przez osobę ubiegającą się o przyjęcie na stanowisko asystenta sędziego oświadczenia, że nie jest prowadzone przeciwko niej postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

§ 7. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb przeprowadzania konkursu, o którym mowa w art. 155 § 2a, w szczególności skład komisji konkursowych oraz sposób i tryb ich działania, etapy i przebieg konkursu, a także zakres i sposób udostępniania informacji kandydatowi, mając na uwadze właściwy dobór kadry asystentów w sądach.

Art. 155b. (uchylony)

Art. 155c. Prezes sądu zatrudnia na stanowisku asystenta sędziego osobę, która ukończyła aplikację ogólną prowadzoną przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury, została zakwalifikowana w trybie art. 29a ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury i zgłosiła się w terminie wskazanym w art. 29a ust. 4 tej ustawy w celu podjęcia zatrudnienia. Przepisu art. 155 § 2a nie stosuje się.

Art. 155ca.[57)] § 1. W okresie pierwszych dwóch lat pracy asystent sędziego odbywa staż asystencki organizowany przez prezesa sądu apelacyjnego.

§ 2. Do czasu ukończenia stażu asystenckiego asystenta sędziego zatrudnia się na podstawie umowy o pracę na czas określony, z możliwością jej wcześniejszego rozwiązania za dwutygodniowym wypowiedzeniem.

§ 3. Z obowiązku odbycia stażu asystenckiego są zwolnione osoby, które ukończyły aplikację ogólną lub zdały egzamin sędziowski, prokuratorski, notarialny, adwokacki lub radcowski.

Art. 155cb.[57)] § 1. Staż asystencki trwa 12 miesięcy i ma na celu teoretyczne i praktyczne przygotowanie do wykonywania czynności asystenta sędziego.

§ 2. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki organizacji i trybu odbywania stażu asystenckiego, harmonogram zajęć praktycznych i teoretycznych, zakres programowy stażu asystenckiego oraz wzór dokumentu potwierdzającego odbycie stażu asystenckiego, mając na względzie konieczność zapewnienia odpowiednio wysokiego poziomu przygotowania do wykonywania czynności na stanowisku asystenta sędziego.

[56)] W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 24.

[57)] Dodany przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 24.

Art. 155d. § 1. Minister Sprawiedliwości przydziela nowe stanowiska asystenta sędziego poszczególnym sądom, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr sądownictwa powszechnego i potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów.

§ 2. W razie zwolnienia stanowiska asystenta sędziego w sądach działających na obszarze danej apelacji, prezes sądu apelacyjnego niezwłocznie zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości, który, w oparciu o kryteria wymienione w § 1, przydziela stanowisko do danego albo innego sądu albo je znosi.

Art. 155e. § 1. Prezes sądu apelacyjnego może delegować asystenta sędziego, za jego zgodą, do pełnienia czynności asystenta sędziego w innym sądzie na obszarze danej apelacji, na czas określony, nie dłuższy niż dwa lata, albo na czas nieokreślony.

§ 2. Minister Sprawiedliwości może delegować asystenta sędziego, za jego zgodą:

1) do pełnienia czynności asystenta sędziego w innym sądzie na obszarze innej apelacji,

2) do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości lub innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej

– na czas określony, nie dłuższy niż dwa lata, albo na czas nieokreślony. Przepis art. 78 § 1b stosuje się odpowiednio.

§ 3. Jeżeli wymaga tego interes wymiaru sprawiedliwości, delegowanie asystenta sędziego do pełnienia czynności w innym sądzie może nastąpić nawet bez jego zgody, na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy. Delegowanie asystenta sędziego bez jego zgody może być powtórzone nie wcześniej niż po upływie trzech lat.

§ 4. W okresie delegowania, w przypadkach wskazanych w § 1–3, asystent sędziego ma prawo do wynagrodzenia zasadniczego, przysługującego na jego stanowisku, oraz dodatku za wieloletnią pracę; przepisy art. 77 § 4 i 6 oraz art. 78 § 1 i 3 stosuje się odpowiednio. W razie delegowania asystenta sędziego do innego sądu bez jego zgody lub na okres dłuższy niż sześć miesięcy, asystentowi sędziego przysługuje dodatek w wysokości 10% wynagrodzenia zasadniczego. W razie delegowania do Ministerstwa Sprawiedliwości lub innej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej asystentowi sędziego przysługuje dodatek funkcyjny. Do ustalania wysokości dodatku funkcyjnego stosuje się przepisy o dodatkach funkcyjnych przysługujących pracownikom sądów i prokuratury.

§ 5. Minister Sprawiedliwości może delegować asystenta sędziego, za zgodą asystenta i zgodnie z jego kwalifikacjami, do pełnienia obowiązków lub funkcji poza granicami państwa, w ramach działań podejmowanych przez organizacje międzynarodowe lub ponadnarodowe oraz zespoły międzynarodowe, działające na podstawie umów międzynarodowych, w tym umów konstytuujących organizacje międzynarodowe, ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, na czas określony, nie dłuższy niż cztery lata. Delegowanie może zostać powtórzone na kolejny okres, nieprzekraczający czterech lat. Przepisy art. 78a stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5

Urzędnicy i inni pracownicy sądowi

Art. 156. Zasady zatrudniania urzędników i innych pracowników sądowych oraz ich obowiązki i prawa określają odrębne przepisy.

Rozdział 6

Biegli sądowi

Art. 157. § 1. Prezes sądu okręgowego ustanawia biegłych sądowych i prowadzi ich listę.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb ustanawiania biegłych sądowych, pełnienia przez nich czynności oraz zwalniania ich z funkcji. W tym samym trybie Minister Sprawiedliwości może również określić szczegółowe zasady powoływania i działania zespołów biegłych sądowych.

Rozdział 7

Ławnicy

Art. 158. § 1. Ławnikiem może być wybrany ten, kto:

1) posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;

2) jest nieskazitelnego charakteru;

3) ukończył 30 lat;

4) jest zatrudniony, prowadzi działalność gospodarczą lub mieszka w miejscu kandydowania co najmniej od roku;

5) nie przekroczył 70 lat;

6) jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków ławnika;

7) posiada co najmniej wykształcenie średnie.

§ 2. (uchylony)

§ 3. Do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy ławnikiem powinna być wybrana osoba wykazująca szczególną znajomość spraw pracowniczych.

Art. 159. § 1. Ławnikami nie mogą być:

1) osoby zatrudnione w sądach powszechnych i innych sądach oraz w prokuraturze;

2) osoby wchodzące w skład organów, od których orzeczenia można żądać skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego;

3) funkcjonariusze Policji oraz inne osoby zajmujące stanowiska związane ze ściganiem przestępstw i wykroczeń;

4) adwokaci i aplikanci adwokaccy;

5) radcy prawni i aplikanci radcowscy;

6) duchowni;

7) żołnierze w czynnej służbie wojskowej;

8) funkcjonariusze Służby Więziennej;

9) radni gminy, powiatu i województwa.

§ 2. Nie można być ławnikiem jednocześnie w więcej niż jednym sądzie.

Art. 160. § 1. Ławników do sądów okręgowych oraz do sądów rejonowych wybierają rady gmin, których obszar jest objęty właściwością tych sądów – w głosowaniu tajnym.

§ 2. Wybory przygotowują gminy jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Art. 161. § 1. Liczbę ławników wybieranych przez poszczególne rady gmin do wszystkich sądów działających na obszarze właściwości sądu okręgowego, w tym także liczbę ławników do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy, ustala kolegium sądu okręgowego; liczbę ławników do poszczególnych sądów rejonowych ustala się po zasięgnięciu opinii prezesów tych sądów.

§ 2. Prezes sądu okręgowego podaje liczbę ławników do wiadomości poszczególnym radom gmin najpóźniej na trzydzieści dni przed upływem terminu zgłaszania kandydatów.

Art. 162. § 1. Kandydatów na ławników mogą zgłaszać radom gmin prezesi właściwych sądów, stowarzyszenia, inne organizacje społeczne i zawodowe, zarejestrowane na podstawie przepisów prawa, z wyłączeniem partii politycznych, oraz co najmniej pięćdziesięciu obywateli mających czynne prawo wyborcze, zamieszkujących stale na terenie gminy dokonującej wyboru, w terminie do dnia 30 czerwca ostatniego roku kadencji.

§ 2. Do zgłoszenia kandydata na ławnika dokonanego na karcie zgłoszenia dołącza się następujące dokumenty:

1) informację z Krajowego Rejestru Karnego dotyczącą zgłaszanej osoby;

2) oświadczenie kandydata, że nie jest prowadzone przeciwko niemu postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;

3) oświadczenie kandydata, że nie jest lub nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej, a także, że władza rodzicielska nie została mu ograniczona ani zawieszona;

4)[58)] zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia, wystawione przez lekarza, o którym mowa w art. 55 ust. 2a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.[59)]), stwierdzające brak przeciwwskazań do wykonywania funkcji ławnika;

[58)] W brzmieniu ustalonym przez art. 5 ustawy z dnia 21 marca 2014 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 619), która weszła w życie z dniem 15 czerwca 2014 r.

5) dwa zdjęcia zgodne z wymogami stosowanymi przy składaniu wniosku o wydanie dowodu osobistego.

§ 3. Do zgłoszenia kandydata na ławnika dokonanego na karcie zgłoszenia przez stowarzyszenie, inną organizację społeczną lub zawodową, zarejestrowaną na podstawie przepisów prawa, dołącza się również aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego albo odpis lub zaświadczenie potwierdzające wpis do innego właściwego rejestru lub ewidencji dotyczące tej organizacji.

§ 4. Do zgłoszenia kandydata na ławnika dokonanego na karcie zgłoszenia przez obywateli dołącza się również listę osób zawierającą imię (imiona), nazwisko, numer ewidencyjny PESEL, miejsce stałego zamieszkania i własnoręczny podpis każdej z pięćdziesięciu osób zgłaszających kandydata.

§ 5. Dokumenty wymienione w § 2 pkt 1–4 powinny być opatrzone datą nie wcześniejszą niż trzydzieści dni przed dniem zgłoszenia, a dokumenty wymienione w § 3 nie wcześniejszą niż trzy miesiące przed dniem zgłoszenia.

§ 6. Osobą uprawnioną do składania wyjaśnień w sprawie zgłoszenia kandydata na ławnika przez obywateli jest osoba, której nazwisko zostało umieszczone jako pierwsze na liście, o której mowa w § 4.

§ 7. Koszt opłaty za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego oraz opłaty za badanie lekarskie i za wystawienie zaświadczenia lekarskiego ponosi kandydat na ławnika.

§ 8. Koszt opłaty za wydanie aktualnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego albo odpisu lub zaświadczenia z innego właściwego rejestru lub ewidencji ponosi podmiot, którego dotyczy odpis lub zaświadczenie.

§ 9. Rady gmin zasięgają od komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji informacji o kandydatach na ławników. Informacje o kandydacie na ławnika uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla informacji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego.

§ 10. Zgłoszenia kandydatów, które wpłynęły do rady gminy po upływie terminu, o którym mowa w § 1, a także zgłoszenia, które nie spełniają wymagań formalnych, o których mowa w § 2–5, pozostawia się bez dalszego biegu. Przywrócenie terminu do zgłoszenia kandydatów jest niedopuszczalne. Pozostawienie zgłoszenia bez dalszego biegu rada gminy stwierdza w drodze uchwały.

§ 11. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, sposób postępowania z dokumentami złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników, wzór karty zgłoszenia oraz sposób jego udostępniania, mając na uwadze potrzebę udokumentowania przez podmioty zgłaszające spełnianie przez kandydatów na ławników wymogów określonych w ustawie, a także zapewnienia wyboru kandydatów o najwyższych walorach etycznych i intelektualnych, umożliwienia rzetelnej weryfikacji zgłoszeń i przejrzystości działań związanych ze zgłaszaniem kandydatów na ławników, a przez określenie wzoru karty zgłoszenia i sposobu jego udostępniania – potrzebę ujednolicenia procedury zgłaszania, ułatwienia dostępu do wzoru i rozpatrywania zgłoszeń.

Art. 163. § 1. Wybory ławników odbywają się najpóźniej w październiku roku kalendarzowego, w którym upływa kadencja dotychczasowych ławników.

§ 2. Przed przystąpieniem do wyborów rada gminy powołuje zespół, który przedstawia na sesji rady gminy swoją opinię o zgłoszonych kandydatach, w szczególności w zakresie spełnienia przez nich wymogów określonych w ustawie.

Art. 164. § 1. Listę wybranych ławników wraz z dokumentami, o których mowa w art. 162 § 2–4, rady gmin, które dokonały ich wyboru, przesyłają prezesom właściwych sądów, najpóźniej do końca października. Spośród ławników znajdujących się na liście wybranych ławników rady gmin wskazują ławników do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy.

§ 2. Prezes sądu wręcza ławnikom zawiadomienie o wyborze i odbiera od nich ślubowanie według roty ustalonej dla sędziów, z odpowiednią zmianą.

§ 3. Po odebraniu ślubowania prezes sądu wpisuje ławnika na listę ławników, którzy mogą być wyznaczani do orzekania, i wydaje mu legitymację.

[59)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 178, poz. 1374, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, Nr 107, poz. 679, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 165, poz. 1116, Nr 182, poz. 1228, Nr 205, poz. 1363, Nr 225, poz. 1465, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1723 i 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 73, poz. 390, Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657, Nr 122, poz. 696, Nr 138, poz. 808, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1203 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 123, 1016, 1342 i 1548, z 2013 r. poz. 154, 879, 983, 1290, 1623, 1646 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 24, 295, 496, 567, 619, 773, 1004, 1136, 1138, 1146, 1175, 1188, 1491 i 1831.

Art. 165. § 1. Kadencja ławników sądów okręgowych i rejonowych trwa cztery lata kalendarzowe następujące po roku, w którym dokonano wyborów, jednak mandat ławnika wybranego dodatkowo wygasa z upływem kadencji ogółu ławników.

§ 2. Po upływie kadencji ławnik może brać udział jedynie w rozpoznawaniu sprawy rozpoczętej wcześniej z jego udziałem, do czasu jej zakończenia.

Art. 166. § 1. Mandat ławnika wygasa w razie prawomocnego skazania za przestępstwo bądź wykroczenie, w tym również za przestępstwo lub wykroczenie skarbowe. Rada gminy, która wybrała ławnika, stwierdza wygaśnięcie mandatu z tego powodu i informuje o tym prezesa właściwego sądu.

§ 2. Rada gminy, która wybrała ławnika, może go odwołać na wniosek prezesa właściwego sądu, w razie:

1) (uchylony)

2) niewykonywania obowiązków ławnika;

3) zachowania godzącego w powagę sądu;

4) niezdolności do wykonywania obowiązków ławnika.

§ 2a. Wniosek, o którym mowa w § 2, jest składany łącznie z opiniami właściwej rady ławniczej oraz kolegium właściwego sądu okręgowego albo z oświadczeniem prezesa właściwego sądu, że taka opinia lub takie opinie nie zostały wydane w terminie 21 dni od dnia doręczenia wniosku do zaopiniowania. W przypadku braku opinii prezes właściwego sądu przedkłada radzie gminy wraz z wnioskiem potwierdzenie jego doręczenia podmiotowi uprawnionemu do wydania opinii. Niewydanie opinii w terminie uważa się za niezgłoszenie uwag do wniosku. Przepis art. 31 § 2 stosuje się odpowiednio.

§ 2b. Przed podjęciem uchwały w sprawie wniosku o odwołanie ławnika przewodniczący rady gminy umożliwia wysłuchanie ławnika i jego udział w posiedzeniu właściwej komisji i w sesji rady gminy, na których taki wniosek będzie opiniowany i rozpoznawany. O terminach posiedzenia komisji i sesji rady gminy ławnik jest powiadamiany na piśmie, co najmniej z siedmiodniowym wyprzedzeniem, w trybie i w sposób przewidziany w Kodeksie postępowania administracyjnego.

§ 2c. W sprawach, o których mowa w § 2b, ławnik działa osobiście, a w razie niemożności osobistego stawiennictwa może działać przez pełnomocnika.

§ 3. Przed upływem kadencji mandat ławnika wygasa z dniem doręczenia mu zawiadomienia prezesa sądu o skreśleniu z listy ławników wskutek zrzeczenia się mandatu z ważnych przyczyn lub odwołania ławnika przez radę gminy.

Art. 167. § 1. W czasie trwania kadencji nie powołuje się ławnika do pełnienia obowiązków w przypadku:

1) ujawnienia okoliczności, które nie pozwalały na jego wybór;

2) wszczęcia postępowania o odwołanie ławnika – do czasu podjęcia przez radę gminy uchwały w przedmiocie odwołania;

3) wszczęcia przeciwko ławnikowi postępowania o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe – do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy.

§ 2. W razie zniesienia sądu, ośrodka zamiejscowego lub wydziału zamiejscowego – ławnicy tych jednostek stają się ławnikami sądów, które przejmują kompetencje zniesionych jednostek.

Art. 168. W razie potrzeby, zwłaszcza z powodu zmniejszenia się w czasie kadencji liczby ławników, rada gminy na wniosek prezesa sądu okręgowego dokonuje uzupełnienia listy, wybierając nowych ławników w sposób określony w ustawie.

Art. 169. § 1. W zakresie orzekania ławnicy są niezawiśli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom.

§ 2. Ławnik nie może przewodniczyć na rozprawie i naradzie ani też wykonywać czynności sędziego poza rozprawą, chyba że ustawy stanowią inaczej.

§ 3. Do ławników przepis art. 85 § 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 170. § 1. Ławnik może być wyznaczony do udziału w rozprawach do dwunastu dni w ciągu roku; liczba tych dni może być zwiększona przez prezesa sądu tylko z ważnych przyczyn, a zwłaszcza w przypadku konieczności zakończenia rozprawy z udziałem tego ławnika.

§ 2. (uchylony)

§ 3. Wyznaczając ławnika do udziału w rozprawie, zawiadamia się o tym jednocześnie pracodawcę zatrudniającego ławnika.

Art. 171. § 1. Prezes sądu może wyznaczyć ławnika dodatkowego do rozprawy, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że będzie ona trwać czas dłuższy. W razie potrzeby można wyznaczyć dwóch ławników dodatkowych; w takim razie należy wskazać kolejność, w której będą oni wstępować do udziału w naradzie i głosowaniu.

§ 2. Ławnik dodatkowy bierze udział w naradzie i głosowaniu, jeżeli jeden z ławników nie może uczestniczyć w składzie sądu.

Art. 172. § 1. Pracodawca zatrudniający ławnika jest obowiązany zwolnić go od pracy na czas wykonywania czynności w sądzie.

§ 2. Za czas zwolnienia od pracy ławnik zachowuje prawo do świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia.

§ 3. Ławnik otrzymuje rekompensatę pieniężną za czas wykonywania czynności w sądzie, którymi są: udział w rozprawie lub posiedzeniu, uczestnictwo w naradzie nad wyrokiem, sporządzenie uzasadnienia lub uczestnictwo w posiedzeniu rady ławniczej, jeżeli został do niej wybrany.

§ 4. Wysokość rekompensaty dla ławników biorących udział w rozpoznawaniu spraw w sądach powszechnych, za jeden dzień pełnienia obowiązków ławnika, wynosi 1,9% podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c.

§ 5. (uchylony)

§ 6. Koszty wypłaty rekompensaty, o której mowa w § 3, ponosi Skarb Państwa.

Art. 173. Ławnicy zamieszkali poza siedzibą sądu otrzymują diety oraz zwrot kosztów przejazdu i noclegu według zasad ustalonych w tym zakresie dla sędziów.

Art. 174. § 1. Należności, o których mowa w art. 172 § 3 i art. 173, przyznaje prezes właściwego sądu.

§ 2. Od decyzji prezesa sądu rejonowego przysługuje odwołanie do prezesa sądu okręgowego, a gdy decyzję w pierwszej instancji wydał prezes sądu okręgowego lub prezes sądu apelacyjnego – do Ministra Sprawiedliwości.

Art. 175. § 1. Ławnicy każdego sądu wybierają ze swego grona radę ławniczą, jej przewodniczącego i zastępców.

§ 2. Do zadań rady ławniczej należy w szczególności podnoszenie poziomu pracy ławników i ich reprezentowanie oraz pobudzanie działalności wychowawczej ławników w społeczeństwie.

§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób wyboru, skład i strukturę organizacyjną, tryb działania oraz szczegółowe zadania rady ławniczej, uwzględniając obligatoryjny charakter rady ławniczej jako samorządu ławniczego, reprezentującego ławników w danym sądzie, zakres współpracy z prezesem sądu, potrzebę uwzględnienia w jej strukturze przewodniczącego i zastępców oraz określenia ich zadań.

DZIAŁ IVa

Przetwarzanie danych osobowych

Art. 175a. § 1. Minister Sprawiedliwości przetwarza dane osobowe sędziów, sędziów w stanie spoczynku, referendarzy, asystentów sędziów, dyrektorów sądów oraz ich zastępców, kuratorów sądowych, a także pozostałych urzędników i innych pracowników sądowych, biegłych sądowych oraz ławników w zakresie niezbędnym do prawidłowego realizowania obowiązków i praw pracodawcy wynikających ze stosunku pracy bądź innych stosunków służbowych lub realizacji zadań z zakresu nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów.

§ 2. Do przetwarzania danych osobowych, o których mowa w § 1, przepis art. 43 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1182 i 1662) stosuje się odpowiednio.

§ 3.[60)] Minister Sprawiedliwości wymienia dane dotyczące sędziów w stanie spoczynku, w zakresie określonym w art. 68a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w ramach Systemu Elektro-

[60)] Dodany przez art. 6 ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1623), która weszła w życie z dniem 1 maja 2014 r.

nicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.), za pośrednictwem punktu kontaktowego prowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

DZIAŁ V

Finansowanie działalności sądów powszechnych

Rozdział 1

Budżet sądownictwa

Art. 176. § 1. Dochody i wydatki sądów powszechnych stanowią w budżecie państwa odrębną część.

§ 2. (uchylony)

Art. 177. § 1. Dysponentem części budżetowej odpowiadającej sądom powszechnym jest Minister Sprawiedliwości.

§ 2. Dyrektor sądu apelacyjnego wykonuje zadania i kompetencje dysponowania budżetem sądów na obszarze apelacji oraz sprawuje kontrolę gospodarki finansowej i gospodarowania mieniem Skarbu Państwa przez te sądy.

§ 3. (uchylony)

§ 4. W zakresie, o którym mowa w § 2, dyrektor sądu apelacyjnego podlega bezpośrednio Ministrowi Sprawiedliwości, a dyrektorzy sądów okręgowych i rejonowych – dyrektorowi przełożonego sądu apelacyjnego.

Art. 178. § 1. Projekty planów finansowych oraz plany finansowe dla sądów na obszarze apelacji opracowują dyrektorzy sądów apelacyjnych na podstawie projektów przygotowanych przez dyrektorów sądów okręgowych i dyrektorów sądów rejonowych, według zasad określonych w przepisach o finansach publicznych, uwzględniając zakres realizowanych przez sądy zadań, o których mowa w art. 1 § 2 i 3.

§ 2. Projekty, o których mowa w § 1, dyrektorzy sądów apelacyjnych przedkładają Krajowej Radzie Sądownictwa i Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 3. Krajowa Rada Sądownictwa w ciągu miesiąca od otrzymania projektu składa Ministrowi Sprawiedliwości wniosek o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych wraz ze swymi uwagami i zastrzeżeniami.

§ 4. Projekt planów dochodów i wydatków sądów powszechnych sporządzony w trybie określonym w przepisach § 1–3 Minister Sprawiedliwości przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w celu włączenia tego projektu do projektu ustawy budżetowej, na zasadach określonych art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

§ 5. W zakresie wykonywania budżetu w części odpowiadającej sądom powszechnym Ministrowi Sprawiedliwości przysługują uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Rozdział 2

Gospodarka finansowa sądów

Art. 179. § 1. Organem kierującym gospodarką finansową sądu jest dyrektor sądu.

§ 2. (uchylony)

§ 3. Działalność inwestycyjną sądu prowadzą:

1) dla sądu apelacyjnego i sądów rejonowych działających na obszarze apelacji, w których powołano dyrektora sądu – dyrektor sądu apelacyjnego;

2) dla sądu okręgowego oraz sądów rejonowych działających w okręgu sądowym, w których nie powołano dyrektora sądu – dyrektor sądu okręgowego.

§ 4. Dyrektor sądu apelacyjnego może przekazać dyrektorowi jednego sądu okręgowego wykonywanie zadań inwestycyjnych innego sądu okręgowego lub sądów rejonowych.

§ 5. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów, w tym:

1) zasady dysponowania środkami budżetu sądownictwa, ustanawiania dysponentów środków oraz określenie ich zadań i kompetencji,

2) zasady i tryb opracowywania planów finansowych sądów,

3) zasady i tryb dokonywania zmian w planach finansowych sądów,

4) uruchamianie środków budżetowych,

5) rachunki bankowe sądów,

6) rozliczenia w okresie przejściowym po zakończeniu roku budżetowego,

7) tryb pobierania dochodów i dokonywania wydatków sądów,

8) sprawozdawczość budżetową i finansową,

9) prowadzenie działalności inwestycyjnej sądów

– z uwzględnieniem konieczności prawidłowego gospodarowania środkami publicznymi i wymogów wynikających z przepisów o finansach publicznych.

Art. 179a. § 1. Minister Sprawiedliwości może powierzyć jednostce utworzonej na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych określone zadania z zakresu działalności administracyjnej sądów, dotyczące:

1) realizacji zadań z zakresu informatyzacji sądów oraz obsługi informatycznej sądów;

2) prowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

§ 2. Jednostka, o której mowa w § 1, może otrzymywać dotacje z budżetu państwa z części budżetowej odpowiadającej sądom powszechnym na realizację zadań wymienionych w § 1.

DZIAŁ VI

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Rozdział 1

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 180. (pominięty)

Art. 181. (pominięty)

Art. 182. (pominięty)

Art. 183. (pominięty)

Art. 184. (pominięty)

Art. 185. (pominięty)

Art. 186. (pominięty)

Art. 187. (pominięty)

Art. 188. (pominięty)

Art. 189. (pominięty)

Art. 190. (pominięty)

Art. 191. (pominięty)

Art. 192. (pominięty)

Art. 193. (pominięty)

Art. 194. (pominięty)

Art. 195. (pominięty)

Rozdział 2

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 196. Sądy utworzone na podstawie ustawy wymienionej w art. 211 są sądami powszechnymi w rozumieniu ustawy.

Art. 197. Istniejące w dniu wejścia w życie ustawy ośrodki zamiejscowe i wydziały zamiejscowe sądów okręgowych stają się, odpowiednio, ośrodkami zamiejscowymi albo wydziałami zamiejscowymi odpowiednich sądów okręgowych w rozumieniu ustawy.

Art. 198. § 1. Z dniem wejścia w życie ustawy sędziowie sądów powszechnych otrzymują stawkę podstawową wynagrodzenia zasadniczego przysługującą na zajmowanym stanowisku oraz dodatek za długoletnią pracę, według zasad określonych w art. 91 § 7.

§ 2. Z dniem 1 stycznia 2003 r. sędziowie, którzy przepracowali na zajmowanym stanowisku co najmniej siedem lat, otrzymują stawkę pierwszą awansową wynagrodzenia zasadniczego.

§ 3. Z dniem 1 stycznia 2004 r. sędziowie, którzy przepracowali na danym stanowisku sędziowskim co najmniej czternaście lat, otrzymują drugą stawkę awansową wynagrodzenia zasadniczego.

§ 4. Sędziemu, który na podstawie § 2 otrzymał stawkę pierwszą awansową wynagrodzenia zasadniczego, a z dniem 1 stycznia 2004 r. nie spełniał warunku, o którym mowa w § 3, do okresu wymaganego zgodnie z art. 91 § 4 dla uzyskania stawki drugiej awansowej wynagrodzenia zasadniczego zalicza się pełny okres pracy powyżej 7 lat na zajmowanym stanowisku sędziowskim.

§ 5. Przepisy § 1–3 stosuje się przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia sędziów sądów powszechnych dla potrzeb ustalania uposażenia sędziów sądów wojskowych według zasad określonych w art. 70 § 3 ustawy, o której mowa w art. 190 zdanie wstępne.

Art. 199. Sędziowie Sądu Najwyższego spełniający warunki do przejścia na emeryturę w dniu 30 czerwca 1990 r. na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1989 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, o Sądzie Najwyższym, o Naczelnym Sądzie Administracyjnym, o Trybunale Konstytucyjnym, o ustroju sądów wojskowych i Prawo o notariacie (Dz. U. Nr 73, poz. 436), nabyli prawo do uposażenia sędziów w stanie spoczynku obliczanego od wynagrodzenia przysługującego sędziom Sądu Najwyższego.

Art. 200. § 1. Sędziów, którzy przed dniem 1 stycznia 1998 r. przeszli na emerytury lub renty i nabyli prawo do uposażenia, uważa się za sędziów w stanie spoczynku w rozumieniu ustawy, chyba że utracili uprawnienie do tego uposażenia.

§ 2. Uposażenia sędziów w stanie spoczynku z dniem wejścia w życie ustawy ustala się w wysokości 75% sumy wynagrodzenia zasadniczego i dodatku za wysługę lat, jakie otrzymywałby sędzia w chwili przejścia na emeryturę lub rentę albo w stan spoczynku, przy zastosowaniu zasad określonych w art. 198 § 1.

§ 3. Przepisy art. 100 § 2–8 niniejszej ustawy mają zastosowanie do byłych sędziów, którzy nabyli prawo do emerytury lub renty przed dniem 1 stycznia 1998 r., jeżeli prawo to nabyli zajmując stanowisko sędziego. Przy ustalaniu wysokości uposażenia uwzględnia się wynagrodzenie zasadnicze wraz z dodatkiem za wysługę lat, które pobierałby sędzia w dniu 1 stycznia 1998 r., z zastosowaniem przepisu § 2.

§ 4. Uposażenia rodzinne po zmarłych sędziach albo sędziach w stanie spoczynku, do których prawo powstało po dniu 1 stycznia 1999 r., z dniem wejścia w życie ustawy podwyższa się, przy zastosowaniu zasad określonych w art. 102.

§ 5. Wysokość uposażeń sędziów w stanie spoczynku oraz byłych sędziów, o których mowa w § 3, a także wysokość uposażeń rodzinnych ustala się w terminach i na zasadach określonych w art. 198 § 2 i 3, przy przyjęciu okresu pracy na ostatnio zajmowanym stanowisku sędziowskim w dniu przejścia w stan spoczynku albo na emeryturę lub rentę, względnie w dniu śmierci sędziego, po którym przysługuje prawo do uposażenia rodzinnego.

Art. 201. § 1. Kadencje prezesów i wiceprezesów sądów okręgowych oraz apelacyjnych, rozpoczęte przed dniem wejścia w życie ustawy, wynoszą sześć lat i liczą się od ich rozpoczęcia, chyba że w ciągu sześciu tygodni po upływie okresu, na który zostali powołani do pełnienia funkcji, właściwe zgromadzenie sędziów wyrazi sprzeciw. Kadencje preze-

sów i wiceprezesów, którzy pełnią jedną z tych funkcji kolejno po raz drugi, kończą się z upływem okresu, na który zostali powołani.

§ 2. W ciągu trzech miesięcy od wejścia w życie ustawy zgromadzenia ogólne sędziów dostosują swój skład do stanu zgodnego z ustawą. Kadencje zgromadzeń ogólnych sędziów trwają do końca kadencji prezesów sądów.

§ 3. W ciągu miesiąca od rozpoczęcia nowej kadencji zgromadzeń ogólnych sędziów zostaną przeprowadzone wybory członków kolegiów sądów, zgodnie z ustawą.

§ 4. Do aplikacji sądowej oraz do aplikacji w sądzie wojskowym i do asesury oraz do asesury w sądzie wojskowym rozpoczętych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Asesorzy sądowi i asesorzy sądów wojskowych, mianowani przed dniem wejścia w życie ustawy, mogą być asesorami przez okres przekraczający trzy lata, do ukończenia wieku wymaganego do powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego albo sędziego sądu wojskowego.

Art. 202. § 1. W okresie do dnia 31 grudnia 2003 r. na stanowisko sędziego sądu rejonowego może być powołany ten, kto spełnia wymagania określone w art. 61, z tym że wymagany wiek wynosi ukończone 28 lat, a wymagany okres pracy w charakterze asesora sądowego i prokuratorskiego wynosi dwa lata.

§ 2. W okresie, o którym mowa w § 1, na stanowisko sędziego sądu wojskowego może być powołany ten, kto spełnia warunki określone w art. 22 ustawy wymienionej w art. 190, z tym że wymagany wiek wynosi ukończone 28 lat, a wymagany staż na stanowisku asesora wynosi dwa lata.

Art. 203. § 1. Dyrektorzy, o których mowa w art. 21 § *2* zostaną zatrudnieni z dniem 1 stycznia 2002 r.

§ 2. Do czasu zatrudnienia dyrektorów sądów apelacyjnych, okręgowych lub kierowników oddziałów finansowych sądów rejonowych ich obowiązki wykonują odpowiednio prezesi sądów apelacyjnych, okręgowych lub rejonowych.

Art. 204. § 1. W sprawach przewinień dyscyplinarnych sędziów popełnionych przed wejściem w życie ustawy stosuje się przepisy tej ustawy z wyjątkiem art. 108, z zastrzeżeniem § 2–5.

§ 2. Sąd Dyscyplinarny i Wyższy Sąd Dyscyplinarny powołane na podstawie przepisów dotychczasowych działają do zakończenia postępowania w sprawach, o których mowa w § 3 i 4.

§ 3. Do spraw należących do właściwości sądów dyscyplinarnych niezakończonych w pierwszej instancji do dnia wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 4. W sprawach, o których mowa w § 2, w których zostały wniesione środki odwoławcze, orzeka w drugiej instancji Wyższy Sąd Dyscyplinarny, według przepisów dotychczasowych.

§ 5. W razie uchylenia orzeczenia przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, stosuje się przepisy ustawy.

§ 6. Akta spraw dyscyplinarnych prowadzonych na podstawie dotychczasowych przepisów przechowuje Sąd Najwyższy.

§ 7. Przepisy § 1–6 stosuje się również w sprawach przewinień dyscyplinarnych sędziów sądów wojskowych.

Art. 205. Referendarze sądowi do dnia 31 grudnia 2002 r. zachowują wynagrodzenie ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 205a. W okresie do 31 grudnia 2004 r. na stanowisko referendarza sądowego może być mianowany także ten, kto spełnia wymagania określone w art. 149 § 1 pkt 1, 2, 4 i 5, i ukończył wyższe studia administracyjne.

Art. 206. § 1. Z dniem wejścia w życie ustawy prokuratorzy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury otrzymują stawkę podstawową wynagrodzenia zasadniczego przysługującą na zajmowanym stanowisku oraz dodatek za długoletnią pracę według zasad określonych w art. 62 ust. 1g ustawy, o której mowa w art. 185 zdanie wstępne.

§ 2. Z dniem 1 stycznia 2003 r. prokuratorzy, którzy przepracowali na zajmowanym stanowisku co najmniej siedem lat, otrzymują stawkę pierwszą awansową wynagrodzenia zasadniczego.

§ 3. Z dniem 1 stycznia 2004 r. prokuratorzy, którzy przepracowali na danym stanowisku prokuratorskim co najmniej czternaście lat, otrzymują drugą stawkę awansową wynagrodzenia zasadniczego.

§ 4. Prokuratorowi, który na podstawie § 2 otrzymał stawkę pierwszą awansową wynagrodzenia zasadniczego, a z dniem 1 stycznia 2004 r. nie spełniał warunku, o którym mowa w § 3, do okresu wymaganego zgodnie z art. 62 ust. 1d ustawy, o której mowa w art. 185 zdanie wstępne, dla uzyskania stawki drugiej awansowej wynagrodzenia zasadniczego, zalicza się pełny okres pracy powyżej siedmiu lat na zajmowanym stanowisku prokuratorskim.

§ 5. Przepisy § 1–3 stosuje się przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury dla potrzeb ustalania uposażenia prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury według zasad określonych w art. 116 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 185 zdanie wstępne.

§ 6. Przepisy art. 200 stosuje się odpowiednio do prokuratorów, byłych prokuratorów, uposażenia prokuratorów w stanie spoczynku i do uposażenia rodzinnego po zmarłych prokuratorach albo prokuratorach w stanie spoczynku.

§ 7. Przepis art. 201 § 4 stosuje się do aplikacji prokuratorskiej oraz do asesury prokuratorskiej.

Art. 207. § 1. Sędziowie, którzy na podstawie dotychczasowych przepisów uzyskali zgodę Krajowej Rady Sądownictwa na dalsze zajmowanie stanowiska pomimo ukończenia 65 roku życia, przechodzą w stan spoczynku z upływem okresu, na który Krajowa Rada Sądownictwa wyraziła zgodę.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do prokuratorów, którzy uzyskali zgodę Prokuratora Generalnego na dalsze zajmowanie stanowiska.

§ 3. W sprawach dotyczących wyrażenia zgody, o której mowa w § 1 i 2 niezakończonych w chwili wejścia w życie ustawy, przepis art. 69 § 3 zdanie drugie stosuje się.

Art. 208. (pominięty)

Art. 209. (pominięty)

Art. 210. (pominięty)

Art. 211. § 1. Traci moc ustawa z dnia 20 czerwca 1985 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1994 r. Nr 7, poz. 25, Nr 77, poz. 355, Nr 91, poz. 421 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 81, poz. 406, z 1996 r. Nr 77, poz. 367, z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679, Nr 117, poz. 751, 752 i 753, Nr 121, poz. 769, Nr 124, poz. 782 i Nr 133, poz. 882, z 1998 r. Nr 98, poz. 607, Nr 160, poz. 1064 i Nr 162, poz. 1118 i 1125, z 1999 r. Nr 20, poz. 180, Nr 60, poz. 636, Nr 75, poz. 853, Nr 83, poz. 931 i Nr 110, poz. 1255 oraz z 2000 r. Nr 48, poz. 551, Nr 50, poz. 580, Nr 56, poz. 678, Nr 114, poz. 1193, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1314 i 1319).

§ 2. Zachowują moc akty prawne wydane w celu wykonania ustawy, o której mowa w § 1, o ile nie są sprzeczne z ustawą.

Art. 212. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2001 r., z wyjątkiem:

1) art. 91 § 2a, art. 151 § 1, art. 178, art. 193 i art. 195 pkt 2, które wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.;

2) art. 13 § 2 pkt 4, art. 91 § 2, 3 i 4, art. 176, art. 177 i art. 179 § 1–4, które wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

Załącznik do ustawy z dnia 27 lipca 2001 r.

STAWKI WYNAGRODZENIA ZASADNICZEGO NA POSZCZEGÓLNYCH STANOWISKACH SĘDZIOWSKICH ORAZ MNOŻNIKI, SŁUŻĄCE DO USTALENIA WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA ZASADNICZEGO SĘDZIÓW

Stanowisko	Stawka wynagrodzenia zasadniczego	Mnożnik
sędzia sądu rejonowego	pierwsza	2,05
	druga	2,17
	trzecia	2,28
	czwarta	2,36
	piąta	2,50
sędzia sądu okręgowego	czwarta	2,36
	piąta	2,50
	szósta	2,65
	siódma	2,75
	ósma	2,92
sędzia sądu apelacyjnego	siódma	2,75
	ósma	2,92
	dziewiąta	3,12
	dziesiąta	3,23